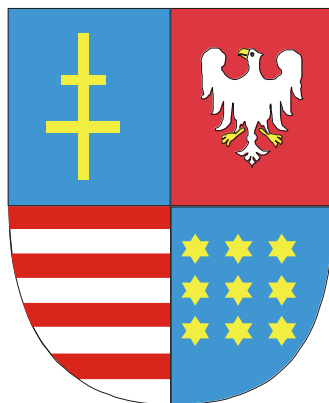

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO

**OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO
O ZNACZENIU PONADLOKALNYM
W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM
ZA LATA 2006-2009**

Kielce, marzec 2009

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO ROZWOJU REGIONALNEGO

25-520 Kielce, ul. Targowa 18, skr. poczt. 25, tel. (041) 362-70-12, e-mail: sekretariat@sbr.rpl

Opracowano w Świętokrzyskim Biurze Rozwoju Regionalnego w Kielcach
Dyrektor Biura mgr inż. Krzysztof Domagała

Zespół Planowania Przestrzennego Województwa:

mgr inż. arch. Ryszard Nagórny — generalny projektant

mgr inż. Edmund Augustyniak — kierownik zespołu

mgr inż. arch. Katarzyna Bieniek-Kaszyńska

mgr inż. Jolanta Florczyk

mgr inż. Katarzyna Jandała

mgr Magdalena Kwiatkowska

inż. Maciej Kuliński

mgr inż. Jolanta Papros

mgr Agnieszka Przygodzka

mgr Andrzej Sikora

mgr Lena Skibińska-Opoka

mgr Ewa Tatarek

mgr Katarzyna Wdowczyk

tech. Włodzimierz Bednarczyk

SPIS TREŚCI

1. Podstawa formalno-prawna opracowania	4
2. Identyfikacja inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	4
3. Cel, zakres i metoda opracowania	7
4. Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w poszczególnych dziedzinach zagospodarowania	8
1.1. Ochrona przyrody	8
1.2. Ochrona powietrza atmosferycznego	12
1.3. Osuwiska	13
1.4. Surowce mineralne	15
1.5. Dziedzictwo kulturowe	16
1.6. Kapitał ludzki i rynek pracy	20
1.7. Infrastruktura społeczna	29
1.7.1. Opieka zdrowotna i społeczna	31
1.7.2. Oświata i nauka	33
1.7.3. Kultura	33
1.8. Transport i łączność	37
1.8.1. Komunikacja drogowa	37
1.8.2. Komunikacja kolejowa	51
1.8.3. Komunikacja lotnicza	53
1.8.4. Telekomunikacja	54
1.9. Infrastruktura techniczna i komunalna	56
1.9.1. Gospodarka wodna	56
1.9.2. Gospodarka odpadami	62
1.9.3. Energetyka i zaopatrzenie w gaz	63
4.10. Baza ekonomiczna	66
4.11. Turystyka i rekreacja	70
4.12. Rolnictwo i obszary wiejskie	74
4.13. Leśnictwo	78
4.14. Obronność i bezpieczeństwo	81
4.15. Tereny zamknięte	81
5. Wnioski końcowe	84

1. PODSTAWA FORMALNO-PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawą prawną opracowania „Oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w województwie świętokrzyskim za lata 2006–2009” jest art. 45 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 r. Nr 80, poz.717 z późn. zm.), który wprowadza obowiązek wykonania okresowej oceny „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego”, przyjętego Uchwałą Nr XXIX/399/02 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 26-04-2002 r., polegający na *dokonaniu przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego, co najmniej raz w czasie kadencji Sejmiku, przeglądu zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa, opracowaniu raportu o stanie tych zmian oraz sporządzeniu oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.*

Uwzględniając fakt, że zmiany jakie zaszły w zagospodarowaniu przestrzennym regionu w ostatnich 4 latach zostały zawarte w opracowanym równolegle projekcie zmiany Planu województwa i że nie zachodzi konieczność wykonania odrębnego ich przeglądu, za dopełnienie obowiązku „ustawowego” należy uznać sporządzenie „Oceny realizacji inwestycji celu publicznego ...”, która po zaopiniowaniu przez Wojewódzką Komisję Urbanistyczno-Architektoniczną będzie przedłożona Sejmikowi Województwa Świętokrzyskiego łącznie z dokumentacją zmiany Planu, zawierającą pełny zakres zmian w zagospodarowaniu przestrzennym województwa.

Ponieważ opracowanie to nie było jeszcze przedstawiane Sejmikowi obecnej kadencji, przedmiotowa „Ocena ...” umożliwi spełnienie omawianego wyżej wymogu art. 45 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jak również pełniejsze odniesienie się do inwestycji celu publicznego w finalnej wersji dokumentacji zmiany Planu, przed skierowaniem jej do uchwalenia.

Znalazło to potwierdzenie w piśmie znak: MPG. II. 0724/6/10 Departamentu Mienia, Geodezji, Kartografii i Planowania Przestrzennego z dnia 10.02.2010 r. w sprawie pilnego przygotowania elaboratu przedmiotowej „Oceny...” na najbliższe posiedzenie WKU-A, które stanowi jednocześnie podstawę formalną niniejszego opracowania.

2. IDENTYFIKACJA INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Inwestycje celu publicznego, zwłaszcza po akcesji Polski do Unii Europejskiej stały się w systemie planowania i zarządzania przestrzenią najważniejszym instrumentem kształtowania przestrzeni publicznej oraz zaspakajania potrzeb ogólnospołecznych.

W świetle art. 2 ust. 5 wspomnianej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2000 r. Nr 46, poz. 543 z późn. zm.) pod pojęciem inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym należy rozumieć działania o znaczeniu powiatowym, wojewódzkim i krajowym stanowiące realizację następujących celów:

1. *wydzielanie gruntów pod drogi publiczne i drogi wodne, budowa, utrzymywanie oraz wykonywanie robót budowlanych tych dróg, obiektów i urządzeń transportu publicznego, a także łączności publicznej i sygnalizacji;*
2. *wydzielenie gruntów pod linie kolejowe oraz ich budowa i utrzymanie;*
3. *wydzielanie gruntów pod lotniska, urządzenia i obiekty do obsługi ruchu lotniczego, w tym rejonów podejść, oraz budowa i eksploatacja tych lotnisk i urządzeń;*

4. budowa i utrzymywanie ciągów drenażowych, przewodów i urządzeń służących do przesyłania płynów, pary, gazów i energii elektrycznej, a także innych obiektów i urządzeń niezbędnych do korzystania z tych przewodów i urządzeń;
5. budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do zaopatrzenia ludności w wodę, gromadzenia, przesyłania, oczyszczania i odprowadzania ścieków oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania;
6. budowa oraz utrzymywanie obiektów i urządzeń służących ochronie środowiska, zbiorników i innych urządzeń wodnych służących zaopatrzeniu w wodę, regulacji przepływów i ochronie przed powodzią, a także regulacja i utrzymywanie wód oraz urządzeń melioracji wodnych, będących własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego;
7. opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
8. ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
9. budowa i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji sądów i prokuratur, państwowych szkół wyższych, szkół publicznych, a także publicznych: obiektów ochrony zdrowia, przedszkoli, domów opieki społecznej, placówek opiekuńczo-wychowawczych i obiektów sportowych;
10. budowa i utrzymywanie obiektów oraz pomieszczeń niezbędnych do realizacji obowiązków w zakresie świadczenia przez operatora publicznego powszechnych usług pocztowych, a także innych obiektów i pomieszczeń związanych ze świadczeniem tych usług;
11. budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich;
12. poszukiwanie, rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalin stanowiących własność Skarbu Państwa oraz węgla brunatnego wydobywanego metodą odkrywkową;
13. zakładanie i utrzymywanie cmentarzy;
14. ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej;
15. ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody;
16. inne cele publiczne określone w odrębnych ustawach.

Dodatkowo w art. 39 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, który wprowadza **obowiązek ujęcia w Planie województwa inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym**, w ust. 5 zawęża się zakres tych inwestycji do: *ustalonych w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa, zgodnie z ich właściwością.*

Natomiast w art. 48 pkt 1 ww. ustawy zawarta jest informacja że: *Ministrowie i centralne organy administracji rządowej ... sporządzają programy zawierające zadania rządowe ... służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym*, zaś art. 50 ust. 2 tej ustawy informuje, że do inwestycji celu publicznego nie zalicza się: *robót budowlanych polegających na: remoncie montażu lub przebudowie jeśli nie powodują zmiany sposobu zagospodarowania i użytkowania obiektu budowlanego oraz nie zmieniają jego formy architektonicznej, a także nie są zaliczane do przedsięwzięć wymagających przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko, albo niewymagające pozwoleń na budowę.* Interpolując powyższą informację można stwierdzić,

że do inwestycji celu publicznego nie można zaliczyć działań o charakterze organizacyjnym, promocyjnym i szkoleniowym, które nie służą realizacji inwestycji budowlanych.

Ponadto w pisemnych wyjaśnieniach resortu budownictwa (obecny resort infrastruktury) odnoszących się do konkretnych dokumentów programowych wskazuje się, że nie wszystkie programy (krajowe i wojewódzkie), jak również zawarte w nich zadania spełniają wystarczająco kryterium *ustalenia realizacji inwestycji celu publicznego*, stosowane w praktyce planowania przestrzennego. Kryterium to obejmuje: ustalenie obszaru (terenu) lokalizacji inwestycji, sprecyzowanie terminu wykonania zadania inwestycyjnego, jak również zabezpieczenie środków na jego realizację. Brak spełnienia tych wymagań oznacza, że zadanie to znajduje się w fazie koncepcyjnej (postulatu inwestycyjnego, projektu wstępnego, projektu wariantowego itp.) i nie może być na tym etapie planowania uznane za inwestycję budowlaną.

W tej sytuacji do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zaliczono działania stanowiące realizację celów publicznych, które zostały zamieszczone na listach indykatywnych programów bilansujących potrzeby inwestycyjne w ramach przydzielonych środków finansowych, inwestycje finansowane bezpośrednio z funduszy pomocowych UE, a także inwestycje o charakterze publicznym zgłoszone bezpośrednio przez uczestników procesu inwestycyjnego do zmiany Planu Województwa, mające przynajmniej częściowe pokrycie finansowe.

Z uwagi na możliwość finansowania niektórych inwestycji celu publicznego przez związki publiczno-prywatne, Spółki Skarbu Państwa jak również podmioty komercyjne zestawienie to zawiera również niektóre inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, które spełniają kryteria „dla dobra wspólnego” i zostały zawarte w planach (programach) inwestycyjnych wspomnianych związków i przedsiębiorstw.

Jednocześnie przyjęto następujące zasady identyfikacji omawianych inwestycji:

- inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym ujęte w obowiązujących wykazach projektów kluczowych (przewidzianych do realizacji w ramach RPOWŚ oraz zatwierdzonych programów rządowych);
- inwestycje na które wydano decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, znajdujące się rejestrze Marszałka Województwa;
- inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym, dla których zostały wydane decyzje lokalizacyjne na podstawie przepisów o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji (drogi publiczne, lotniska użytku publicznego, przedsięwzięcia Euro 2012);
- inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym wpisane do „Rejestru decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenach zamkniętych” – prowadzonego przez Wojewodę Świętokrzyskiego (*większość zadań ujętych w ww. Rejestrze nie spełniała kryteriów określonych w art. 50 ust.2 tej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*);
- inwestycje umieszczone w Centralnym Rejestrze Zadań Rządowych (jak wynika z pisma Ministra Budownictwa znak; BP2-7201-6/07/828 z maja 2007 r. w rejestrze tym „*brak jest programów rządowych zawierających inwestycje przewidziane do realizacji na obszarze województwa świętokrzyskiego*”);
- inwestycje w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa ujęte w planach inwestycyjnych terenowych jednostek administracji rządowej (zespolonej i niezespolej);
- inwestycje „dla wspólnego dobra” zawarte w planach (programach) inwestycyjnych różnych podmiotów procesu inwestycyjnego.

3. CEL, ZAKRES I METODA OPRACOWANIA

Głównym zadaniem „Oceny realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w województwie świętokrzyskim za lata 2006–2009” jest określenie stanu realizacji tych inwestycji na koniec 2009 r., celem uwzględnienia ich w opracowywanym równolegle projekcie zmiany Planu województwa, jak również spełnienie omawianego już obowiązku „ustawowego” — przedłożenie tego opracowania Sejmikowi Województwa „przynajmniej raz w kadencji”.

Jest to już druga edycja „Oceny inwestycji celu publicznego”, bowiem pierwsze opracowanie, obejmujące lata 2002–2005 zostało przyjęte jeszcze przez Sejmik poprzedniej kadencji uchwałą Nr LVIII/888/2006 z dnia 27.03.2006 r. i zawierało ocenę tych inwestycji za okres 2001–2005.

Ze względu na to, iż w obowiązującym „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa...”, nie można było formalnie ustalić zadań inwestycyjnych, służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, (uniemożliwił to brak **centralnego rejestru programów zadań rządowych i rejestru wojewódzkiego**, wymaganych przepisami art. 60 obowiązującej wówczas ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym) w pierwszej edycji „Oceny...” odniesiono się jedynie do sformułowanej w tym dokumencie propozycji zadań inwestycyjnych, rekomendowanej do różnych programów (krajowych i wojewódzkich). Na podstawie tej oceny wysunięto wnioski, „...że ustalona w Planie całościowa hierarchia potrzeb i priorytetów w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym jest generalnie zgodna z potrzebami województwa i wymaga jedynie drobnych korekt i uzupełnień...”. Potwierdza to fakt, że propozycja ta spełniła swe zadanie w warunkach występującego obecnie rozproszenia procesu inwestycyjnego i konieczności jego etapowania, a także oceny konkurencyjnych (względnie kolizyjnych) projektów inwestycyjnych, zgłaszanych do studiów gminnych i planów miejscowych. Szerszego skorygowania wymagały natomiast zasady i standardy polityki przestrzennej odnoszące się do lokalizacji zadań realizowanych w oparciu o programy pomocowe UE, które w praktyce nie zawsze wspomagały ich realizację. Ponadto znaczna część tych inwestycji z uwagi na niedobór planów miejscowych była lokalizowana w oparciu o decyzje lokalizacyjne, co nie służyło kształtowaniu ładu przestrzennego. Stan ten generują jednak wadliwe przepisy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, które w powszechnym odczuciu są hamulcem procesu inwestycyjnego.

W przedkładanej obecnie na WKU-A kolejnej, drugiej już edycji „Oceny...” poddano analizie zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zawarte w obowiązującym „Planie...”, jak również inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zamieszczone w programach krajowych i wojewódzkich, zwłaszcza sporządzonych po 2006 r. i nawiązujących do odnowionej „Strategii Lizbońskiej”. Efektem tych prac jest zarówno ocena realizacji przedmiotowych inwestycji pod kątem zgodności z obowiązującym Planem województwa (umożliwiająca wskazanie działań, które powinny ulec wykreśleniu lub wprowadzeniu do elaboratu Planu ze względu na zmianę uwarunkowań przestrzennych), jak również ocena przebiegu realizacji programów inwestycyjnych pozwalająca na identyfikację inwestycji zakończonych, wycofanych, względnie wchodzących do realizacji.

Jest to szczególnie istotne zważywszy na fakt, że ustalenia Planu w zakresie rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym są wiążące dla planowania miejscowego (uwzględnienie aktualnego stanu tych inwestycji w studiach gminnych i planach miejscowych będzie ważnym kryterium uzgodnienia projektów tych dokumentów przez Zarząd Województwa).

Dokonując oceny realizacji wszystkich, rozpoznanych (na obecnym etapie prac) inwestycji celu publicznego w układzie głównych dziedzin zagospodarowania przestrzennego wyodrębniono następnie grupę inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym, które po rozpatrzeniu przez WKU-A będą rekomendowane do uwzględnienia w ostatecznej wersji projektu zmiany Planu województwa. Do tego celu posłużono się metodami: analizy porównawczej oraz analizy kartograficznej, dokonanej w formie GIS.

Biorąc pod uwagę problemy ze wskazaniem lokalizacji niektórych inwestycji, jak również trudności ze ustaleniem „znaczenia ponadlokalnego” (obowiązujące przepisy o gospodarce nieruchomościami nie uwzględniają wszystkich celów które są realizowane „dla wspólnego dobra” w obowiązujących programach rządowych i samorządowych) w ostatecznym wykazie tych inwestycji zawarto również zadania trudne do jednoznacznej kwalifikacji, które mają jednak duże znaczenie dla zagospodarowania przestrzennego województwa i powinny uzyskać status inwestycji „celu publicznego”.

4. OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM W POSZCZEGÓLNYCH DZIEDZINACH ZAGOSPODAROWANIA

4.1. OCHRONA PRZYRODY

Celem publicznym w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami jest m.in. *ochrona zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt lub siedlisk przyrody*. Uszczegółowienie tego zapisu zawarte jest w art. 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. nr 92, poz. 880 z późn. zm.), który mówi, że celem publicznym jest *utworzenie lub powiększenie obszaru parku narodowego i rezerwatu przyrody*.

Świętokrzyski Park Narodowy

Aktualnie obowiązujący „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” (2002 r.) planował powiększenie ŚPN w kierunku zachodnim od Bukowej Góry i Klonowa po linię kolejową Kielce — Warszawa i południową granicę rolno-leśną kompleksu leśnego otaczającego Klonów oraz w kierunku południowo-wschodnim o lasy porastające wschodnią część Wału Małacentowskiego. Nie zostało to dotychczas zrealizowane. Ponadto zgodnie z „Programem ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego” (2007 r.) planowane jest powiększenie ŚPN w kierunku wschodnim o Pasma Jeleniowskie z Górą Witosławską. W projekcie zmiany „Planu ...”, po przeprowadzeniu konsultacji z Dyrekcją ŚPN, znalazły się zapisy dotyczące powiększenia ŚPN w kierunku zachodnim, południowo-wschodnim i wschodnim.

Proponowane parki krajobrazowe

Aktualnie obowiązujący „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” (2002 r.) zawierał propozycje utworzenia 2 parków krajobrazowych: Park krajobrazowy Doliny Środkowej Wisły oraz Park Krajobrazowy Doliny Czarnej Koneckiej. Parki te dotychczas nie zostały utworzone i w projekcie zmiany „Planu ...” w dalszym ciągu postuluje się ich utworzenie. Należy dodać, że znaczna część tych obszarów została już objęta europejską siecią ekologiczną NATURA 2000.

Rezerваты przyrody

W latach 2006–2009 w województwie świętokrzyskim zostały utworzone 2 rezerваты przyrody: „Ewelinów” (gm. Łopuszno) oraz „Wisła pod Zawichostem” (gm. Dwikozy i Zawichost). Powiększony został również rezerwat „Oleszno” (gm. Łopuszno i Krasocin).

Lp.	Nazwa rezerwatu	Gmina	Rok utworzenia/ powiększenia	Powierzchnia [ha]	Opis
utworzenie rezerwatów					
1.	Ewelinów	Łopuszno	2006	14,89	Ochroną objęto fragment grądu i boru mieszanego z licznymi stanowiskami rzadkich i chronionych roślin.
2.	Wisła pod Zawichostem	Dwikozy, Zawichost	2008	676,177	Rezerwat obejmuje odcinek Wisły, wyspy rzeczne, kępy i część brzegów rzecznych. Ochroną objęto stanowiska lęgowe, miejsca żerowania i odpoczynku rzadkich i charakterystycznych dla doliny Wisły gatunków ptaków.
Powiększenie rezerwatów					
3.	Oleszno	Łopuszno, Krasocin	2006	262,73 (wcześniej 31,44)	Ochroną objęto ekosystem leśny z zespołami siedlisk mokrych i wilgotnych (siedliska grądu niskiego, olsu i olsu jesionowego) i licznymi stanowiskami rzadkich i chronionych roślin.

Europejska sieć ekologiczna NATURA 2000

Zachowaniu europejskiego dziedzictwa przyrodniczego sprzyja tworzenie sieci ekologicznej Natura 2000, która ma na celu ochronę najcenniejszych siedlisk oraz gatunków flory i fauny. Obszary tworzące tę sieć wyznaczane są w oparciu o 2 dyrektywy: Dyrektywę Rady 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków (tworzenie obszarów specjalnej ochrony ptaków — OSO) i Dyrektywę Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tworzenie specjalnych obszarów ochrony siedlisk — SOO) oraz załączniki do nich zawierające listy siedlisk i gatunków o znaczeniu wspólnotowym, których zachowanie wymaga wyznaczenia obszarów Natura 2000.

Utworzone w 2004 r. na obszarze województwa świętokrzyskiego 2 obszary specjalnej ochrony ptaków OSO należące do sieci Natura 2000 zostały w 2007 r. znacznie powiększone (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000).

Lp.	Nazwa obszaru	powierzchnia w 2004 r. [ha]	powierzchnia w 2007 r. [ha]
1.	Małopolski Przełom Wisły	1845,10 w tym: gm. Ożarów – 330,90 gm. Tarłów – 1514,20	2026,30 w tym: gm. Ożarów – 343,90 gm. Tarłów – 1682,40
2.	Dolina Nidy	15177,40 w tym: gm. Busko Zdrój – 83,00 gm. Nowy Korczyn – 1358,80 gm. Wiślica 5055,80 gm. Imielno – 1197,10 gm. Opatowiec – 16,90 gm. Kije – 448,30 gm. Michałów – 528,40 gm. Pińczów – 4544,80 gm. Złota – 1944,30	19956,10 w tym: gm. Busko Zdrój – 7,50 gm. Nowy Korczyn – 1677,60 gm. Wiślica 4336,30 gm. Imielno – 1779,90 gm. Opatowiec – 124,00 gm. Kije – 1777,80 gm. Michałów – 977,40 gm. Pińczów – 4984,00 gm. Złota – 2186,30 gm. Chęciny – 12,60 gm. Sobków – 2092,70

Ministerstwo Środowiska, w wyniku uzgodnień międzyresortowych i konsultacji społecznych, wyznaczyło w regionie 6 projektowanych obszarów SOO. Są to: Ostoja Nidziańska, Dolina Krasnej, Łysogóry i Ostoja Przedborska, Lasy Suchedniowskie i Przełom Wisły w Małopolsce. Pod koniec 2008 r. zostały one zaakceptowane przez Komisję Europejską i uzyskały status obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty.

Pod koniec 2008 roku w wyniku prac Wojewódzkiego Zespołu Specjalistycznego, wskazano nowe potencjalne obszary SOO spełniające wymogi określone w załącznikach do dyrektywy „siedliskowej”. Następnie obszary te i ich granice zostały zweryfikowane przez Ministerstwo Środowiska i poddane konsultacjom społecznym. W październiku 2009 r. Rada Ministrów zaakceptowała listę wszystkich projektowanych obszarów SOO przekazała ją do KE celem akceptacji. Z województwa świętokrzyskiego na liście tej znalazły się 34 projektowane specjalne obszary ochronne SOO. Są to: Dolina Białej Nidy, Dolina Bobrzy, Dolina Czarnej, Dolina Czarnej Nidy, Dolina Górnej Mierzawy, Dolina Górnej Pilicy, Dolina Kamiennej, Dolina Krasnej (powiększenie), Dolina Mierzawy, Dolina Warkocza, Góry Pieprzowe, Kras Staszowski, Krzemionki Opatowskie, Lasy Cisowsko-Orłowińskie, Lasy Skarżyskie, Łysogóry (powiększenie), Ostoja Barcza, Ostoja Brzeźnicka, Ostoja Gaj, Ostoja Jeleniowska, Ostoja Kozubowska, Ostoja Pomorzany, Ostoja Sieradowicka, Ostoja Sobkowsko-Korytnicka, Ostoja Stawiany, Ostoja Szaniecko-Solecka, Ostoja Wierzejska, Ostoja Żyznów, Przełom Lubrzanki, Tarnobrzaska Dolina Wisły, Uroczyska Lasów Starachowickich, Uroczysko Pięty, Wzgórza Chęcińsko-Kieleckie, Wzgórza Kunowskie.

Obszary chronionego krajobrazu

W latach 2006–2009 w województwie świętokrzyskim zostały utworzone 3 nowe obszary chronionego krajobrazu: Kielecki OChK, Lasy Przysusko-Szydłowieckie oraz Świętokrzyski OChK. Ponadto zostały powiększone obszary: Kieleckiego OChK, Podkieleckiego OChK i Chmielnicko-Szydłowieckiego OChK.

Lp	Nazwa OChK	Gmina	Rok utworzenia/ powiększenia	Powierzchnia [ha]	Opis
utworzenie OChK					
1.	Kielecki OChK	miasto Kielce	2006	3550,00	Ochroną objęto: doliny rzeczne i cieki wodne pełniące funkcje korytarzy ekologicznych, lasy, murawy i zarośla kserotermiczne, ogródki działkowe, cmentarze, tereny rolne oraz parki.
2.	OChK Lasy Przysusko-Szydłowieckie	Gowarczów	2006	4462,00	Ochroną objęto cenne lasy sosnowo-jodłowe i obszary źródliskowe Iłżanki wraz z doliną.
3.	Świętokrzyski OChK	Górno, Bodzentyn, Bieliny	2007	2237,1032 + 4404,00 + 5330,15	ochroną objęto obszar otuliny ŚPN na terenie 3 gmin
powiększenie OChK					
1.	Podkielecki OChK	Morawica	2008	27832,0 (wcześniej 25498,0)	
2.	Chmielnicko-Szydłowiecki OChK	Morawica	2008	59291,0 (wcześniej 56999,0)	
3.	Kielecki OChK	miasto	2009	3856,1415 (wcześniej 3550,0)	

Użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i stanowiska dokumentacyjne

W latach 2006–2009 w województwie świętokrzyskim zostało utworzonych: 6 użytków ekologicznych, 1 zespół przyrodniczo-krajobrazowy i 1 stanowisko dokumentacyjne.

Lp	Nazwa obiektu	Gmina	Rok utworzenia	Powierzchnia [ha]	Opis
Użytki ekologiczne					
1.	Zespół Parkowy w Pokrzywnicy	Pawłów	2006	6,42	Obiekt położony w otulinie Sieradowickiego PK. Ochroną objęto teren dawnego parku dworskiego z cennym drzewostanem.
2.	Kurhan w Miernowie	Złota	2007	0,02	Ochroną objęto kurhan ze stanowiskami roślin kserotermicznych.
4.	Torfowisko „Stawisko”	Mniów	2008	4,18	Obiekt położony w otulinie Suchedniowsko-Oblęgorskiego PK. Ochroną objęto torfowisko z zespołem roślinności bagienno-torfowiskowej
5.	Pastwiska	Iwaniska	2008	1,78	Ochroną objęto stanowisko roślin chronionych, głównie storczyków
6.	Śródleśne oczko wodne	Strawczyn	2008	0,86	Obiekt położony w otulinie Suchedniowsko-Oblęgorskiego PK. Ochroną objęto zespoły torfowisk wysokich i przejściowych otaczające oczko wodne i zbiorowiska roślinności bagienno-torfowiskowej
zespoły przyrodniczo-krajobrazowe					
1.	Grodowy Stok	Miedziana Góra	2009	0,06	Ochrona objęto fragment lasu z położonym centralnie źródłem.
Stanowiska dokumentacyjne					
1.	Odsłonięcie skalne u podnóża Góry Hałasa	miasto Kielce	2008		Obiekt położony jest w Chęcińsko-Kieleckim PK. Ochroną objęto odsłonięcie skalne z okresu ordowiku.

Pomniki przyrody

W latach 2006–2009 porządkowano stan prawny pomników przyrody. Uwzględniono m.in. wyniki inwentaryzacji pomników przyrody w terenie — zniesienie ochrony tych pomników, których istnienia nie stwierdzono w czasie inwentaryzacji (Rozporządzenia Woj. Świętokrzyskiego: nr 9/2006 z dnia 29 maja 2006 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, nr 35/2007 r. z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, nr 36/2007 r. z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie zniesienia ochrony niektórych pomników przyrody, nr 13/2008 r. z dnia 4 listopada 2008 r. w sprawie zniesienia ochrony niektórych pomników przyrody, nr 14/2008 r. z dnia 4 listopada 2008 r. zmieniające rozporządzenie nr 35/2007 wojewody Świętokrzyskiego z dnia 12 grudnia 2007 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody, nr 20/2009 z dnia 3 czerwca 2009 r. w sprawie zniesienia ochrony pomnika przyrody, nr 22/2009 z dnia 22 czerwca 2009 r. w sprawie zniesienia ochrony pomnika przyrody, nr 23/2009 z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie zniesienia ochrony pomnika przyrody oraz Uchwała nr XXIX/673/2008 Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 30 października 2008 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody). Utworzono ponadto nowe pomniki przyrody.

Lp.	Pomnik przyrody	Gmina	Rok utworzenia
1.	2 dęby szypułkowe	Blizyn	2006
2.	2 dęby szypułkowe	Gnojno	2006
3.	Dąb szypułkowy	Pacanów	2006
4.	Klon pospolity	Bodzentyn	2006
5.	Grupa drzew (olcha czarna)	Bodzentyn	2006
6.	Jałowiec	Daleszyce	2006
7.	Grupa drzew (topola biała)	Sandomierz	2007
8.	Skarpa skalna	Złota	2007
9.	Dąb bezszypułkowy	Rytwiany	2008
10.	Dąb szypułkowy	Klimontów	2008
11.	2 głązy narzutowe	Złota	2008
12.	Lipa drobnolistna	Ostrowiec Św.	2008
13.	Kasztanowiec zwyczajny	Imielno	2008
14.	Dąb bezszypułkowy	Daleszyce	2009
15.	„Grodowe źródło”	Miedziana Góra	2009
16.	Grupa drzew (dąb szypułkowy)	Łągów	2009
17.	Lipa drobnolistna	Sandomierz	2009

Budowa ogrodu botanicznego w Kielcach

Ogród botaniczny w Kielcach powstanie na wschodnim stoku wzgórza Karczówka i obejmie teren między ulicami Jagiellońską, Karczówkowską aż pod sam szczyt Karczówki (ok. 15 ha). W latach 2007–2008 została wykonana dokumentacja kosztorysowo-projektowa przyszłego ogrodu. W połowie roku 2009 zostało wydane pozwolenie na budowę. Obecnie trwają prace budowlane związane z przygotowaniem terenu. Od strony ulicy Jagiellońskiej, w południowo-wschodniej części terenu przyszłego ogrodu, wykonano wykopy pod kanalizację deszczową. Po zakończeniu tego etapu będzie realizowana część dotycząca kanalizacji ściekowej. W bieżącym roku planuje się również ogrodzenie terenu inwestycji. Inwestycja ta znalazła się opracowywanej aktualnie Zmianie „Planu ...”

Ochrona przyrody — inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Obszar realizacji	Etap realizacji
1.	Powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego		planowane
2.	Utworzenie rezerwatu przyrody „Ewelinów”	gm. Łopuszno	zrealizowane (2006)
3.	Utworzenie rezerwatu przyrody „Wisła pod Zawichostem”	gm. Dwikozy, Zawichost	zrealizowane (2008)
4.	Powiększenie rezerwatu przyrody „Oleszno”	gm. Łopuszno, Krasocin	zrealizowane (2006)
5.	Utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000	obszar województwa	w trakcie realizacji
6.	Budowa ogrodu botanicznego	Kielce	w trakcie realizacji

4.2. OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Inwestycje z zakresu ochrony powietrza trudno jednoznacznie zakwalifikować do inwestycji celu publicznego, tym bardziej, że większość z nich jest realizowana przez podmioty komercyjne (elektrownie, elektrociepłownie, zakłady przemysłowe). Nie mniej jednak przedsięwzięcia te spowodują zmniejszenie emisji zanieczyszczeń przemysłowych do powietrza atmosferycznego, co spowoduje poprawę jego jakości. Można więc przyjąć, że wpisują się w zasadę „dla wspólnego dobra”. Część inwestycji realizowana jest również przez

samorządy nie mają one jednak charakteru ponadlokalnego (termomodernizacje budynków użyteczności publicznej). Do najważniejszych przedsięwzięć z zakresu ochrony powietrza zrealizowanych na obszarze województwa w analizowanym okresie czasu należą:

- modernizacja układu paleniskowego kotłów wszystkich bloków energetycznych w celu obniżenia emisji NO_x w Elektrowni Połaniec (GDF SUEZ Energia Polska S.A.);
- instalacja podłączenia wszystkich bloków energetycznych przez wspólny kolektor spalin do istniejącej Instalacji Odsiarczania Spalin i budowa nowego komina w Elektrowni Połaniec (GDF SUEZ Energia Polska S.A.);
- budowa źródła energii cieplnej i elektrycznej pracującego w skojarzeniu z wykorzystaniem biomasy – PGE Elektrociepłownia Kielce S.A.;
- modernizacja systemów odpylania na odpylaczach w podstawowych ciągach produkcyjnych, modernizacja kominów, wymiana elektrofiltra na filtr workowy, budowa hali do rozładunku popiołów mokrych – Grupa Ożarów S.A.;
- modernizacja instalacji spalania paliw i systemów ciepłowniczych oraz budowa instalacji odpylania i odsiarczania spalin – Zakłady MESKO S.A. w Skarżysku Kamiennej;
- modernizacja instalacji odpylania i bazy grzewczej – Celsa Huta Ostrowiec;
- przebudowa sieci ciepłowniczych oraz modernizacja 2 kotłowni – Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Sandomierzu;
- przebudowa sieci ciepłowniczych oraz przyłączy sieci ciepłowniczych o łącznej długości 1 732,16 m – Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Kielcach;
- modernizacja instalacji odprowadzania spalin dla 4 kotłów wodnych w ciepłowni MEC oraz modernizacja instalacji odpylania dla kotła parowego – Miejska Energetyka Ciepła Sp. z o.o. w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Zadania z zakresu ochrony powietrza były finansowane (lub współfinansowane) z: Powiatowych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkiego i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, budżetów gmin, ZPORR, EkoFunduszu, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz środków własnych inwestorów.

4.3. OSUWISKA

Realizowany od 2006 r. **Projekt Osłony Przeciwosuwiskowej** zakłada możliwość dofinansowania: naprawy, odbudowy, budowy, przeniesienia, stabilizacji i ulepszenia infrastruktury publicznej, zniszczonej bądź zagrożonej przez ruchy osuwiskowe ziemi lub erozje brzegu morskiego. W ramach tego projektu wykonuje się również ocenę i weryfikację przez geologów osuwisk zgłoszonych przez jednostki administracji samorządowej. Dotyczy to głównie osuwisk, które spowodowały znaczne szkody materialne w infrastrukturze publicznej. Ocenie i weryfikacji podlegają głównie możliwości i opłacalność stabilizacji (czyli zabezpieczenia przed dalszym rozwojem) tych osuwisk w aspekcie ich budowy geologicznej oraz uwarunkowań finansowo-ekonomicznych i społecznych. W ramach tego projektu dokonano oceny w terenie ponad 600 osuwisk, a dla około 550 sporządzono karty dokumentacyjne. Od 2006 roku trwają prace stabilizacyjne na poszczególnych osuwiskach.

Projekt „Osłona Przeciwosuwiskowa” jest w większej części finansowany z pożyczki rządowej w Europejskim Banku Inwestycyjnym. Czas realizacji zadań w ramach tego projektu jest przewidziany na lata 2006–2016, przy koordynacji Biura ds. Usuwania Skutków Klęsk Żywiolowych MSWiA, a finansowany będzie ze środków rezerw celowych budżetu państwa na przeciwdziałanie i usuwanie skutków klęsk żywiołowych. W woj. świętokrzyskim w ramach tego projektu wykonano w latach 2005–2009 dwie inwestycje na terenie gmin

Bogoria i Połaniec, a następne trzy są przewidziane do realizacji w latach 2010–2011 na terenie gmin: Klimontów, Samborzec i Połaniec.

Celem **Programu ochrony wąwozów lessowych** jest stabilizacja tych wąwozów, a tym samym przeciwdziałanie klęskom żywiołowym (rozmywaniu i osuwiskom), konserwacja poprzez przywrócenie funkcji komunikacyjnych (pełnią one często funkcję dróg dojazdowych do sąsiednich miejscowości i do pól), a także rewitalizacja ze względu na walory krajobrazowe. W ramach programu realizowane będą zadania z wybranych województw, na terenie których występują intensywne procesy erozyjne wąwozów lessowych.

Zadania realizowane w ramach programu powinny być finansowane ze środków budżetu państwa, środków własnych jednostek samorządu terytorialnego, innych środków pozyskanych przez jednostki samorządu terytorialnego. W miejsce środków finansowych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaproponować w całości lub części wkład własny. Program będzie realizowany i finansowany podobnie jak Projekt Osłony Przeciwosuwiskowej przez Biuro ds. Usuwania Skutków Klęsk Żywiołowych MSWiA. Na terenie woj. świętokrzyskiego w latach 2010–2011 ma być zrealizowana jedna inwestycja w gminie Dwikozy, ponadto jednostki samorządu terytorialnego aktualnie czynią starania o możliwość pozyskania tych środków dla Sandomierza.

System Osłony Przeciwosuwiskowej (SOPO) jest projektem o znaczeniu ogólnopaństwowym, który będzie realizowany w trzech etapach. Jego podstawowym celem jest rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1:10 000 wszystkich osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce oraz założenie systemu monitoringu wglębnego i powierzchniowego na 100 wybranych osuwiskach. Cały Projekt ma za zadanie wspomaganie władz lokalnych w wypełnianiu obowiązków dotyczących problematyki ruchów masowych wynikających z odpowiednich ustaw i rozporządzeń. Jest to obecnie jeden z najważniejszych projektów geologicznych realizowanych w Ministerstwie Środowiska. Planowany czas realizacji projektu wynosi 9 lat. Zakończenie projektu jest przewidziane w 2016 r. Projekt SOPO jest wykonywany na zlecenie Ministra Środowiska i finansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W woj. świętokrzyskim wytypowano 14 powiatów, dla których zostaną sporządzone mapy osuwisk a zadanie to zaplanowano na lata 2013–2014.

Osuwiska — inwestycje celu publicznego

Lp	Nazwa projektu	Miejsce i lata realizacji	Orientacyjny koszt projektu i kwota dotacji	Stan realizacji
1.	Projekt Osłony Przeciwosuwiskowej	-gmina Bogoria -gmina Połaniec -gmina Klimontów -gmina Połaniec -gmina Samborzec	1 520 000 1 210 000 2 926 000 2 318 000 2 390 000 1 912 000 355 000 284 000 90 000 72 000	zrealizowana 2005-2007 zrealizowana 2008-2009 do realizacji w 2010-2011 do realizacji w 2010-2011 do realizacji w 2010-2011
2.	Program Ochrony Wąwozów Lessowych	-gmina Dwikozy -miasto Sandomierz	300 000 240 000	do realizacji 2010 rozpoczęte starania
3.	System Osłony Przeciwosuwiskowej	- w ramach tego programu przewiduje się sporządzenie map osuwisk dla 14 pow. woj. Świętokrzyskiego		do realizacji w 2013-2014

4.4. SUROWCE MINERALNE

Z inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym w zakresie problematyki surowców mineralnych na terenie woj. świętokrzyskiego jest realizowana poważna inwestycja jaką jest **rekultywacja Piaseczna**. Piaseczno to wyrobisko poodkrywkowej kopalni siarki oraz po późniejszym wydobywaniu piasków szklarskich, zajmujące pow. ok. 160 ha. Wszelkie prace wydobywcze zakończono tu w latach 80-tych i od tej pory istnieje problem zagospodarowania tego obszaru, który z racji budowy geologicznej, powinien być rekultywowany równocześnie z podobną kopalnią — Machów na drugim brzegu Wisły w woj. podkarpackim. Rekultywację Machowa już zakończono, natomiast odkrywka Piaseczno nadal wymaga prac rekultywacyjnych. W ostatnich latach prowadzone są roboty ziemne, w wyniku, których udało się uzyskać izolację warstw poziomu siarkowego, natomiast jeszcze nie podjęto działań, w zakresie nie mniej ważnych, prac melioracyjnych, koniecznych do utrzymania istniejącego poziomu wód gruntowych. Tereny gdzie w wyniku eksploatacji siarki obniżył się poziom wód gruntowych (później utrzymywany pompowaniem), zostały w znacznym stopniu zagospodarowane. Nie podjęcie prac melioracyjnych spowoduje dalszą konieczność stałego pompowania, bo w przeciwnym wypadku nastąpi podtopienie upraw rolnych i siedlisk ludzkich na obszarze przyległym do wyrobiska. Inwestycja ta nie została uwzględniona w żadnym programie operacyjnym, wykorzystywane przy rekultywacji Piaseczna środki, pochodzą z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska.

Do inwestycji celu publicznego zaliczono także *rozpoznawanie, wydobywanie i składowanie kopalni, stanowiących własność skarbu państwa*. Na terenie woj. świętokrzyskiego **eksploatacja surowców** stanowi od wielu lat jedną z ważniejszych dziedzin gospodarki. W strukturze wydobywania surowców dominują obecnie skały węglanowe, ale wydobywanie pozostałych kopalni, choć mniejsze ilościowo, ma również duże znaczenie dla gospodarki. Eksploatowane są także: siarka, gipsy, piaskowce, piaskowce kwarcytowe, piaski i surowce ilaste. Ponadto wydobywane są wody mineralne i w niewielkim stopniu ropa naftowa. Za inwestycje celu publicznego w rozumieniu ustawy, można uznać eksploatację jedynie tych surowców, gdzie właścicielem gruntu nie jest indywidualny przedsiębiorca eksploatujący kopalnię. W związku z powyższym surowcami, które można uznać, za inwestycje celu publicznego są złoża: siarki, wód mineralnych i ropy naftowej. Aktualnie na terenie województwa prowadzone jest wydobywanie: siarki ze złoża Osiek, wód mineralnych ze złóż Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Welnin i Las Winiarski oraz ropy naftowej ze złoża Pławowice. W przygotowaniu do eksploatacji jest jeszcze jedno złożo wód mineralnych – Dobrowoda.

Złoża — Inwestycje celu publicznego

Lp.	Nazwa złoża	kopalina	Stan realizacji
1.	Osiek	siarka	realizowana
2.	Pławowice	ropa naftowa	realizowana
3.	Busko Zdrój	wody mineralne	realizowana
4.	Solec Zdrój	wody mineralne	realizowane
5.	Welnin	wody mineralne	realizowana
6.	Las Winiarski	wody mineralne	realizowana
7.	Dobrowoda	wody mineralne	do realizacji

Większość wymienionych wyżej złóż jest stale eksploatowana już od wielu lat. W latach 2006–2009 udostępniono do wydobywania jedynie dwa złoża wód mineralnych: Las Winiarski oraz udokumentowano złożo Dobrowoda.

Wnioski do Planu

Przy aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa należy uaktualniać stan zagospodarowania surowców mineralnych jak również problematykę dotyczącą osuwisk gdzie obserwuje się intensywne procesy erozyjne.

4.5. DZIEDZICTWO KULTUROWE

W odniesieniu do dziedzictwa kulturowego celami publicznymi w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami są:

- opieka nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki w rozumieniu przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- ochrona Pomników Zagłady w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady oraz miejsc i pomników upamiętniających ofiary terroru komunistycznego;
- ustanawianie i ochrona miejsc pamięci narodowej.

W zakresie dotyczącym dziedzictwa kulturowego realizowano na terenie województwa świętokrzyskiego, w latach 2006–2010, wiele inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym i ponadlokalnym. Przy ich realizacji przewidziano udział środków finansowych pochodzących z różnego rodzaju programów pomocowych. W ten sposób dofinansowano niemal dziewięćdziesiąt przedsięwzięć. Inwestycje te finansowane były głównie w oparciu o Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, a następnie w oparciu o Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego oraz programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego realizowany w latach 2004–2006 przewidywał w ramach priorytetów nr 1 i nr 3 działania zmierzające do wzrostu roli kultury i turystyki, m.in. poprzez ochronę dziedzictwa kulturowego oraz do aktywizacji społecznej i gospodarczej obszarów zagrożonych marginalizacją, przewidując m.in. modernizację infrastruktury turystycznej i kulturalnej, w tym ochronę dziedzictwa kulturowego.

Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–2013, będący częścią Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, przewiduje wspieranie zadań z zakresu kultury i dziedzictwa narodowego w ramach osi priorytetowych 5 i 6. Ich celem jest finansowanie inwestycji w zakresie zasobów dziedzictwa kulturowego wraz z przystosowaniem ich do celów turystycznych, a także realizacja kompleksowych projektów rewitalizacji małych miast lub dzielnic.

Inny program działający w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego – **PO Infrastruktura i środowisko** ma na celu (w ramach osi priorytetowej XII) ochronę dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim, w tym szczególnie zabytków wpisanych na listę światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego UNESCO oraz listę pomników historii.

Program operacyjny wykorzystujący środki **Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego** oraz **Norweskiego Mechanizmu Finansowego** przewiduje zachowanie i odbudowę europejskiego dziedzictwa kulturowego wraz z jego otoczeniem a ponadto wykreowanie produktów turystyki kulturowej.

Program operacyjny Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) „**Dziedzictwo kulturowe**”, realizowany poprzez kilka priorytetów, ma na celu ochronę i upowszechnianie dziedzictwa kulturowego, w tym: rewaloryzację zabytków nieruchomych

i ruchomych, rozwój instytucji muzealnych, ochronę zabytków archeologicznych i ochronę zabytkowych cmentarzy.

Projekty m.in. z zakresu ochrony i zachowania dziedzictwa kulturowego dofinansowywane są również z programu operacyjnego „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego” oraz programu operacyjnego MKiDN „Rozwój infrastruktury kultury i szkolnictwa artystycznego”.

Najwięcej, tj. ponad 30 inwestycji znalazło źródło finansowania w Programie MKiDN „Dziedzictwo Kulturowe”, w ramach priorytetu „Rewaloryzacja zabytków ruchomych i nieruchomych” a ponad 20 przedsięwzięć — w „Regionalnym Programie Operacyjnym Woj. Świętokrzyskiego na lata 2007–2013”. Ponadto po kilka inwestycji dofinansowano ze Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego, z PO MKiDN „Rozwój infrastruktury kultury i szkolnictwa artystycznego”, PO „Promesa MKiDN”, ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, a także z PO (EFRR) „Infrastruktura i Środowisko”.

Większość spośród blisko dziewięćdziesięciu inwestycji z zakresu dziedzictwa kulturowego realizowanych w województwie świętokrzyskim w latach 2006–2010 można określić jako zadania o znaczeniu lokalnym. Polegały one głównie na remoncie, rewitalizacji czy konserwacji pojedynczych obiektów zabytkowych. Za inwestycje o większym znaczeniu, mającym charakter ponadlokalny, uznano 25 zadań. Przy ich wyborze kierowano się rangą ośrodka, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, skalą działań inwestycyjnych oraz walorami obiektu zabytkowego, którego zadanie dotyczy. Charakterystykę poszczególnych inwestycji o charakterze ponadlokalnym przedstawiono w tabeli.

Dziedzictwo kulturowe — inwestycje finansowane z programów krajowych i wojewódzkich

Lp.	Nazwa zadania	lokalizacja	Nazwa programu	Etap realizacji
1.	Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ulicy Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki	Kielce	ZPORR, działanie 3.3 Zdegradowane obszary miejskie, przemysłowe i powojaskowe	Zrealizowany
2.	Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierza	Sandomierz	ZPORR, działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury	Zrealizowany
3.	Renowacja zabytków i budowa infrastruktury turystycznej wokół Świętego Krzyża	Święty Krzyż – gmina Nowa Słupia	ZPORR, działanie 1.4 Rozwój turystyki i kultury	Zrealizowany
4.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Kolegiaty św. Marcina w Opatowie	Opatów	ZPORR, działanie 1.3 Obszary wiejskie	Zrealizowany
5.	Wiedza, Terapia, Kontemplacja – Rytwiańskie dziedzictwo kulturowe Kamedułów źródłem odnowy duchowej Europejczyków	Rytwiany	ZPORR, działanie 1.4 – Rozwój turystyki i kultury	Zrealizowano
6.	Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierza – etap II	Sandomierz	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, działanie 2.3 – Promocja gospodarcza i turystyczne regionu	W trakcie realizacji
7.	Rewitalizacja Starego Miasta w Sandomierzu – Bulwar Piłsudskiego	Sandomierz	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, działanie 6.1. – Wzmocnienie regionalnych i subregionalnych ośrodków wzrostu	W trakcie realizacji

8.	Rewitalizacja zabytkowego śródmieścia Kielce - etap I	Kielce	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, oś priorytetowa 6 – Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych miast	W trakcie realizacji
9.	Rewitalizacja zabytkowego śródmieścia Kielce - etap II	Kielce	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, oś priorytetowa 6 – Wzmocnienie ośrodków miejskich i rewitalizacja małych miast	Nie realizowano
10.	Centrum Tradycji i Turystyki Gór Świętokrzyskich wraz z restauracją zabytków Świętego Krzyża	Święty Krzyż w gminie Nowa Słupia oraz w gminie Bieliny: Huta Szklana, Kakonin, Huta Stara, Bieliny	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, działanie 2.3 – Promocja gospodarcza i turystyczna regionu	W trakcie realizacji
11.	Rozbudowa infrastruktury Parku Etnograficznego w Tokarni i Dworku Laszczyków w Kielcach	Tokarnia w gminie Chęciny oraz Kielce	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, działanie 2.3 – Promocja gospodarcza i turystyczna regionu	W trakcie realizacji
12.	Kompleksowa rewitalizacja historycznego centrum Chęciny, mająca na celu odbudowę i promocję unikatowych walorów historycznych i kulturowych miasta	Chęciny	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, działanie 6.2 – Rewitalizacja małych miast	W trakcie realizacji
13.	Zamek królewski w Chęcinach historycznym miejscem mocy Ziemi Świętokrzyskiej – kompleksowe zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego i organizacja ponadregionalnego wydarzenia „Obleżenie Chęcińskiej Warowni”	Chęciny	EFRR, RPOW na lata 2007-2013, działanie 2.3 – Promocja gospodarcza i turystyczna regionu	W trakcie realizacji
14.	Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach	Kielce	EFRR, POiŚ, działanie 11.2 – Rozwój oraz poprawa stanu infrastruktury kultury o znaczeniu ponadregionalnym	W trakcie realizacji
15.	Wiedza, Terapia, Kontemplacja – Rytwiańskie dziedzictwo kulturowe Kamedulów źródłem odnowy duchowej Europejczyków (Etap II)	Rytwiany,	PO MkiDN „Dziedzictwo Kulturowe”, (2009), priorytet 1 „Ochrona zabytków nieruchomych i ruchomych”	Zrealizowano
16.	Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu – etap I	Sandomierz,	PO dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, priorytet 3 – Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego; PO MkiDN „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego” (2007r).	W trakcie realizacji

17.	Europejskie Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie – budowa instytucji kultury o europejskim znaczeniu	Pacanów	PO dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, priorytet 3 – Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego; PO MkiDN „Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego” (2007r.);	Zrealizowano
18.	Regio Ferrea- renowacja i adaptacja na cele kulturalne zabytkowej Huty Żelaza w Starachowicach	Starachowice	PO dla wykorzystania środków finansowych w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego, priorytet 3 – Ochrona kulturowego dziedzictwa europejskiego; PO MkiDN „Promesa Ministra Kultury i dziedzictwa Narodowego”;	W trakcie realizacji
19.	Rewitalizacja zabytkowego zespołu Sanktuarium w Sulisławicach,	Sulisławice – gmina Łonów	EFRR, RPOW na lata 2007-2013; działanie 5.3 – Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu	W trakcie realizacji
20.	Wzrost atrakcyjności turystycznej Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, poprzez jego modernizację, renowację i odtworzenie elementów zabytkowego parku oraz wdrożenie interaktywnego zwiedzania	Oblęgorek – gmina Strawczyn	EFRR, RPOW na lata 2007-2013; działanie 5.3 – Inwestycje w sferę dziedzictwa kulturowego, turystyki i sportu; Promesa MkiDN (2009)	W trakcie realizacji

Wymienione powyżej inwestycje nie były imiennie wskazane w planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, opracowanym w 2002 roku. Stanowiły jednak realizację określonych w planie — zadań regionalnej polityki przestrzennej w zakresie dziedzictwa kulturowego, zgodnie ze wskazanymi tam kierunkami.

Wśród umieszczonych w ww. planie zadań rekomendowanych do zamieszczenia w „wojewódzkim rejestrze” zadań rządowych i samorządowych, służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, znalazły się dwa zadania z tego zakresu — utworzenie Parku Kulturowego Doliny Kamiennej oraz utworzenie rezerwatu kulturowego „Warpie”. Zostały one zakwalifikowane jako przedsięwzięcia rządowe o charakterze publicznym ale posiadały jedynie charakter postulatyczny. Żadne z nich nie doczekało się realizacji.

Wnioski

W planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego, jako główne zadanie w zakresie dziedzictwa kulturowego, powinno się przyjąć skuteczną ochronę i rewaloryzację jego zasobów oraz ich racjonalne zagospodarowanie m.in. z myślą o wykorzystaniu ich jako elementu promocji i czynnika rozwoju gospodarczego, a także o zapewnieniu trwałych źródeł dofinansowywania prac rewaloryzacyjnych z dochodów budżetowych i pozabudżetowych. Głównymi celami powinno być objęcie ochroną cennych obiektów i zespołów zabytkowych, oraz obszarów o wartościowym krajobrazie

kulturowym oraz przeprowadzenie prac rewaloryzacyjnych najcenniejszych zabytków, przede wszystkim układów urbanistycznych oraz obiektów i zespołów o szczególnych walorach.

Przy realizacji ww. celów istotne znaczenie może mieć tworzenie parków kulturowych. W „Programie opieki nad zabytkami w województwie świętokrzyskim na lata 2007–2013” znalazło się ponad 40 propozycji utworzenia takich parków i winny one zostać uwzględnione w planie zagospodarowania przestrzennego.

4.6. KAPITAŁ LUDZKI I RYNEK PRACY

Kapitał ludzki jest jednym z najważniejszych elementów przestrzeni rynkowej, który będzie współdecydował o rozwoju cywilizacyjnym. Pod pojęciem tym rozumie się zasób wiedzy fachowej, stan zdrowia oraz zdolności wytwórcze **ludności w wieku produkcyjnym**, na które składa się zdobyta wiedza i kwalifikacje oraz doświadczenie i umiejętności zawodowe nabyte w okresie zatrudnienia. Kapitał ten determinuje zdolności do świadczenia pracy, adaptacji do zmian w otoczeniu oraz możliwości kreacji nowych, innowacyjnych rozwiązań. Jako czynnik rozwoju społecznego jest ściśle związany z **rynkiem pracy** obejmującym zagadnienia podaży i popytu na pracę a także dostępność do miejsc zatrudnienia.

Inwestycjami w tej dziedzinie można określić działania organizacyjne oraz inwestycje wzmacniające potencjał biologiczny i intelektualny człowieka oraz służące poprawie dostępności do miejsc pracy. Wśród najważniejszych zadań zawartych w programach krajowych ukierunkowanych na poprawę jakości zasobów ludzkich wymienia się:

- wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników,
- podniesienie poziomu wykształcenia oraz doskonalenie systemu szkolnictwa zwłaszcza zawodowego,
- ułatwianie dostępności do miejsc pracy,
- zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz zwiększenie dostępu i uczestnictwa kobiet na rynku pracy,
- wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa oraz zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej w aspekcie integracji rynków pracy.

W dokumentach programowych samorządu województwa nawiązujących do tej problematyki eksponuje się natomiast 6 priorytetów:

- doskonalenie systemu szkolnictwa z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy,
- rozwój potencjału kadrowego i materialnego nauki, innowacyjności oraz sektora badawczo-rozwojowego,
- rozwój form kształcenia ustawicznego,
- aktywna polityka na rynku pracy,
- prowadzenie zintegrowanej polityki społecznej,
- budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

W kategoriach planowania przestrzennego zadania te można natomiast przypisać do następujących kierunków zagospodarowania przestrzennego:

- rozwój przedsiębiorczości generującej miejsca pracy zwłaszcza w sektorze MSP i mikroprzedsiębiorstw,
- przystosowanie terenów zabudowy obszarów wiejskich do wprowadzenia rozwoju wielofunkcyjnego,
- tworzenie atrakcyjnych, według kryteriów rynkowych, kompleksów terenów pod inwestycje gospodarcze, w nawiązaniu do lokalnych inicjatyw zawartych w różnych strategiach i programach,

- sprzyjanie lokalizacji usług służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych i aktywnej polityce wzrostu zatrudnienia (szkolnictwo zawodowe, poradnictwo i pośrednictwo pracy, doradztwo w dziedzinie przedsiębiorczości, szkolenia dla rozpoczynających własną działalność gospodarczą, szkolenia ustawiczne, telepraca i telenauka itp.),
- zabezpieczenie możliwości lokalizacji inwestycji w zakresie innowacyjności oraz otoczenia rynkowego biznesu z uwzględnieniem rozwoju sieci powiązań między nauką i gospodarką oraz dostępem do Internetu szerokopasmowego itp.,
- planowanie sieci dróg i kolei z uwzględnieniem natężenia dojazdów do pracy oraz lokalizacji terenów przedsiębiorczości.

Zadania inwestycyjne, służące kształtowaniu nowoczesnej, prorynkowej przestrzeni społecznej są finansowane z większości programów krajowych i wojewódzkich przy czym za najważniejsze dla rozwoju kapitału ludzkiego oraz integracji rynku pracy należy uznać:

Programy krajowe

1. **Program Operacyjny Kapitał Ludzki (POKL)** Głównym jego celem jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej. Wsparciem z programu są objęte następujące obszary: wzrost zatrudnienia, edukacja, integracja społeczna, adaptacyjność przedsiębiorstw, zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, z budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz partnerskiego państwa, a także z promocją postaw zdrowotnych wśród osób pracujących i doskonaleniem zawodowym kadr medycznych (w latach 2004–2006 był realizowany **Sektorowy Program Operacyjny Rozwój Zasobów Ludzkich (SPORZL)**).
2. **Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 (PROW)** – Osie priorytetowe: poprawa konkurencyjności sektora rolnego i leśnego (działania: poprawa konkurencyjności przemysłu spożywczego w odniesieniu do mikro i małych przedsiębiorstw, rozwijanie infrastruktury związanej z dostosowaniem rolnictwa do wymagań UE), jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (działania: pobudzanie aktywności gospodarczej w kierunku pozarolniczym, różnicowanie działalności gospodarczej drogą rozwoju niektórych usług związanych z tymi obszarami): jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej (działanie: pobudzanie aktywności gospodarczej w kierunku pozarolniczym) w latach 2004–2006 był realizowany **Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW)**.
3. **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej (PORPW)** — cel szczegółowy: stymulowanie rozwoju konkurencyjnej gospodarki opartej na wiedzy.
4. **Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2007–2013 (POIG)**, jego głównym celem jest rozwój polskiej gospodarki w oparciu o innowacyjne przedsiębiorstwa (finansuje większe projekty z zakresu innowacyjności).
5. **Programu Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw na lata 2004–2006 (SPOWKP)** w ramach zakończonego już programu tworzono korzystne warunki do wzrostu innowacyjności w gospodarce jako czynnika silnie oddziałującego na zwiększenie jej konkurencyjności.
6. **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko** (m.in. finansowanie dużych projektów w zakresie kultury „wysokiej” i termoizolacji).

Programy wojewódzkie

1. **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–2013 (PPO)** – Osie priorytetowe: 1. Rozwój przedsiębiorczości oraz 2. Wsparcie innowacyjności, budowa społeczeństwa informacyjnego oraz wzrost potencjału inwestycyjnego regionu (w latach 2004–2006 funkcje tego programu spełniał ZPORR).
2. **Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego na lata 2005–2013 (RSIWŚ)** – Cele warunkujące: 1. Doskonalenie systemu edukacji..., 3. Budowa

infrastruktury społeczeństwa informacyjnego, 4. Rozwój instytucji otoczenia biznesu, 5. Budowa instytucjonalnych form współpracy środowiska akademickiego, władz regionalnych i gospodarki (wcześniej realizowane były: Sektorowy Program Operacyjny Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw, lata 2004–2006 - SPOWKP);

- 3. Regionalny Program Przeciwdziałania i Łagodzenia Skutków Bezrobocia (RPPiLSB)** i powstałe w oparciu o ten program lokalne programy (strategie) przeciwdziałania, zawierające głównie zestaw działań organizacyjnych (nie związanych z realizacją obiektów budowlanych), dotyczących wsparcia osób poszukujących pracy oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.

Analiza zadań inwestycyjnych podjętych w ramach wymienionych programów wskazuje, że znaczą ich część stanowią działania o charakterze organizacyjno-szkoleniowym lub odnoszące się do drobnych inwestycji o charakterze lokalnym. Ponadto część inwestycji budowlanych (np. w zakresie innowacyjności, usług na rynku pracy i szkolnictwa zawodowego świadczonych przez placówki komercyjne itp.) nie można obecnie jednoznacznie zaliczyć do celów publicznych, co utrudnia (względnie uniemożliwia) zakwalifikowanie ich do inwestycji celu publicznego. Poniżej prezentowany jest wykaz zadań inwestycyjnych ustalonych w różnych strategiach i programach, posiadających wyraźny charakter ponadlokalny.

Inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym zrealizowane w latach 2004–2006

Nazwa programu	Nazwa działania	Nazwa beneficjenta	wartość projektu	Kwalifikacja inwestycji
ZPORR	Budowanie regionalnego systemu innowacji – organizacja wieloletniego cyklu konferencji naukowych na temat innowacyjności i konkurencyjności gospodarki.	Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach	147 669,34 zł	Zadanie organizacyjno – szkoleniowe
ZPORR	Budowa Wydziału Mat.-Przyrodniczego i kampusu uczelnianego.	Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy J. Kochanowskiego w Kielcach	39 759 770,55 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu krajowym i regionalnym.
ZPORR	E-świętokrzyskie – budowa sieci radiowej	Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa	9 409 662,32 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
ZPORR	E-świętokrzyskie – rozbudowa infrastruktury informatycznej (budowa miejskich sieci światłowodowych MAN w miastach: Końskie, Ostrowiec, Staszów i Ożarów o łącznej dł. 30,5km; budowa samorz. Centrów informatycznych, stworzenie portalu Wrota Świętokrzyskie).	woj. świętokrzyskie Projekt realizowany przez 13 podmiotów w powiatach: kieleckim i koneckim oraz w Sandomierzu Staszowie, Ostrowcu Św., Ożarowie Jędrzejowie, R. Malen.	9 496 348,52 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
ZPORR	Kielecki Inkubator Technologiczny	Gmina Kielce	1 275 686,93 zł	Prace organizacyjno przygotowaw.
ZPORR	MODIN – Modernizacja Infrastruktury Edukacyjnej Politechniki Świętokrzyskiej	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	16 470 654,45 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym

ZPORR	MAK – Metropolia Akademicka Kielce (Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy)	Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.	218 781,60 zł	Zadanie organizacyjne
ZPORR	Centrum Rozwoju Kłastrów Świętokrzyskich (Reg. Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy)	Świętokrzyska Agencja Rozwoju regionu S.A.	1 077 553,80 zł	Zadanie organizacyjne
SPO – RZL	KOMPETENTNY MENADŻER – fundamenty polityki personalnej a sukces przedsiębiorstwa K-TEL	Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu	255 253,71 zł	Zadanie organizacyjne
SPO- RZL	Kompleksowy program rozwoju kadr TARGI KIELCE	IDES Consultants Polska Sp. z o.o.	257 580,77 zł	Zadanie szkoleniowe
ZPORR	Współpraca na rzecz wzrostu konkurenc. mikroprzedsiębiorstw woj. świętokrzyskiego	Akademia Świętokrzyska im. Jana Kochanowskiego w Kielcach	242 605,09 zł	Zadanie szkoleniowe
SPO- RZL	WISO Wdrażanie Systemów jakości ISO	Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.	267 968,78 zł	Zadanie organizacyjne
ZPORR	Atrakcyjne zawody uzyskiwane przez osoby pracujące w procesie kształcenia ustawicznego	Stowarzyszenie Inżynierów Mechaników Polskich –Warszawa	260 993,58 zł	Zadanie szkoleniowe
SPO- RZL	Program szkoleń dla rozwoju małych firm w regionach Wschodniej Polski („Wschód Biznesu”)	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	17 518 264,01 zł	Zadanie organ. Szkoleniowe
SPO- RZL	Europejskie Studium Językowe – Region Wschód	Instytut Edukacyjny THIS WAY s.c	357 529,94 zł	Zadanie szkoleniowe
ZPORR	Regionalne Centrum naukowo – technologiczne jako platforma kreowania innowacji 2.6.Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy	Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.	309 661,00 zł	Zadanie organ. Szkoleniowe
ZPORR	Konkurencyjność Kielc poprzez innowacyjne działania Centrum Obsługi Inwestora	Gmina Kielce.	402 614,71 zł	Zadanie organ. Szkoleniowe
ZPORR	Odnawialne źródła energii w Świętokrzyskim	Fundacja Instytut Karpacki	434 234,25 zł	Zadanie szkoleniowe
ZPORR	Kielecczyzna – moje miejsce na ziemi. Aktywizacja przedsiębiorczości w województwie świętokrzyskim	Europejska Agencja Rozwoju Sp. J.Kopik i wspólnicy	565 646,41 zł	Promocja
SPO-RZL	Profesjonalne kadry – międzynarodowy sukces firmy	Staropolska Izba Przemysłowo-Handlowa	594 377,92 zł	Zadanie szkoleniowe
SPO-RZL	Kształcenie służb zatrudnienia w zakresie migracji międzynarodowych	Uniwersytet Warszawski	399 476,42 zł	Zadanie szkoleniowe
SPO-WKP	Wspieranie rozwoju MSP poprzez nowe usługi Ośrodka Promowania Przedsiębiorczości	Ośrodek Promowania i Wspierania Przedsiębior. Rolnej	618 446,00 zł	Zadanie organizacyjne
SPO-WKP	Wzrost Konkurencyjności Międzynarodowej PERFECT poprzez implementację innowacji procesowej	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe PERFECT z o.o.	579 741,90 zł	Zadanie organ. Szkoleniowe
SPO-RZL	Praktyczny kurs Controllingu dla kadry kierowniczej przedsiębiorstw	bmm Sp. z o.o.	726 418,23 zł	Zadanie szkoleniowe
ZPORR	Budowanie porozumienia między instytucjami na potrzeby Systemu Informacji Przestrzennej woj. świętokrz.	Samorząd Województwa Świętokrzyskiego	599 992,83 zł	Zadanie organizacyjne
	2.6. Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy			

ZPORR	Moja wiedza + moja firma = mój sukces (pomoc szkoleniowo – doradczą oraz finan mikroprzedsiębiorstwom na ter. Pow. Skarżyskiego)	Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego	810 039,27 zł	Zadanie organizacyjne
ZPORR	Budowanie regionalnego systemu innowacji – analiza strukturalna gospodarki regionu świętokrzyskiego	Akademia Świętokrzyska im. Jana Koch. W Kielcach	683 658,95 zł	Opracowanie naukowe
SPO- RZL	Portal internetowy z pracą w regionie lubelskim woj.: świętokrzyskie, lubelskie i podkarpackie	Polska Fundacja Ośrodków Wsp. Rozwoju Gospod. OIC POLAND w Lublinie	752 801,81 zł	Zadanie organizacyjne
SPO- RZL	Certyfikowane szkolenia organizatorów procesów – woj.: święt., kujawsko-pomorskie, podkarp., pomorskie, war.-mazurskie i wielkopolskie	Stowarzyszenie ds. Badania Pracy i Organizacji Przedsiębiorstw REFA Wielkopolska	1 246 416,39 zł	Szkolenia
ZPORR	Partner Centrum Obsługi Inwestora	Gmina Kielce	841 910,44 zł	Zadanie organizacyjne
ZPORR	Rozwój Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Świętokrzyskiego poprzez promocję i monitoring RSI PROMONIT	Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.	865 506,29 zł	Zadanie organ. Szkoleniowe
EFS ZPORR	.Reorientacja zawodowa osób dotkniętych procesami restrukturyz.	Lechaa Consulting sp. z o.o., ul.Fiołkowa 7, 20-834 Lublin	926 411,33 zł	Szkolenia
ZPORR	SRSK – Świętokrzyska Regionalna Sieć Komputerowa, rozbudowa MSK KIELMAN	Politechnika Świętokrzyska	1 061 215,58 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
SPO- RZL	Studia podyplomowe dla przedsiębiorców – woj.: świętokrz., małopolskie, podkarpackie i śląskie	Wyższa Szkoła Europejska im.Ks.Józefa Tischnera	1 152 066,89 zł	Zadanie organizacyjne
SPO-WKP	Rozbudowa i modernizacja „Centrum usług obróbki mechanicznej i powierzchniowej” w „Effector” S.A.	Effector S.A.	1 213 320,23 zł	Zadanie komercyjne
SPO-WKP	Priorytetowe technologie dla zrównoważonego rozwoju województwa świętokrzyskiego	Politechnika Świętokrzyska	1 196 099,19 zł	Praca naukowo badawcza
ZPORR	Regionalna Sieć Innowacji INNOVAREGIO w Województwie Świętokrzyskim	Świętokrzyskie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Sp. z o.o.	1 410 076,93 zł	Zadanie organ. Szkoleniowe
SPO- RZL	EURO-KADRY Ogólnopolski Program Szkoleniowy Przedsiębiorstw i ich pracowników (12 województw)	Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego	2 171 030,48 zł	Szkolenia
SPO-WKP	Rozbudowa zakładu Pilkington Automotive Poland Sp. z o.o. w Sandomierzu	PILKINGTON AUTOMOTIVE POLAND Sp. z o.o.	202 236 897,00 zł	Inwestycja komercyjna
SPO-WKP	Budowa w EC Kielce źródła energii elektrycznej pracującego w skojarzeniu z wykorzystaniem biomasy	Elektrociepłownia Kielce S.A. w Kielcach	87 415 483,33 zł	Inwestycja komercyjna
ZPORR	Wiedza, Terapia, Kontemplacja – Rytwiańskie dziedzictwo kult. Kamedułów źródłem odnowy duchowej Europy	Kościół Rektoralny p.w. Zwiastowania NMP w Rytwianach (ochrona dziedzictwa kulturow.)	6 211 757,84 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Lista zadań o zasięgu ponadlokalnym – ustalonych do realizacji w okresie 2007–2013

Nazwa programu	Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Całkowita wartość projektu	Kwalifikacja inwestycji
RPOWŚ	Rozbudowa infrastruktury dydaktycznej Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego J. Kochanowskiego w Kielcach - II etap budowy kampusu	Uniwersytet Humanist.-Przyrodn. J. Kochanowskiego w Kielcach	160,02	Dokumentacja
RPOWŚ	Modin II – modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjno-badawczej Politechniki Świętokrzyskiej (II etap – inwestycja w toku)	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	95 417 705,00 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
PO-IG	Rozwój specjalist. bazy badawczej laboratoriów uczelni regionu świętokrzyskiego” (w toku)	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	89 840 080,00 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu krajowym
RPOWŚ	LABIN – Wsparcie aparaturowe innowacyjnych laboratoriów naukowo-badawczych (inwestycja planowana)	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	24 605 449,37 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
PO-RPW	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego (inwestycja w toku)	Targi Kielce Sp. z o.o.	203 634 993,48 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu krajowym
PO-KL	PERSPEKTYWY RSI ŚWIĘTOKRZYSKIE (II etap) (Transfer wiedzy)	Samorząd Województwa Świętokrzyskiego/Urząd Marszałkowski	5 626 713,40 zł	Zadanie organizacyjne
RPOWŚ	Utworzenie Regionalnego Centrum Naukowo –Technologicznego w województwie świętokrzyskim. (budowa hali prod., modernizacja i wyposażenie, znaczenie ponadregion.)	Samorząd Województwa Świętokrzyskiego	56,71	Dokumentacja
RPOWŚ	Budowa infrastruktury Kieleckiego Parku Technologicznego (wyposaż. Budynku Centrum Technologicznego i hal produkcyjnych –adaptacja na potrzeby Inkubatora Technologicznego.	Gmina Kielce	63,15	Dokumentacja
PO-KL	PONADREGIONALNA KUŹNIA KADR 2.1.Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki; projekt realizowany w woj.: świętokrzyskim, lubelskim, małopolskim, podkarpackim i śląskim	PODKARPACKI KLUB BIZNESU	852 537,66 zł	Szkolenia
PO-KL	Profesjonalna kadra zarządzająca. Szkolenia pracowników	Mazowieckie Centrum Szkoleń Sp. z o.o.	490 778,50 zł	Szkolenia
PO-KL	Pokieruj swoim życiem Szkolenia pracowników w regionie	Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach	4 735 388,00 zł	Szkolenia
PO-KL	Kapitał na innowacje - inicjowanie działalności innowacyjnej (woj.: świętokrzyskie, śląskie, małopolskie, podkarpackie)	Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	2 137 244,50 zł	Zadanie org. Szkoleniowe
PO-KL	Program szkoleń dla rozwoju małych firm w regionach Wschodniej Polski	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	3 031 498,34 zł	Szkolenia

*Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
w województwie świętokrzyskim za lata 2006-2009*

PO-KL	Program szkoleń dla rozwoju małych firm w regionach Wschodniej Polski w woj.: święt, lub, podkarpackim, podlaskim i warmińsko-maz.	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	3 031 498,34 zł	Szkolenia
PO-KL	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości (inwestycja planowana)	Izba Gospodarcza Grono Targowe Kielce	799 268,80 zł	Inwestycja celu publ. o znac. Regionalnym
PO-KL	Osiemnastka w sieci – porozumienie organizacji inkubatorów organizacji pozarządowych (rozwój potenc. Trzeciego sektora – 4 województwa; świętokrz., opolskie, podk. I śląskie)	Centrum Rozwoju Inicjatyw Społecznych	818 122,00 zł	Zadanie organiz.-szkoleniowe
RPOWŚ	Wzrost konkurencyjności i innowacyjności – inwestycja w nowoczesny park maszynowy oraz wartości niematerialne i prawne (wsparcie sektora mikro, oraz MSP)	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe DEFRO Robert Dziubeła	9 746 487,28 zł	Inwestycja komercyjna
PO-KL	Inwest. w nowoczesny park maszynowy oraz automatyzację procesu produkcyjnego okien PCV (wsparcie MSP)	Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe „JEZIERSKI”	5 184 496,14 zł	Inwestycja komercyjna
PO-KL	SPOIWO – program rozwoju kwalifikacji zawodowych pracowników Polski południowo-wschodniej (woj.: święt, lubel, małop, podk. śl.)	PPH TRANSSYSTEM S.A.	1 000 730,48 zł	Szkolenia
PO-KL	Lepsze perspektywy dla świętokrzyskich firm i ich pracowników – szkolenia i doradztwo z zakresu zarządzania	Centrum Promocji Biznesu	984 145,00 zł	Szkolenia
RPOWŚ	Strona internetowa RPOWŚ w 2009r.	Województwo Święt.	5 000,00 zł	Promocja
RPOWŚ	Linia do produkcji nagrań multimed. w wysokiej rozdzielczości i tworzenia interaktywnych stron multimed. (wsparcie MSP)	FENIX P.H.U Lutwin Anna	31 100,00 zł	Inwestycja komercyjna
RPOWŚ	Rozbudowę hali produkcyjnej (wsparcie MSP)	ENERGENT Polska Sp. z O.O.	2 686 973,90 zł	Inwestycja komercyjna
PO-KL	Nowy zawód – nowe możliwości rozw. Kwalifikacji pracowników w regionie	Zakład Doskonalenia Zaw. W Kielcach, Oddział Kszt. Zawod. W Starachowicach	911 090,00 zł	Szkolenia
PO-KL	Ty także możesz zostać przedsiębiorcą – pomoc dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą w powiecie kieleckim	Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach	1 274 420,00 zł	Wsparcie organ. Biznesu
PO-KL	Wiedza=Praca=Sukces (rozwój prac. i przeds. W regionie)	Szkoła Zarządzania i Marketingu	1 603 877,84 zł	Szkolenie
PO-KL	Jestem przedsiębiorczy-mam firmę. Aktywizacja mieszkańców KOM.	Gmina Kielce	1 970 511,18 zł	Szkolenia
PO-KL	Rozwój kadry to rozwój firmy (szkol. Kadr nowoczesnej gospodarki woj.: święt, doln, lub, łódz. I małop.)	Instytut Organizacji Przedsiębiorstw i Technik Informacyj. InBIT Sp. z o.o.	932 290,94 zł	Szkolenia
PO-KL	Doradca Europejski (podn. Kwalifikacji)	Staropolska Izba Przemysłowo – Handlowa	678 281,00 zł	Szkolenia
PO-KL	Własna firma – pomoc dla osób rozpoczynających dział. Gosp, z terenu powiatu ostrowieckiego.	Fundacja Agencja Rozwoju Regionalnego w Starachowicach	677 450,00 zł	Wsparcie organ. Biznesu
PO-KL	W TURYSTYCE MOJA PRACA	Consultor Sp. Z o.o.	392 224,90 zł	Szkolenia

PO-KL	Zintegrowany program kompleks. rozwoju kompetencji pracowników i współpracowników regionalnych centrów Medicover; woj.: święt., doln., lubel., łódz., małop., maz., śl., wielk. i zachodniopom.	Medicover Sp. Z o.o.	688 616,80 zł	Program szkoleń
PO-KL	Kompleksowy program rozwoju kadr firmy Targi Kielce Sp. z o.o.	Nowe Motywacje sp. z o.o.	518 388,31 zł	Szkolenia
PO-KL	Wysokie kwalifikacje i umiejętności pracowników Kons. Clar System II (11 województw)	Clar System S.A.	578 777,27 zł	Szkolenia
RPOWŚ	Budowę centrum konferencyjno – bankiet. Z bazą hotelową (MSP)	IGA MARKET Małgorzata Szkonter-Capek	1 399 486,18	Inwestycja komercyjna
PO-KL	Przedsiębiorstwa Spin-off i Spin-out w praktyce (transfer wiedzy)..	Wyższa Szkoła Ekonomii i Prawa im.prof.E.Lipińskiego	639 060,00	Zadanie org. Szkoleniowe
PO-IG	Centrum Informacji IPR	Podlaska Fundacja Rozwoju regionalnego	61 700,00 zł	Zadanie org. Szkoleniowe
PO-IG	Chroń swoją wiedzę – wsparcie ochrony własności intelektualnej przedsiębiorstw Polski Wschodniej	Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Rzeszowie	296 540,00 zł	Zadanie org. Szkoleniowe
PO-IG	Ochrona własności intelektualnej – program informacji dla przedsiębiorców Polski Wschodniej	Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozw. Gosp. OIC Poland	106 162,00 zł	Zadanie org. Szkoleniowe
PO-KL	Rozwój kapitału ludzkiego PGNiG S.A. (11 województw)	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A.	356 015,81 zł	Szkolenia komercyjne
PO-KL	Akademia Rozwoju Pracowników Grupy Pracuj (12 województw)	Grupa pracuj Sp. z o.o.	259 910,32 zł	Szkolenia komercyjne
PO-IG	Opracowanie Planu Rozwoju Eksportu	Wytwórnia Sit PROGRESS J.Sawicz J. Krzysztozek	12 500,00 zł	Oprac. Dokumentacji
PO-IG	Rozwój eksportu na rynkach europejskich firmy Marbo	Marbo Bogdan Kusek, Marek Krzos Spółka Cywilna	15 250,00 zł	j. w
PO-IG	Nawiązanie nowych kontaktów handlowych z partnerami zagr.	Górski ogród Paweł Poniewierski	14 640,00 zł	j. w.
PO-IG	Rozpoczęcie eksportu	CORRADO POLSKA SP. jawna – Jan GŁOWACKI	10 000,00 zł	j. w.
PO-IG	Przygotowanie Planu rozwoju eksportu dla firmy TEVOR S.A.	TEVOR S.A.	12 200,00 zł	j. w.
PO-IG	Zwiększenie udziału eksportu w całkowitej sprzedaży Emi Cosmetics 6.1.paszport do eksportu	EMI Cosmetics Sp. z o.o.	12 200,00 zł	j. w.
PO-IG	Przygotowanie Planu rozwoju eksportu	PPHU TiM Spółka Cywilna Janina Cichocka, Michał Cichocki	15 250,00 zł	j.w.
PO-KL	Program szkoleń dla pracowników przedsiębiorstw (cały kraj)	Doradztwo Gospodarcze PMC Krzysztof Bajonski	35 182,09 zł	Szkolenia
PO-KL	Wzrost kompetencji i umiejętności prac. Nestle Waters Polska S.A. (realizowany w 14 woj.)	Kdk Info Sp. z o.o.	76 898,62 zł	Szkolenia
PO-KL	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności prac. ACNielsen (realiz. w 14 woj.)	McHayes&StewardGroup	60 047,46 zł	Szkolenia
PO-KL	Doskonalenie prac. Motorem rozwoju Firmy HANDLOPEX S.A.	HANDLOPEX S.A.	70 801,54 zł	Szkolenia
PO-KL	Nowe podstawy budowania przewagi konkurencyjnej firmy Intersnack Poland Sp. z o.o. (9 wojew.)	Intersnack Poland Sp. z o.o.	104 160,21 zł	Szkolenia

*Ocena realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
w województwie świętokrzyskim za lata 2006-2009*

PO-KL	Rozwój i wiedza zwiększające sukces Lyreco Polska (16 woj.)	Lyreco Polska S.A.	304 628,33 zł	Szkolenia
PO-KL	Najważniejszy jest człowiek – program rozwoju kadr firmy TRW	FPL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	1 046 711,96 zł	Szkolenia
RPOWŚ	Produkcja i montaż urządzeń do wykorzystywania energii słonecznej szansą rozwoju firmy „Soleko”	„Soleko” Marcin Grabiec	832 807,38 zł	Inwestycja komercyjna
PO-KL	Internet przyjazny dla człowieka	Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej”	33 570,00 zł	Zadanie szkoleniowe
PO-KL	Agroturystyka w powiecie sandomierskim	Lokalna Org. Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej”	31 448,00 zł	Zadanie szkoleniowe
PO-KL	Agroturystyka w powiecie opatowskim	Lokalna Organizacja Turystyczna „Partnerstwo Ziemi Sandomierskiej”	27 761,00 zł	j.w.
RPOWŚ	Uruchomienie zabytkowego zespołu dworskiego Hotel Sarmata w Sandomierzu	EURO-TOUR & TRAVEL Małgorzata i Mirosław Tusznio Spółka Jawna	2 143 979,20 zł	Inwestycja komercyjna
RPOWŚ	Remont budynku Pracowni Szkolnych przy Zespole Szkół Techn. i Ogólnokszt. w Sandomierzu	Powiat Sandomierski	1 104 604,79 zł	Inwestycja celu publ. o znac. ponadlokalnym
PO-KL	Szkoła Kluczowych Kompetencji. Pr. Rozwijania umiejętności uczniów szkół Polski Wschodniej; woj.: święt., lub., mazow., podk. I podl.	Wyższa Szkoła Ekonomii i Innowacji w Lublinie	5 485 708,34 zł	Zadanie organizacyjno szkoleniowe
PO-KL	FENIKS - progr. popularyzacji i wspomagania fizyki w szkołach (woj.: święt., małopol. i podkarp.)	Uniwersytet Jagielloński	5 328 414,06 zł	Zadanie organizacyjno szkoleniowe
PO-KL	Młodzi przedsiębiorcy na start-nowe umiejętności kluczowe uczniów szkół ponadgimnaz. Polski pld.Wsch.	Szkoła Języków i Zarządzania, Nauczycielskie Kolegium Języków Obcych PROMAR – International	2 320 493,27 zł	Zadanie organizacyjno szkoleniowe
PO-KL	Akademia kompetencji kluczowych – pr. Rozwoju uczniów szkół ponadgimnazjalnych Polski wschodn.	Unizeto Technologies S.A.	2 834 559,52 zł	Zadanie organizacyjno szkoleniowe
PO-KL	Studia podyplomowe sposobem na podniesienie kwalifikacji pracowników MSP	Wyższa Szkoła Biznesu – National-Louis University	1 038 837,11 zł	Zadanie organizacyjno szkoleniowe
PO- IiŚ	Termomodernizacja obiektów użyt. Publicznej Miasta Połaniec	Gmina Połaniec	8 434 276,19 zł	Inwest. remontowa o znaczeniu lokalnym
RPOWŚ	Przebud. Budynku na potrzeby Gminnego Oś. Kultury, biblioteki, punktu inf. tur. wraz z budową filii GOK w Sydzynie, Podborku, Pacanówce	Gmina Rytwiany	2 900 000,00 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu lokalnym
RPOWŚ	Rozbudowa Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii o Kardiochirurgię (inwestycja w toku)	Wojewódzki Szpital Zespolony w Kielcach	16 594 371,83 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
PO- IiŚ	Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach (inw. W toku)	Filharmonia Świętokrzyska im.Oskara Kolberga	82 710 228,00 zł	Inwestycja celu publicznego o znaczeniu regionalnym
RPOWŚ	Kampania reklamowa prom. region świętokrzyski - cykl imprez	Kieleckie Centrum Kultury	3 050 000, 00 zł	Promocja regionu

Wnioski do Planu województwa

Inwestycje budowlane „w kapitał ludzki i rynek pracy” pokrywają się z inwestycjami w infrastrukturze społecznej i gospodarce, stąd powinny być rozpatrywane łącznie jako inwestycje celu publicznego w przestrzeni społecznej i gospodarczej.

4.7. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Realizacja zadań o charakterze infrastruktury społecznej w latach 2006–2010 obejmowała głównie działania z zakresu: oświaty, opieki zdrowotnej i kultury. Były to inwestycje wieloletnie, posiadające charakter budowlany i wyposażeniowy.

Jako inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym uznano te przedsięwzięcia, których realizacja znajdzie przełożenie w postaci usług świadczonych na obszarze wykraczającym poza teren gminy. Każda realizacja inwestycji celu publicznego wymaga zapewnienia odpowiednich środków finansowych, co oznacza, że w przedmiotowej ocenie uwzględniono tylko te przedsięwzięcia, które mają konkretnych inwestorów i zagwarantowane źródła finansowania. W konsekwencji skutkuje to wykluczeniem wielu inwestycji o dłuższym horyzoncie czasowym, zawartych w dokumentach nie zawsze przesądzających termin, koszt i inwestora zadania. Wzięto zatem pod uwagę w pierwszej kolejności inwestycje zrealizowane w oparciu o środki pozyskane ze **Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego**. Projekty współfinansowane w zakresie infrastruktury społecznej dotyczyły m.in.: rozwoju lokalnej infrastruktury edukacyjnej (modernizacja i zapewnienie niezbędnego wyposażenia dla szkół i placówek działających w systemie oświaty szczególnie w celu wyrównywania szans pomiędzy obszarami wiejskimi oraz miejskimi), publicznych lokalnych obiektów sportowych i rekreacyjnych, dostępu do podstawowych usług w zakresie ochrony zdrowia oraz infrastruktury kulturalnej.

Następnie ujęte zostały inwestycje, które znalazły się na listach projektów indywidualnych dla programów: **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko, Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego**, a w dalszej kolejności inwestycje wyłonione w formie konkursów oraz przedsięwzięcia realizowane na podstawie decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego ujętych w rejestrze marszałka województwa.

W obecnej perspektywie finansowej (2007–2013) duże przedsięwzięcia przyjmowane są do realizacji po uwzględnieniu ich na listach jako projekty kluczowe (indywidualne), stanowiące inwestycje o strategicznym charakterze dla wykonania danego programu operacyjnego. Ich wdrożenie jest istotne z punktu widzenia osiągnięcia zakładanych wskaźników rozwoju społeczno-gospodarczego kraju, danego sektora bądź województwa. Przyczyniają się one do realizacji założeń zawartych w Strategii Rozwoju Kraju, politykach sektorowych oraz strategiach rozwoju województw. Projekty kluczowe nie podlegają procedurze konkursowej i nie współzawodniczą o dofinansowanie ze środków UE z pozostałymi projektami. Umieszczenie ich na liście związane jest z zarezerwowaniem środków na realizację w ramach budżetu danego programu, ale nie oznacza gwarancji dofinansowania.

Zestawienie projektów kluczowych dla każdego programu operacyjnego stanowi tzw. indykatywną listę projektów kluczowych. Indykatywny charakter list oznacza, iż podane w nich informacje dotyczące poszczególnych projektów mają charakter orientacyjny. Listy krajowych programów operacyjnych (POIiŚ, POIG, PORPW) aktualizowane są co pół roku.

W latach 2007–2013 możliwości dofinansowania przedsięwzięć z zakresu infrastruktury społecznej stwarza m.in. **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego (RPOWS)**, stanowiący kluczowy instrument realizacji polityki rozwoju regionu oraz Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO) wspierających wzrost gospodarczy i zatrudnienie na lata 2007–2013. Podstawowym źródłem finansowania RPOWS są środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), któremu towarzyszy wkład krajowy (publiczny oraz prywatny). RPOWS zatwierdzony został przez Komisję Europejską decyzją nr C (2007) 6888 z dnia 21 grudnia 2007 r. oraz Uchwałą nr 689/07 Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 21 grudnia 2007 roku. Celem RPOWS jest poprawa warunków sprzyjających budowie konkurencyjnej i generującej nowe miejsca pracy regionalnej gospodarki, co bezpośrednio nawiązuje do celów i priorytetów „Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do 2020 roku”. W ramach RPOWS beneficjenci realizujący zadania z zakresu infrastruktury społecznej mogą ubiegać się o dofinansowanie przedsięwzięć w ramach osi priorytetowej 5 **Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport**.

Inwestycje z zakresu kultury mogą być realizowane przy udziale środków z **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko**, zatwierdzonego przez Komisję Europejską decyzją z dnia 7 grudnia 2007 r. Celem programu jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. W ramach programu istnieje możliwość realizacji dużych inwestycji infrastrukturalnych w zakresie ochrony środowiska, transportu, energetyki, kultury i dziedzictwa narodowego, ochrony zdrowia oraz szkolnictwa wyższego. Przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury społecznej realizowane są w ramach priorytetu: **Kultura i dziedzictwo kulturowe**.

W ramach **Programu Rozwój Polski Wschodniej 2007–2013 (PORPW)** – przyjętego decyzją komisji Europejskiej 2 października 2007 r. będą realizowane projekty o kluczowym znaczeniu dla rozwoju społeczno-gospodarczego województw Polski Wschodniej. Dofinansowanie przewiduje się przede wszystkim do inwestycji w zakresie infrastruktury wspierającej działalność naukową i badawczą. Realizowane również będą przedsięwzięcia zwiększające atrakcyjność turystyczną tego obszaru oraz zapewniające mieszkańcom Polski Wschodniej dostęp do szybkiego Internetu. W zakresie infrastruktury społecznej PORPW dofinansuje projekty związane z budową i rozbudową uczelni wyższych w Polsce Wschodniej. Dotacje unijne otrzymają przede wszystkim projekty infrastrukturalne tych uczelni, które prowadzą badania naukowe lub kształcą w obszarze nauk technicznych i nauk matematyczno-przyrodniczych. Dla sprawnej realizacji PORPW instytucja nim zarządzająca opracowała listę projektów indywidualnych, obejmującą kluczowe inwestycje, których realizacja najbardziej przysłuży się osiągnięciu zakładanych celów. Inwestycje z zakresu infrastruktury społecznej realizowane będą w ramach osi priorytetowej: **I Nowoczesna gospodarka i działania: Infrastruktura uczelni**.

Na pomoc przy realizacji projektów badawczych mogą liczyć również uczelnie wyższe w ramach **Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG)**, przyjętego przez Radę Ministrów 30 października 2007 r. Jest to program skierowany przede wszystkim do przedsiębiorców, którzy zamierzają realizować innowacyjne projekty, związane z badaniami i rozwojem, nowoczesnymi technologiami, inwestycjami o dużym znaczeniu dla gospodarki lub wdrażaniem i stosowaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Program ma na celu wspieranie szeroko rozumianej innowacyjności. Będzie to zarówno bezpośrednie wsparcie dla przedsiębiorstw, instytucji otoczenia biznesu oraz jednostek naukowych świadczących przedsiębiorstwom usługi o wysokiej jakości, a także wsparcie systemowe zapewniające rozwój środowiska instytucjonalnego innowacyjnych

przedsiębiorstw. W ramach Programu nie będzie wspierana innowacyjność na poziomie lokalnym lub regionalnym, ze względu na to, że będzie ona promowana i wspierana w Regionalnych Programach Operacyjnych i Programie Operacyjnym Rozwój Polski Wschodniej. W ramach Programu wspierane będą projekty, które są innowacyjne co najmniej w skali kraju lub na poziomie międzynarodowym. Inwestycje realizowane będą w ramach osi priorytetowej **II – Infrastruktura sfery B+R**, działania: *Wsparcie tworzenia wspólnej infrastruktury badawczej jednostek naukowych*.

4.7.1. Opieka zdrowotna i społeczna

Obowiązujący obecnie Plan Zagospodarowania przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego za główny cel w dziedzinie ochrony zdrowia zakładał **utworzenie w Kielcach ponadregionalnego centrum leczenia onkologicznego i kardiochirurgicznego, spełniającego standardy europejskie**. Wykonanie ww. zamierzenia znalazło odzwierciedlenie w postaci inwestycji realizowanych m.in. w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego**. 17 lutego br. w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach nastąpiło otwarcie *rozbudowanego i wyposażonego bloku operacyjnego z pomieszczeniami do sterylizacji*. Ponadto w toku realizacji jest przedsięwzięcie *Rozbudowa Oddziału Onkohematologicznego i Brachyterapii wraz ze stacją trafo w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach*. Zakończenie zadania przewiduje się na 2011 r. Trwają również prace przy *Rozbudowie Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii o Kardiochirurgię*.

Pełna realizacja tych przedsięwzięć przyczyni się do umocnienia rangi Świętokrzyskiego Centrum Onkologii i Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii oraz zapewnienia opieki onkologicznej i kardiologicznej na poziomie europejskim (zgodnie z celem strategicznym *Programu uczynienia ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach oraz Centrum Kardiologii Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Kielcach jednostek leczenia o randze ogólnopolskiej*).

Ponadto w ramach **RPOWŚ** wyposażono w sprzęt Szpital Miejski w Starachowicach, a Szpital Powiatowy w Opatowie 24 marca 2009 r. podpisał umowę na dofinansowanie wyposażenia. W toku realizacji są również:

- budowa nowego pawilonu i modernizacja punktu żywienia Szpitala Uzdrawiskowego Krystyna w Busku-Zdroju,
- rozbudowa, modernizacja i wyposażenie szpitalnych oddziałów Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy,
- rozbudowa szpitala o Oddział Neurochirurgii w Wojewódzkim Szpitalu Zespołowym w Kielcach,
- budowa i wyposażenie Szpitalnego Oddziału Rehabilitacji w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze,
- budowa bloku operacyjnego wraz z ciągami komunikacyjnymi oraz modernizacja pracowni diagnostyki obrazowej z zakupem aparatury — Wojewódzki Specjalistyczny ZOZ Gruzłicy i Chorób Płuc.

Oprócz projektów kluczowych w ramach **RPOWŚ** realizowane również będą przedsięwzięcia wyłonione w ramach konkursu, wśród których charakter ponadlokalny ma projekt: *Uatrakcyjnienie oferty usługowej Sanatorium „SŁOWACKI” poprzez rozbudowę z przeznaczeniem na basen rehabilitacyjny, bazę zabiegową i noclegową dla kuracjuszy*.

Wspomnieć należy również o zadaniach, które będą realizowane w obecnej perspektywie finansowej, wśród których na liście projektów kluczowych znalazły się:

- adaptacja pawilonu na oddział młodzieżowy oraz modernizacja oddziałów w pawilonie somatycznym Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy,
- modernizacja pawilonu „C” oraz nadbudowa pawilonu o jedną kondygnację Szpitala Uzdrawiskowego Krystyna.

Ponadto ze środków RPOWŚ przewidzianych do realizacji jest jeszcze 5 zadań o charakterze ponadlokalnym:

- budowa i wyposażenie Budynku Medycyny Paliatywnej dla Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach,
- rozbudowa Szpitala w Staszowie poprzez budowę bloku operacyjnego,
- rozbudowa bazy lokalnej i sprzętowej PCUM w celu rozszerzenia i usprawnienia działalności medycznej i poprawy warunków pracy,
- modernizacja i rozbudowa Szpitala Powiatowego w Chmielniku,
- poprawa efektywności funkcjonowania regionalnego systemu ochrony zdrowia poprzez dobudowę pawilonu łóżkowego oraz stworzenie hospicjum w Szpitalu im. W. Biegańskiego w Jędrzejowie.

Inwestycje z zakresu opieki zdrowotnej realizowano również w ramach **Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)**, wśród których ponadlokalny charakter posiadało przedsięwzięcie polegające na budowie Centrum Usług Rehabilitacyjnych przy Domu dla Niepełnosprawnych w Piekoszowie.

Dodatkowo przy udziale środków ze ZPORR wykonano również prace: budowlano-montażowe, termoizolacyjne w 10 obiektach użyteczności publicznej (ZOZ Końskie, Szpital Dziecięcy „Górka”, 21 Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny SP ZOZ w Busku-Zdroju, ZOZ w Busku-Zdroju, Wojewódzki Specjalistyczny Szpital dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Morawicy, Wojewódzki Szpital Dziecięcy w Kielcach, Wojewódzki Specjalistyczny Zespół Opieki Neuropsychiatrycznej w Kielcach, Powiatowe Centrum Usług Medycznych w Kielcach, Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Kielcach).

Ponadto w rejestrze Marszałka Województwa Świętokrzyskiego zawierającym wykaz decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i powiatowym w latach 2006–2010, znalazły się przedsięwzięcia (polegające na rozbudowie i budowie placówek opieki zdrowotnej) realizowane przez podmioty publiczne takie jak:

- Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego (ŚCRMiT) w Kielcach,
- Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Kielcach,
- Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. Władysława Buszkowskiego w Kielcach,
- Zakład Opieki Zdrowotnej MSWiA w Kielcach,
- Świętokrzyskie Centrum Matki i Noworodka Szpital Specjalistyczny w Kielcach,
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Łoniowie,
- Świętokrzyska Izba Pielęgniarek i Położnych w Kielcach.

Realizacja dużych zadań z zakresu opieki zdrowotnej i społecznej miała i w dalszym ciągu ma miejsce głównie w Kielcach, ośrodkach powiatowych tj.: Starachowice, Opatów, Busko-Zdrój, Końskie oraz w gminach: Morawica, Chęciny, Stąporków. Oddanie do użytku nowych oddziałów i bloków operacyjnych wyposażonych w specjalistyczną aparaturę medyczną wpłynęło na polepszenie warunków socjalno-bytowych oraz poprawę dostępności do usług świadczonych przez placówki medyczne. Pełne zakończenie realizacji powyższych inwestycji spowoduje podniesienie standardu placówek lecznictwa w województwie.

4.7.2. Oświata i nauka

Jednym z celów w zakresie oświaty i nauki stawianych w PZPWŚ jest rozwój bazy szkolnictwa wyższego, w tym w szczególności uniwersyteckiego w Kielcach. Zamierzenie to udało się zrealizować w 2008 r., bowiem wówczas na bazie Akademii Świętokrzyskiej utworzony został Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Kochanowskiego.

Wśród inwestycji celu publicznego z zakresu szkolnictwa w ramach **Zintegrowanego Programu Rozwoju Regionalnego (ZPORR)** zrealizowane zostały:

- budynek „G” Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Zadanie nr 1 Campus Uczelniany Akademii Świętokrzyskiej,
- MODIN – Modernizacja Infrastruktury Edukacyjnej Politechniki Świętokrzyskiej.

Działania inwestycyjne na terenie ww. uczelni są w dalszym ciągu realizowane w obecnej perspektywie finansowej (2007–2013) w ramach **Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej (PORPW)**. W trakcie realizacji są dwa duże przedsięwzięcia:

- rozbudowa infrastruktury dydaktycznej Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach – II etap budowy Campusu Uczelnianego,
- Modin II – modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjno-badawczej Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach.

Ponadto Politechnika Świętokrzyska korzysta również ze środków **Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (POIG)**. Na liście projektów indywidualnych obecnie znajduje się tylko jeden projekt z województwa świętokrzyskiego, a mianowicie: Rozwój Bazy Badawczej Specjalistycznych Laboratoriów uczelni publicznych regionu świętokrzyskiego, którego liderem jest Politechnika Świętokrzyska, natomiast Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego pełni rolę partnera.

Wspomnieć należy również o przedsięwzięciach wyłonionych w trybie konkursowym i realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego (**RPOWŚ**). Wybranych zostało 8 projektów z zakresu oświaty polegających na budowie, rozbudowie i modernizacji placówek oświatowych, ale tylko jeden z nich miał charakter ponadlokalny — II Etap Budowy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Zawichoście.

Zrealizowane w ramach ZPORR inwestycje wpłynęły na poprawę sytuacji lokalowej ww. uczelni, zaś zakończenie trwających obecnie dużych inwestycji pozwoli w przyszłości na poszerzenie działalności badawczej, przez co nastąpi umocnienie pozycji świętokrzyskich uczelni na rynku edukacyjnym.

4.7.3. Kultura

Jako długofalowe zadanie polityki przestrzennej w zakresie kultury Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego stawia sobie **powszechną dostępność do usług kultury oraz rozwój różnorodnych form krzewienia i upowszechniania działalności kulturalnej**. Chociaż PZPWŚ nie wymieniał konkretnych inwestycji z zakresu kultury (ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym z 7 lipca 1994 r. nie stawiała takiego wymogu) środki pomocowe UE uzupełnione o wkład własny umożliwiły realizację wielu przedsięwzięć, które przybrały wymiar rzeczowy w postaci konkretnych obiektów.

W początkowym okresie przynależności do UE instytucje kultury mogły korzystać ze środków **Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR)** i dzięki temu zrealizowane zostały następujące przedsięwzięcia o charakterze ponadlokalnym:

- adaptacja budynku przy ul. Ściegiennego dla potrzeb funkcjonowania Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej,
- powiatowe Centrum Kulturalno-Rekreacyjne we Włoszczowie.

Ponadto ze środków ww. programu zrealizowano 5 inwestycji, z czego 2 miały charakter ponadlokalny i polegały na modernizacji obiektów z zakresu kultury (Wojewódzki Dom Kultury w Kielcach oraz Muzeum im. Przypkowskich w Jędrzejowie).

Obecnie w ramach **Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2007–2013**, przebudowywany jest amfiteatr na Kadzielni w ramach projektu Geopark Kielce. Ponadto w trybie konkursowym do realizacji, w ramach RPOWŚ, wybrano jeszcze 2 inwestycje z zakresu kultury, niemniej jednak przedsięwzięcia te mają znaczenie lokalne i polegają na rozbudowie gminnych centrów kultury.

Obecnie w toku realizacji jest duża inwestycja pod nazwą — budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach, na wykonanie której środki pozyskano z **Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (POIiŚ)**. Wśród inwestycji realizowanych w oparciu o środki POIiŚ z województwa świętokrzyskiego znalazła się również: rozbudowa i przebudowa budynku szkoły na siedzibę Państwowej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. L. Różyckiego w Kielcach.

Ostatnia weryfikacja list projektów indywidualnych dla **Programu Operacyjnego Rozwoju Polski Wschodniej** przyniosła zmianę w postaci usunięcia projektu: Centrum kształcenia i wymiany myśli europejskiej w Sandomierzu ze względu na negatywną ocenę wniosku o dofinansowanie.

Ponadto w rejestrze decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym, wojewódzkim i powiatowym Marszałka Województwa Świętokrzyskiego w latach 2006–2010 znalazło się przedsięwzięcie polegające na rozbudowie budynku Wojewódzkiego Domu Kultury im. J. Piłsudskiego w Kielcach o budynek gospodarczo-garażowy.

W rozumieniu art.6 ustawy o gospodarce nieruchomościami do celów publicznych zalicza się również budowę i utrzymywanie pomieszczeń dla urzędów organów władzy, administracji, sądów i prokuratur, w związku z czym należy również wspomnieć o zadaniach inwestycyjnych realizowanych przez te instytucje.

W latach 2006–2010 w rejestrze Marszałka Województwa Świętokrzyskiego znalazło się szereg decyzji w sprawie ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego realizowanych przez następujące instytucje publiczne:

- Instytut Pamięci Narodowej - Oddział w Krakowie (rozbudowa budynku w Kielcach),
- Powiatowy Urząd Pracy w Kielcach,
- Sąd Okręgowy w Kielcach,
- Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach,
- Okręgowy Inspektorat Służby Więziennej w Krakowie (budowa w Kielcach budynku zakwaterowania zbiorowego),
- Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego,
- Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Kielcach,
- Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach,
- Okręgowy Urząd Miar w Łodzi (Rozbudowa budynku Obwodowego Urzędu Miar),
- Świętokrzyska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Kielcach,
- Urząd Dozoru Technicznego w Warszawie (rozbudowa i przebudowa budynku biurowego w Kielcach).

Powyższe zamierzenia inwestycyjne dotyczyły przede wszystkim budowy i rozbudowy budynków administracyjno-biurowych, garaży i magazynów na terenie Kielc.

Wnioski

Podsumowując należy stwierdzić, że zrealizowane w ramach ZPORR inwestycje przyczyniły się głównie do poprawy bazy lokalowej placówek oświatowych, ochrony zdrowia i kultury. Przedsięwzięcia realizowane w obecnej perspektywie finansowej mają zdecydowanie większe znaczenie dla województwa, bowiem ich zakończenie wpłynie na umocnienie funkcji metropolitalnych, a tym samym na poprawę wizerunku stolicy regionu. Inwestycje w Świętokrzyskie Centrum Kardiologii i Świętokrzyskie Centrum Onkologii oraz dwie znaczące kieleckie uczelnie i budowa Filharmonii Świętokrzyskiej dadzą szansę na konkurowanie z placówkami tego rodzaju na płaszczyźnie krajowej. Większość powyższych inwestycji można zaliczyć do działań na rzecz wspierania wybranych ośrodków osadniczych jako wielofunkcyjnych obszarów aktywizacji, a realizację dużych projektów z zakresu opieki zdrowotnej, kultury czy szkolnictwa wyższego do wspomagania rozwoju funkcji metropolitalnych Kielc.

Dokonując oceny realizacji inwestycji w odniesieniu do obowiązującego Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego można stwierdzić, że spośród kluczowych inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej w pełni udało się zrealizować powołanie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Nie udało się natomiast w analizowanym okresie zakończyć realizacji Świętokrzyskiego Centrum Lecznictwa Onkologicznego i Kardiologicznego oraz modernizacji bazy lecznictwa uzdrowiskowego.

W związku z powyższym w zmianie Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego należy uwzględnić inwestycje mające na celu zakończenie budowy Świętokrzyskiego Centrum Onkologii i Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii, inwestycje w ochronę zdrowia mające na celu tworzenie warunków dla rozwoju lecznictwa podstawowego i specjalistycznego oraz inwestycje mające na celu rozwój i unowocześnienie bazy lecznictwa uzdrowiskowego. Ponadto należy również uwzględnić przedsięwzięcia mające na celu rozwój bazy badawczej uczelni wyższych, działania mające na celu poprawę sytuacji lokalowej uczelni oraz przedsięwzięcia mające na celu budowę placówek kultury, w tym szczególnie kultury wysokiej.

Infrastruktura społeczna — inwestycje celu publicznego zrealizowane w latach 2006–2010

Nazwa programu	Nazwa inwestycji	Obszar realizacji	Stan realizacji
RPOWŚ	Rozbudowa Oddziału Onkohematologicznego i Brachyterapii wraz ze stacją trafo w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach	ŚCO - Kielce	w toku (wydano decyzję na budowę stacji transformatorowej)
RPOWŚ	Budowa nowego pawilonu i modernizacja punktu żywienia Szpitala Uzdrowiskowego Krystyna	Busko-Zdrój	w trakcie realizacji (29 kwietnia 2008 r. podpisano umowy wstępne)
RPOWŚ	Modernizacja pawilonu "C" oraz nadbudowa pawilonu o jedną kondygnację Szpitala Uzdrowiskowego Krystyna	Busko-Zdrój	przewidziane do realizacji (2011-2013)
RPOWŚ	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie szpitalnych oddziałów Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy	Morawica	w toku (29 kwietnia 2008 r. podpisano umowy wstępne)
RPOWŚ	Adaptacja pawilonu na Oddział młodzieżowy oraz modernizacja oddziałów w pawilonie somatycznym Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy	Morawica	przewidziane do realizacji (2011-2013)

RPOWŚ	Rozbudowa szpitala o Oddział Neurochirurgii w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach	Kielce	w toku (29 kwietnia 2008 r. podpisano umowy wstępne)
RPOWŚ	Rozbudowa Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii o Kardiochirurgię	Kielce	w toku
RPOWŚ	Budowa i wyposażenie Szpitalnego Oddziału Rehabilitacji w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze	Czarniecka Góra, gm. Stąporków	w toku (29 kwietnia 2008 r. podpisano umowy wstępne)
RPOWŚ	Budowa bloku operacyjnego wraz z ciągami komunikacyjnymi oraz modernizacja pracowni diagnostyki obrazowej z zakupem aparatury — Woj.Specj. ZOZ Gruzlicy i Chorób Płuc	Czerwona Góra, gm. Chęciny	w toku (29 kwietnia 2008 r. podpisano umowy wstępne)
RPOWŚ	Wyposażenie Szpitala Powiatowego w Opatowie	Opatów	w toku (24 marca 2009 r. podpisano umowę)
RPOWŚ	Geopark Kielce — przebudowa amfiteatru na Kadzielni	Kielce	w toku
RPOWŚ	Uatrakcyjnienie oferty usługowej Sanatorium "SŁOWACKI" poprzez rozbudowę z przeznaczeniem na basen rehabilitacyjny, bazę zabiegową i noclegową dla kuracjuszy.	Busko-Zdrój	w toku
ZPORR	MODIN - Modernizacja Infrastruktury Edukacyjnej Politechniki Świętokrzyskiej	Kielce	zrealizowana
POiŚ	Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach	Kielce	w toku (czas realizacji 2009-2011).
POiŚ	Rozbudowa i przebudowa budynku szkoły na siedzibę PSM I i II stopnia im. L Różyckiego	Kielce	w toku
PORPW	Rozbudowa infrastruktury dydaktycznej Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego w Kielcach – II etap budowy Campusu Uczelnianego	Uniwersytet Humanistyczno - Przyrodniczy J. Kochanowskiego w Kielcach	w toku (przewidywany czas realizacji 2007-2013)
PORPW	Modin II - modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjno-badawczej Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach	Politechnika Świętokrzyska w Kielcach	w toku (przewidywany czas realizacji 2008-2013)
POIG	Rozwój Bazy Badawczej Specjalistycznych Laboratoriów uczelni publicznych regionu świętokrzyskiego	Politechnika Świętokrzyska	w toku (przewidywany czas realizacji 2007-2013)
RPOWŚ	Budowa Uniwersyteckiego Centrum Edukacji Artystycznej jako części Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego przy ulicy Krakowskiej w Kielcach	UJK Kielce	przewidziane do realizacji (preumowa)
RPOWŚ	Budowa i wyposażenie Budynku Medycyny Paliatywnej dla Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach	Kielce	przewidziane do realizacji (preumowa)
RPOWŚ	Rozbudowa Szpitala w Staszowie poprzez budowę bloku operacyjnego	Staszów	przewidziane do realizacji (preumowa)
RPOWŚ	Rozbudowa bazy lokalnej i sprzętowej PCUM w celu rozszerzenia i usprawnienia działalności medycznej i poprawy warunków pracy	Kielce	przewidziane do realizacji (preumowa)
RPOWŚ	Modernizacja i rozbudowa Szpitala powiatowego w Chmielniku	Chmielnik	przewidziane do realizacji (preumowa)
RPOWŚ	Poprawa efektywności funkcjonowania systemu ochrony zdrowia poprzez dobudowę pawilonu łóżkowego i stworzenie hospicjum w Szpitalu im. W. Biegańskiego w Jędrzejowie	Jędrzejów	przewidziane do realizacji (preumowa)

4.8. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

4.8.1. Komunikacja drogowa

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” umieszczono wstępną propozycję zadań rządowych i samorządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Z zakresu komunikacji i transportu zarekomendowano siedem zadań rządowych (w tym trzy dotyczyły inwestycji kolejowych, pozostałe dróg ekspresowych i modernizacji dróg krajowych) oraz dwa zadania samorządowe (budowę mostu na Wiśle w Połańcu oraz odcinków dróg wojewódzkich). Pozostałe zadania ujęto w sposób zgeneralizowany a ich sprecyzowanie nastąpiło w „Kompleksowym programie rozwoju sieci drogowej województwa świętokrzyskiego” zatwierdzonym Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XXXII/435/02 z dnia 30 sierpnia 2002 roku, zastąpionym w 2007 roku przez „Program Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–2013” przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XI/191/07 z dnia 27 grudnia 2007 roku oraz Uchwałą Nr XIV/256/08 z dnia 21 kwietnia 2008 roku. Oba te opracowania stanowią niejako uzupełnienie „Planu...” oraz źródło informacji o kierunkach rozwoju i kształtowania regionalnej sieci drogowej i zawierają, oprócz zadań krajowych finansowanych centralnie, zadania samorządu wojewódzkiego i wybrane przedsięwzięcia samorządów powiatowych. Wskazują także priorytety mające decydować o kolejności realizacji poszczególnych zadań. Realizacja inwestycji celu publicznego w okresie objętym oceną przedstawiała się w sposób następujący:

Inwestycje na drogach krajowych

W „Planie Zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” z zakresu komunikacji drogowej wymieniono następujące zadania rządowe:

- droga ekspresowa S7 Warszawa — Kraków,
- droga ekspresowa S74 Łódź — Rzeszów,
- droga ekspresowa S78 Jędrzejów — Siewierz,
- modernizacje (obejścia) dróg krajowych.

Głównym źródłem finansowania inwestycji na drogach krajowych, poza budżetem państwa, w okresie 2007–2013 jest **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko** oraz **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej**, które w obszarze województwa świętokrzyskiego przewidują realizację:

- budowa drogi ekspresowej S7, odcinek Radom (Jedlińsk) – Jędrzejów,
- budowa drogi ekspresowej S7, odcinek Jędrzejów – granica woj. świętokrzyskiego,
- przebudowa drogi krajowej nr 12/74 do parametrów drogi ekspresowej na odcinku Piotrków Trybunalski – Sulejów – Opatów (projekt rezerwowy),
- budowa drogi ekspresowej S-74 na odcinku Opatów – Nisko (projekt rezerwowy),
- budowa północnej obwodnicy Jędrzejowa w ciągu drogi krajowej nr 78,
- przejście przez Starachowice w ciągu drogi krajowej nr 42 (projekt rezerwowy),
- obwodnica Ostrowca Św. w ciągu drogi krajowej nr 9 (projekt rezerwowy).

Należy zwrócić uwagę że przyjęty 25 września 2007 roku przez Radę Ministrów „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2008–2012” nie przewiduje realizacji drogi ekspresowej nr 78, a zatem jej realizacja może nastąpić dopiero po roku 2013.

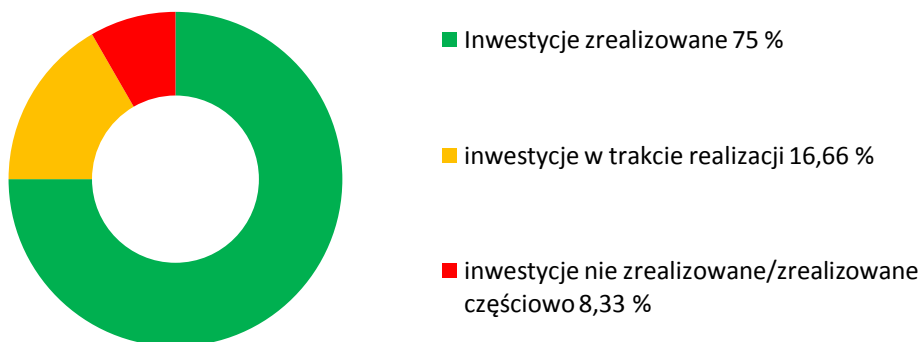
W **Kompleksowym programie rozwoju sieci drogowej województwa świętokrzyskiego** zakres niezbędnych przedsięwzięć na nadrzędnej sieci dróg podzielono na zadania przewidywane do realizacji w latach 2001–2006 i zadania inwestycyjne na okres późniejszy. Podobną klasyfikację zastosowano w **Programie Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007–2013** gdzie planowane

przedsięwzięcia podzielono na zadania do realizacji w okresie 2007–2013 i po roku 2013, wymagające przygotowania, opracowania niezbędnych studiów, umieszczenia w strategiach rozwojowych i planach miejscowych, stopniowego pozyskania terenów oraz zgromadzenia środków na ich realizację.

Stan realizacji wytypowanych zadań priorytetowych — rządowych, realizowanych przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad – Oddział w Kielcach.

Lp.	Nazwa zadania zgodnie z Kompleksowym Programem Rozwoju Sieci Drogowej Województwa Świętokrzyskiego	Stan realizacji
1.	Wiadukt w ciągu drogi nr 9 w Bokszyckiej k./Ostrowca Św. Wraz ze wzmocnieniem nawierzchni na odc. 7,8 km	zrealizowano
2.	Modernizacja obwodnicy kieleckiej odc. Wiśniówka — Kostomłoty	zrealizowano
3.	Modernizacja drogi krajowej nr 74 – budowa drugiego pasma ul. Jesionowej w Kielcach	zrealizowano
4.	Budowa obwodnicy Jędrzejowa	zrealizowano
5.	Budowa węzła komunikacyjnego Kielce – Północ : Dr. Nr 7-odc. Występa –Wiśniówka,dł.7,1 km Dr. Nr 73-odc. Wiśniówka-Kielce, dł.3,7km	zrealizowano
6.	Budowa obwodnicy m. Kije w ciągu drogi krajowej nr 78 wraz z wiaduktem w ciągu drogi wojewódzkiej nr 766	zrealizowano
7.	Budowa obwodnicy m. Ożarowa w ciągu drogi krajowej nr 74 — wraz z wzmocnieniem drogi krajowej na odc. Gierczyce — Opatów, całkowita dł. 13,3 km	zrealizowano
8.	Wylot wschodni z Kielc w ciągu drogi nr 74 na odc. Od ul. Manifestu Lipcowego do Cedzyny	w trakcie realizacji
9.	Modernizacja drogi krajowej nr 74 — budowa drugiego pasma ul. Łódzkiej od ul. Zagnańskiej do zachodnich granic miasta – <i>zrealizowano odcinek od ul. Zagnańskiej do ul. Hubalczyków</i>	zrealizowano częściowo
10.	Budowa węzła drogowo-kolejowego na drodze nr 7 w Skarżysku-Kamiennej	zrealizowano
11.	Modernizacja wiaduktu w ciągu drogi nr 7 nad torami PKP w m. Barcza wraz z dojazdami — odc. Włączony do Węzła „Kielce Północ”	zrealizowano
12.	Budowa drugiego mostu na Wiśle w Sandomierzu wraz z budową ul. Lwowska-Bis w ciągu drogi nr 77	w trakcie realizacji

Realizacja inwestycji na sieci dróg krajowych wymienionych
w „Kompleksowym Programie Rozwoju Sieci Drogowej Woj. Świętokrzyskiego”

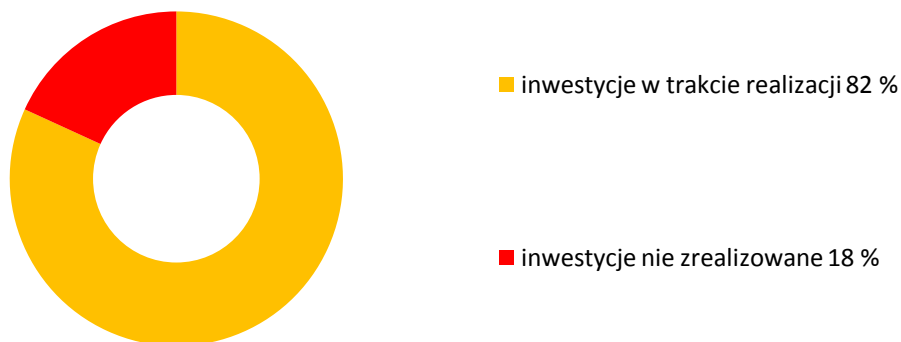
Źródło: opracowanie własne

Ogółem w Kompleksowym programie rozwoju sieci drogowej województwa świętokrzyskiego zadania rządowe wskazane Planem do realizacji na sieci dróg krajowych województwa rozbito na 12 zadań szczegółowych. Z zebranych danych wynika, że w chwili obecnej 9 zadań (75%) zostało zrealizowanych, 2 zadania (około 17%) są w trakcie realizacji a jedno zadanie (około 8%) zostało zrealizowane częściowo. Biorąc pod uwagę fakt, że prawie 92% zadań zostało zrealizowanych lub jest w trakcie realizacji, a pozostałe osiem zrealizowano częściowo należy uznać, że inwestycje przyjęte w Planie oraz Kompleksowym programie zostały ustalone prawidłowo.

Lp.	Nazwa zadania zgodnie z „Programem Rozwoju Infrastruktury Transportowej Województwa Świętokrzyskiego Na Lata 2007-2013”	Postulowany termin realizacji
Sukcesywna przebudowa dróg krajowych na parametry dróg ekspresowych		
1.	Dostosowanie drogi krajowej nr 7 na odc. gr. woj. mazowieckiego — Jędrzejów do parametrów ekspresowej wraz z realizacją fragmentów trasy po nowym przebiegu – <i>zrealizowano odcinek Występa-Wiśniówka oraz przejście przez Skarżysko, w trakcie realizacji odcinek Skarżysko-Występa, pozostałe odcinki w przygotowaniu.</i>	2007-2012
2.	Dostosowanie drogi krajowej nr 7 na odc. Jędrzejów –gr. woj. małopolskiego do parametrów ekspresowej – <i>zrealizowano obwodnicę Jędrzejowa, pozostałe odcinki w przygotowaniu.</i>	2010-2012
3.	Dostosowanie drogi krajowej nr 74 na odc. Mniów – Kielce — Wola Jachowa do parametrów ekspresowej wraz z realizacją fragmentów trasy po nowym przebiegu – <i>w trakcie realizacji wylot wschodni z Kielc (odcinek DK73-Cedzyna), pozostałe odcinki w przygotowaniu</i>	2009-2013
4.	Budowa obwodnicy Łagowa w ciągu drogi krajowej nr 74 na parametrach klasy S	2011-2014
5.	Budowa obwodnicy południowej Opatowa w ciągu drogi krajowej nr 74 na parametrach drogi ekspresowej	2010-2013
6.	Dostosowanie drogi krajowej nr 74 na odcinkach. gr. woj. łódzkiego — Mniów i Wola Jachowa — gr. woj. podkarpackiego do parametrów ekspresowej wraz z realizacją fragmentów trasy po nowym przebiegu	2011-2015
7.	Realizacja obwodnicy Jędrzejowa w ciągu drogi nr 78 na parametrach drogi GP	2010-2012
8.	Dostosowanie drogi krajowej nr 78 na odc. gr. woj. śląskiego — Przysław do parametrów GP 2/2	po 2015
9.	Przebudowa drogi nr 78 na całym przebiegu na parametry drogi ekspresowej (S78)	po 2015
Modernizacja sieci dróg krajowych		
10.	W ciągu drogi nr 9: Budowa obwodnicy zachodniej Opatowa, Budowa obwodnicy Ostrowca Św., Dobudowa drugiej jezdni na odc. granica woj. mazowieckiego — Opatów	2010-2013 2010-2013 po 2015
11.	W ciągu drogi nr 42: Modernizacja odc. Skarżysko-Kam. — Rudnik na parametry dwujezdniowej GP wraz z niezbędnymi przełoženiami trasy – <i>w przygotowaniu obwodnica Wąchocka (2010-2012) oraz przejście przez Starachowice (2011-2013)</i> Modernizacja odc. granica woj. łódzkiego — Skarżysko-Kam. na parametry GP wraz z niezbędnymi przełoženiami trasy	po 2013 po 2015

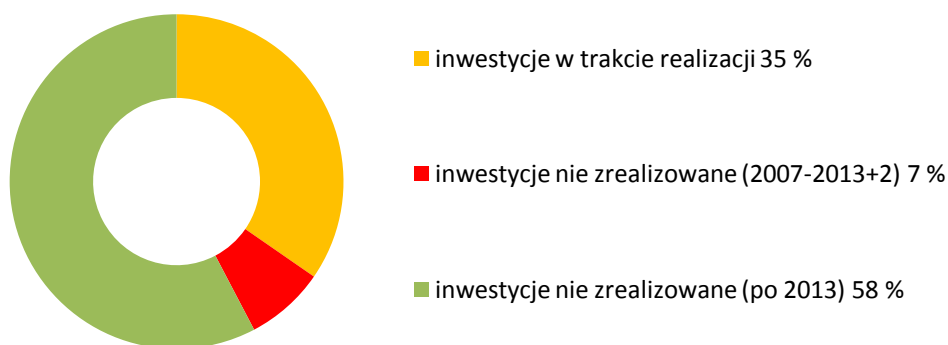
12.	W ciągu drogi nr 73: Dobudowa drugiej jezdni na odc. Kielce — Morawica wraz z obwodnicą Morawicy i Woli Morawickiej, Dobudowa drugiej jezdni na odc. Morawica — Busko-Zdrój wraz z korektą trasy w Piotrkowicach, Przełożenie trasy drogi na kierunek Nowy Korczyn — Żabno — Tarnów (po trasie drogi nr 973) wraz z niezbędną modernizacją, Docelowe przełożenie trasy na obejściu Kielc po stronie południowo-wschodniej	2010-2012 po 2013 po 2015 po 2015
13.	W ciągu drogi nr 74 odc. Opatów – gr. woj. lubelskiego: Modernizacja do pełnych parametrów GP, Budowa obwodnicy wschodniej Opatowa,	po 2015 po 2015
14.	W ciągu drogi nr 77 odc. Milczany — gr. woj. podkarpackiego: • Budowa mostu przez rz. Wisłę w Sandomierzu wraz z budową ul. Lwowskiej — bis – w trakcie realizacji • Modernizacja pozostałego odcinka do pełnych parametrów GP	2009-2013 po 2013
15.	W ciągu drogi nr 78: • Przełożenie trasy w Chmielniku, • Modernizacja pozostałego odcinka do pełnych parametrów GP	po 2015 po 2015
16.	W ciągu drogi nr 79: • Modernizacja drogi do pełnych parametrów G, • Realizacja obwodnic miejscowości; Tarłów, Ożarów, Koprzywnica, Łoniów, Osiek, Połaniec, Ostrowce, Nowy Korczyn, Opatowiec dla uzyskania parametrów GP	po 2013 po 2013

Realizacja inwestycji na sieci dróg krajowych wymienionych
w „PROGRAMIE ROZWOJU INFRASTRUKTURY TRANSPORTOWEJ WOJEWÓDZTWA
ŚWIĘTOKRZYSKIEGO NA LATA 2007-2013”

Wykres nr 1

Źródło: opracowanie własne

Wykres nr 2

Źródło: opracowanie własne

Ogółem w **Programie rozwoju infrastruktury transportowej województwa świętokrzyskiego na lata 2007–2013** zadania rządowe wskazane Planem do realizacji na sieci dróg krajowych województwa podzielono na 26 zadań szczegółowych, z których 11 planowane jest do realizacji do roku 2013+2. Z zebranych danych wynika, że w chwili obecnej 9 zadań (około 82%) jest w trakcie realizacji, a 2 zadania (około 18%) nie zostały zrealizowane (wykres nr 1). Za zadania będące w trakcie realizacji uznano zadania, których realizacja trwa, ale także i te które zostały częściowo zrealizowane lub których realizacja (rozpoczęcie) planowane jest na rok bieżący. Jednocześnie w wykazie znalazła się grupa 15 zadań których realizacja planowana jest po roku 2013. Jeśli uwzględnimy je przy sporządzaniu zestawienia zaawansowania realizacji inwestycji to otrzymamy wykres nr 2, w którym inwestycje w trakcie realizacji stanowią już tylko 35%, a inwestycje niezrealizowane 65%. Należy zwrócić uwagę na fakt, że „Program...” został uchwalony w grudniu 2007 roku a zatem jest dopiero w początkowej fazie realizacji. Mimo to udało się już rozpocząć ponad 30% planowanych w nim inwestycji na drogach krajowych.

Działania inwestycyjne GDDKiA O. Kielce na drogach krajowych w latach 2006–2009:

Zadania zrealizowane w 2006 r.:

Budowa nowych odcinków dróg:

- obwodnica Ożarowa w ciągu drogi krajowej nr 74 wraz z wzmocnieniem istniejącej nawierzchni na odcinku Gierczyce – Wyszmontów, długość odcinka – 13,3 km, w tym poszerzenie istniejącej nawierzchni z 6 do 7 m i wzmocnienie na odcinku długości 9 km, a na odcinku długości 4,3 km budowa jednojezdniowej obwodnicy,

Odnowa nawierzchni.

- odnowa i wzmocnienie nawierzchni dróg na długości około 63,6 km,
- odnowa obiektów mostowych o długości 158,8 mb,

Bezpieczeństwo ruchu drogowego:

- przebudowa skrzyżowania dróg krajowych nr 9 i 42 na „skanalizowane” w miejscowości Rudnik,
- przebudowa skrzyżowania dróg krajowych nr 73 i 79 na „małe rondo” w miejscowości Słupia Pacanowska,
- przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 74 i drogi wojewódzkiej nr 728 na „skanalizowane” w miejscowości Krzyżówki Radoszyckie,
- przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 9 z drogą powiatową – budowa ronda – w miejscowości Kunów,

- przebudowa skrzyżowania dróg krajowych nr 74 i 42 na „skanalizowane” w miejscowości Ruda Maleniecka.

Zadania zrealizowane w 2007 r.:

Budowa nowych odcinków dróg:

- przełożenie drogi krajowej nr 42 w Skarżysku-Kamiennej, na parametrach klasy GP, dwujezdniowej, długości 1,3 km,

Odnowa nawierzchni:

- 5.4 km drogi nr 7 na odcinku Łączna – Gózd,
- 6.0 km drogi nr 7 na odcinku przejścia przez Suchedniów,
- 10.0 km drogi nr 9 na odcinku Opatów – Lipnik,
- 7.0 km drogi nr 42 na odcinku Skarżysko – Wielka Wieś,
- 9.4 km drogi nr 73 na odcinku Stopnica – Słupia,
- 7.4 km drogi nr 74 na odcinku Barak – Salata,
- 4.1 km drogi nr 74 na odcinku Salata – Mniów,
- 1.0 km drogi nr 74 na odcinku przejścia przez Łagów,
- 3.9 km drogi nr 74 na odcinku Kielce – Radlin,
- 1.7 km drogi nr 79 na odcinku przejścia przez Tarłów,
- 3.7 km drogi nr 7 na odcinku przejścia przez Ostojów,
- 0.5 km drogi nr 7 na odcinku węzeł Jaworznia,
- 1.0 km drogi nr 9 na odcinku przejścia przez Jasienicę,
- 0.7 km drogi nr 78 na odcinku przejścia przez Samostrzałów,
- 3.4 km drogi nr 79 na odcinku Wola Biechowska – Świniary,
- 1.6 km drogi nr 42 na odcinku przejścia przez Rudę Maleniecką,
- odnowa obiektów mostowych o długości 128,7 mb,

Bezpieczeństwo ruchu drogowego:

- przebudowa skrzyżowania drogi nr 74 z drogą nr 9 i wojewódzką nr 757 w Opatowie,
- droga nr 77 – uspokojenie ruchu w rejonie skrzyżowania z ul. Różaną w Sandomierzu,
- budowa aktywnych przejść dla pieszych i ustawienie barier ochronnych.

Zadania zrealizowane w 2008 r.

Odnowa nawierzchni:

- rondo w Łoniowie na skrzyżowaniu dróg nr 9 i 79 wraz z remontem nawierzchni na odcinkach drogi nr 9 Borek Klimontowski-Łoniów długości 10.4 km oraz drogi nr 79 Łoniów-Osiek długości 7.8 km,
- 3.9 km drogi nr 74 na odcinku Kielce-Radlin,
- 3.9 km drogi nr 42 na odcinku przejścia przez Końskie,
- 5.5 km drogi nr 74 na odcinku Mniów-Ćmińsk,
- 2.9 km drogi nr 78 na odcinku Piaski-Borki,
- 9.3 km drogi nr 74 na odcinku Bałtówka-Annopol,
- 7.5 km drogi nr 79 na odcinku Wólka Tarłowska-Karsy,
- 7,8 km drogi nr 79 na odcinku Łoniów-Gaj Osiecki-Osiek,
- 1.2 km drogi nr 79 na odcinku przejścia przez Nowy Korczyn.

Bezpieczeństwo ruchu drogowego:

- droga krajowa nr 7 – zrealizowano konstrukcje pod fotoradary w Skarżysku, Suchedniowie, Ostojowie, Chęcinach, Miąsowej, Podchojnach i na obwodnicy Kielc,
- droga krajowa nr 9 – zrealizowano konstrukcje pod fotoradary w Nietulisku, Miłkowie, Jacentowie, Opatowie, Okalinie i Łążku,
- wykonano oświetlenie 28 przejść dla pieszych, zamontowano aktywne znaki na 14 wysepkach i 80 łukach,

- zamontowano aktywne bariery ochronne oddzielające pasy na węźle w Chęcinach,
- zamontowano sygnalizację świetlną na skrzyżowaniu drogi nr 9 z drogą wojewódzką w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- zrealizowano chodniki w Suchedniowie, Skarżysku, Młynku, Piotrkowicach przy drodze nr 73 i Makoszynie przy drodze nr 74.

Zadania zrealizowane w 2009 r.

Budowa nowych odcinków dróg:

- węzeł drogowy Kielce Północ – w ramach którego zrealizowano odcinek dwujezdniowej drogi nr 7 o parametrach klasy S dł. 7,3 km (w tym obwodnicę Kajetanowa o długości 3 km), odcinek drogi nr 73 o parametrach klasy GP długości 3,6 km oraz węzeł bezkolizyjny na skrzyżowaniu dróg nr 7 i nr 73

Zadania inwestycyjne w trakcie realizacji na terenie województwa świętokrzyskiego na sieci dróg krajowych.

W ramach dostosowania istniejącej drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej:

- budowa drogi na odcinku Skarżysko-Kamienna – Występa wraz z obwodnicą Suchedniowa, Ostojowa i Łącznej, długość odcinka 16,7 km

W ramach dostosowania istniejącej drogi krajowej nr 74 do parametrów drogi ekspresowej:

- wylot wschodni z Kielc, na odcinku Kielce (droga nr 73) – Cedzyna, długość 6,2 km

W ramach usprawnienia przejazdów przez miejscowości:

- budowa drugiego mostu przez rzekę Wisłę w Sandomierzu wraz z budową ul. Lwowskiej-bis, w ciągu drogi krajowej nr 77, długość odcinka 4.0 km.

Zadania inwestycyjne planowane do realizacji na terenie województwa świętokrzyskiego na sieci dróg krajowych:

W ramach dostosowania istniejącej drogi krajowej nr 7 do parametrów drogi ekspresowej:

- rozbudowa na odcinku granica woj. mazowieckiego/świętokrzyskiego – Skarżysko-Kamienna wraz z budową obwodnicy Skarżyska Kościelnego, odcinek długości 6,5 km,
- rozbudowa obwodnicy Kielc, odcinek Wiśniówka – Chęciny, długość 22.7 km,
- rozbudowa na odcinku Chęciny – Jędrzejów (początek obwodnicy Jędrzejowa w ciągu drogi nr 7), długość około 20 km,
- rozbudowa na odcinku Jędrzejów – granica woj. świętokrzyskiego/małopolskiego, długość 20,0 km

W ramach dostosowania istniejącej drogi krajowej nr 74 do parametrów drogi ekspresowej:

- rozbudowa na odcinku granica woj. łódzkiego/świętokrzyskiego – Ruda Maleniecka (droga nr 42), długość odcinka 8.7 km,
- rozbudowa na odcinku Ruda Maleniecka – Przełom/Mniów, długość 20.5 km,
- rozbudowa na odcinku Przełom/Mniów – Kielce (droga nr 7 w Kostomłotach) wraz z obwodnicą Miedzianej Góry i Kostomłotów, długość 17 km,
- rozbudowa na odcinku Kielce (droga nr 7 w Kostomłotach) – Kielce (droga nr 73), długość odcinka 6 km,
- rozbudowa na odcinku Cedzyna – Łągów wraz z obwodnicą Łągowa, długość 32 km,
- rozbudowa na odcinku Łągów – Jałowęsy, długość odcinka 14.5 km,
- rozbudowa na odcinku Jałowęsy – Opatów (droga nr 9) wraz z realizacją obwodnicy Opatowa, długość odcinka: droga nr 74 – 9.8 km, droga nr 9 – 5.8 km,
- rozbudowa na odcinku Opatów – granica woj. świętokrzyskiego/podkarpackiego wraz z obwodnicą Sandomierza i realizacją nowej przeprawy mostowej w rejonie Koćmierzowa, długość odcinka około 32 km

W ramach usprawnienia przejazdów przez miejscowości:

- budowa obwodnicy północnej Jędrzejowa w ciągu drogi nr 78, długość 7,9 km,
- dobudowa drugiej jezdni w ciągu drogi krajowej nr 73 na odcinku granica Kielc – Wola Morawicka, długości 8,2 km wraz z budową obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej,
- budowa obwodnicy Wąchocka w ciągu drogi nr 42, długość odcinka 12 km,
- przejście przez Starachowice w ciągu drogi nr 42, długość odcinka 15.3 km,
- rozbudowa drogi nr 9 na odcinku granica gminy Brody – granica gminy Opatów wraz z obwodnicą Ostrowca Św., długość odc. 26 km w tym obwodnica Ostrowca – 11.5 km.

Inwestycje na drogach wojewódzkich

W „Planie Zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” do zadań samorządu województwa zaliczono:

- most na Wiśle w Połańcu,
- drogi wojewódzkie (27 obwodnic miejscowości, 37 korekt tras z priorytetem dla inwestycji w węzłach komunikacyjnych).

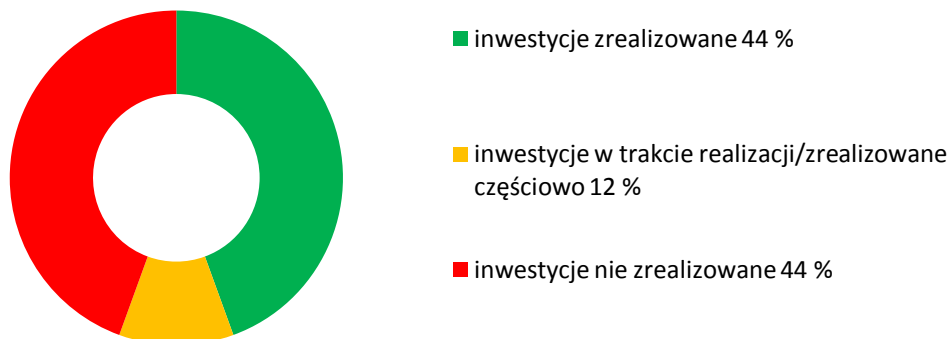
Głównym źródłem finansowania inwestycji na drogach wojewódzkich, poza budżetem województwa, w okresie 2007–2013 jest **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej i Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego**, które w obszarze województwa świętokrzyskiego przewidują realizację następujących przedsięwzięć:

- rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 765 Chmielnik – Osiek na odcinku Chmielnik – Staszów,
- obwodnica Końskich na drodze wojewódzkiej nr 728,
- w celu likwidacji barier rozwojowych – realizacja mostu na Wiśle z przebudową drogi wojewódzkiej nr 764 oraz połączeniem z drogą wojewódzką nr 875,
- obwodnica miasta Pińczów,
- rozbudowa drogi nr 786 na odcinku Łopuszno-Kielce,
- przebudowa drogi nr 756 na odcinku Nowa Słupia-Wólka Milanowska,
- przebudowa drogi nr 753 na odcinku Huta Nowa-Wólka Milanowska,
- rozbudowa drogi nr 751 na odcinku Nowa Słupia – Ostrowiec wraz z obwodnicą Nowej Słupi,
- rozbudowa drogi nr 776 na odcinku od granicy województwa do Buska-Zdroju wraz z remontem mostu przez rzekę Nidę w Wiślicy.

Stan realizacji zadań priorytetowych — samorządowych, realizowanych przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich

Lp.	Nazwa zadania zgodnie z Kompleksowym Programem Rozwoju Sieci Drogowej Województwa Świętokrzyskiego.	Stan realizacji
1.	Poszerzenie jezdni na odcinku Suków – Daleszyce w ciągu drogi nr 764	zrealizowano
2.	Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych poprzez modernizację układu komunikacyjnego miasta Ostrowca Świętokrzyskiego – drogi nr 751, 754, 755	zrealizowano
3.	Mała Pętla Świętokrzyska w ciągu dróg nr 751,752,753	w trakcie realizacji
4.	Modernizacja drogi nr 728 na odcinku Łopuszno – Małogoszcz	zrealizowano
5.	Przebudowa drogi nr 766 na odcinku Morawica-Kije wraz z obniżeniem niwelety pod wiaduktem kolejowym	zrealizowano
6.	Budowa trasy południowej w Staszowie – drogi nr 757, 765	nie zrealizowano
7.	Modernizacja drogi nr 762 w Kielcach – budowa węzła drogowego Żelazna – Zagnańska – 1-go Maja	nie zrealizowano
8.	Przełożenie trasy drogi nr 728 w Końskich	nie zrealizowano
9.	Most przez Wisłę na przedłużeniu drogi nr 764 w Połańcu wraz z dojazdami	nie zrealizowano

Realizacja inwestycji na sieci dróg wojewódzkich wymienionych
w Kompleksowym Programie Rozwoju Sieci Drogowej Woj. Świętokrzyskiego.

Źródło: opracowanie własne

Ogółem w „Kompleksowym programie rozwoju sieci drogowej województwa świętokrzyskiego” zadania samorządowe wskazane Planem... do realizacji na sieci dróg wojewódzkich objęły 9 zadań szczegółowych. Z zebranych danych wynika, że w chwili obecnej 4 zadania (około 44%) zostały zrealizowane, 1 zadanie (12%) jest w trakcie realizacji a 4 zadania (około 44%) nie zostały jeszcze zrealizowane. Biorąc pod uwagę fakt, że realizacja zadań nr 7 i 8 może rozpocząć się jeszcze w roku bieżącym udział procentowy poszczególnych inwestycji będzie wynosił odpowiednio około: 44%, 33% i 23%.

Dokument który w grudniu 2007 roku zastąpił wymieniony wyżej „Kompleksowy program...” czyli **Program rozwoju infrastruktury transportowej województwa świętokrzyskiego na lata 2007–2013** nie wskazuje imiennie zadań do realizacji na sieci dróg wojewódzkich. Wskazuje natomiast wiodące kierunki działań w zakresie modernizacji i rozbudowy systemów komunikacji w latach 2007–2013, które winny objąć m.in.:

- poprawę powiązań komunikacyjnych kieleckiego węzła transportowego z głównymi węzłami i korytarzami transportowymi kraju,
- wyprowadzenie ruchu tranzytowego z obszarów zurbanizowanych, mających na celu oddzielenie ruchu lokalnego od ruchu tranzytowego oraz zmniejszenie uciążliwości generowanych przez ruch drogowy,
- poprawę połączeń komunikacyjnych między węzłami regionalnymi i lokalnymi,
- budowę i modernizację infrastruktury drogowej małych miast.

W działania te wpisują się zarówno inwestycje realizowane przez Świętokrzyski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Kielcach na sieci dróg wojewódzkich w latach 2006–2009 jak i zadania planowane do realizacji w okresie 2010–2013.

W 2006 roku zrealizowano między innymi zadania inwestycyjne:

- przebudowa Rynku w Nowej Słupi w ciągu dróg nr 756 i 751,
- przebudowa drogi nr 757 na odcinku Kobylany – Sobiekurów oraz w miejscowości Wygieźłów,
- przebudowa drogi nr 758 w miejscowości Koprzywnica,
- przebudowa drogi nr 777 na odcinku Sandomierz – Gierlachów,
- przebudowa drogi nr 757 w miejscowości Opatów,
- przebudowa drogi nr 768 w miejscowości Jędrzejów,
- przebudowa drogi nr 758 w miejscowości Klimontów,

- przebudowa drogi nr 764 w miejscowości Rytwiany obejmująca poszerzenie nawierzchni i budowę chodnika,
- przebudowa drogi nr 756 na odcinku Ambrożów – Chybice obejmująca budowę chodnika oraz poszerzenie jezdni i budowę muru oporowego.

Ponadto zrealizowano następujące zadania w zakresie odnowy, modernizacji i poprawy bezpieczeństwa:

- modernizacja drogi nr 756 na odcinku Wólka Milanowska – Wiśniowa,
- modernizacja drogi nr 750 na odcinku Zagnańsk – Chrusty,
- budowa ciągów pieszo-jezdnych przy drodze 762 w msc. Zagrody ,
- modernizacja mostu w Bocheńcu w ciągu drogi nr 762,
- budowa chodnika przy drodze nr 751 na odcinku Szyby – Szewna,
- budowa chodnika przy drodze nr 742 na odcinku Rączki – Dobromierz,
- budowa chodnika przy drodze nr 745 w miejscowości Mąchocice Kapitulne,
- budowa chodnika przy drodze nr 752 w miejscowości Szerzawy,
- modernizacja nawierzchni wraz z budową chodnika przy drodze nr 751 w miejscowości Suchedniów,
- budowa chodnika przy drodze nr 786 w miejscowości Ruda Strawczyńska,
- budowa chodnika przy drodze nr 728 w miejscowości Małogoszcz,
- budowa chodnika i kanalizacji deszczowej przy drodze nr 755 w miejscowości Ożarów,
- budowa chodnika przy drodze nr 765 w miejscowości Szydłów,
- budowa chodnika przy drodze nr 748 w miejscowości Kostomłoty II,
- budowa chodnika przy drodze nr 786 w Krasocinie,
- remont drogi nr 785 (ul. Sienkiewicza) w miejscowości Włoszczowa,

W 2007 roku zrealizowano między innymi zadania:

- przebudowa drogi nr 752 na odcinku Górnio – Krajono,
- przebudowa drogi nr 753 na odcinku Wola Jachowa – Huta Nowa,
- przebudowa drogi nr 766 na odcinku Morawica – Pińczów,
- budowa drogi nr 973 na odcinku Siesławice – Zbudowice,
- przebudowa drogi nr 758 w miejscowości Iwaniska,
- przebudowa drogi nr 768 w miejscowości Skalbmierz,
- przebudowa drogi nr 783 w miejscowości Skalbmierz,
- przebudowa drogi nr 757 w na odcinku Sobiekurów – Iwaniska,
- przebudowa drogi nr 757 w Staszowie,
- przebudowa dróg nr 728 i 746 (ul: Warszawska, Starowarszawska, Piłsudskiego) w Końskich,
- przebudowa drogi nr 763 w miejscowości Brzeziny,
- przebudowa drogi nr 755 w miejscowości Czyżów Plebański

Ponadto zrealizowano zadania w zakresie odnowy, modernizacji i poprawy bezpieczeństwa tj.:

- remont nawierzchni drogi nr 768 w miejscowości Kazimierza Wielka,
- przebudowa skrzyżowania dróg nr 757 i 764 w Staszowie,
- budowa chodnika przy drodze nr 752 i 756 na odcinku Jadowniki – Rzepin Kolonia,
- budowa chodnika przy drodze nr 755 w Bodzechowie,
- budowa chodnika przy drodze nr 728 w miejscowości Korytków,
- budowa chodnika przy drodze nr 786 w miejscowości Ruda Strawczyńska,
- budowa chodnika przy drodze nr 756 na odcinku Chybice – Bostów Stary,

W 2008 roku zrealizowano między innymi zadania:

- budowa obwodnicy miejscowości Małogoszcz w ciągu drogi nr 728 wraz z przebudową drogi na odcinku Mikronice – Mniszek,
- przebudowa drogi nr 762 na odcinku Kielce-Chęciny,
- przebudowa drogi nr 768 na odcinku Drożejowice – Skalbmierz wraz z remontem mostu w miejscowości Skalbmierz,
- przebudowa drogi nr 742 na odcinku skrzyżowanie Konieczno – skrzyżowanie Rogienice,
- przebudowa drogi nr 757 (ul. Staszowska) w miejscowości Bogoria,
- przebudowa drogi nr 761 w miejscowości Jaworznia,
- przebudowa drogi nr 757 w miejscowości Niziny na długości 0.9 km,
- przebudowa drogi nr 750 w miejscowości Samsonów,
- przebudowa drogi nr 757 na odcinku Opatów-Kobylany oraz w Iwaniskach

Ponadto zrealizowano zadania w zakresie odnowy, modernizacji i poprawy bezpieczeństwa:

- budowa chodnika przy drodze nr 744 na odcinku Tychów Stary – Tychów pod Lasem,
- remont drogi nr 768 (ul. Głowackiego) w Jędrzejowie,
- budowa chodnika przy drodze nr 745 na odcinku Masłów – Świerczyny,
- budowa chodnika przy drodze nr 742 na odcinku Pilczyca – Kluczewsko,
- budowa chodnika przy drodze nr 751 w miejscowości Michniów,
- budowa chodnika przy drodze nr 752 wraz z budową kanalizacji deszczowej na odcinku Tarczek – Szerzawy.

W 2009 roku zrealizowano między innymi zadania:

- przebudowa drogi nr 768 na odcinku Skalbmierz – Sielec,
- przebudowa drogi nr 758 na odcinku Iwaniska – Ujazd,
- przebudowa drogi nr 973 w miejscowości Nowy Korczyn,
- przebudowa drogi nr 742 na odcinku Oksa – Błogoszów,
- przebudowa drogi nr 973 w miejscowości Radzanów wraz z remontem mostu,
- przebudowa drogi nr 751 na odcinku Dąbrowa G. – Dąbrowa Dln.
- Przebudowa drogi nr 751 w Nowej Słupi,
- przebudowa drogi nr 757 na odcinku Mostki – Staszów,
- przebudowa drogi nr 756 na odcinku Chybice – Bostów,
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 786 w miejscowości Micigózd,
- przebudowa drogi nr 763 w miejscowości Brzeziny,
- przebudowa drogi nr 748 w miejscowości Strawczyn,
- przebudowa drogi nr 768 w miejscowości Jędrzejów.

Ponadto zrealizowano zadania w zakresie odnowy, modernizacji i poprawy bezpieczeństwa:

- budowa chodnika przy drodze nr 752 na odcinku Świętomarz – Jadowniki,
- wzmocnienie nawierzchni drogi nr 745 w miejscowości Mąchocice Kapitulne,
- budowa chodnika w ciągu drogi nr 768 w miejscowości Dobiesławice wraz z przebudową nawierzchni i wykonaniem robót odwodnieniowych na odcinku Stojanowice – Dobiesławice.

Zadania inwestycyjne w trakcie realizacji w woj. świętokrzyskim na sieci dróg wojewódzkich – z uwzględnieniem inwestycji, których realizacja rozpocznie się w roku bieżącym:

- rozbudowa drogi nr 751 na odcinku Nowa Słupia-Ostrowiec wraz z obwodnicą Nowej Słupi,
- przebudowa drogi nr 756 na odcinku Nowa Słupia – Wólka Milanowska,
- przebudowa drogi nr 753 na odcinku Huta Nowa – Wólka Milanowska,

- rozbudowa drogi nr 776 na odcinku od granicy województwa do Buska-Zdroju wraz z przebudową mostu przez Nidę w Wiślicy,
- przebudowa drogi nr 728 na odcinku gr. województwa-Gowarczów,
- przebudowa drogi nr 763 na odcinku Chęciny (DK nr 7) – Radkowice,
- rozbudowa drogi nr 742 w miejscowości Włoszczowa wraz z przebudową wiaduktu nad CMK.

Zadania inwestycyjne planowane do realizacji na terenie województwa świętokrzyskiego na sieci dróg wojewódzkich:

- rozbudowa drogi nr 765 na odcinku Chmielnik – Staszów,
- budowa mostu na Wiśle wraz z rozbudową drogi nr 764 na odcinku Staszów – Połaniec,
- budowa obwodnicy Końskich w ciągu drogi nr 728,
- rozbudowa drogi nr 786 na odcinku Łopuszno – Kielce
- rozbudowa drogi nr 786 na odcinku gr. województwa – Łopuszno
- budowa obwodnicy Buska-Zdroju w ciągu drogi nr 973,
- przebudowa drogi nr 754 na odcinku Ostrowiec Św. – gr. województwa,
- budowa obwodnicy Rakowa w ciągu drogi nr 764,

Inwestycje na drogach powiatowych

Zadania inwestycyjne w zakresie dróg powiatowych generalnie należy uznać za zgodne z ustaleniami planu. Cechą charakterystyczną ich realizacji, ze względu na wysoki koszt jednostkowy i dużą skalę potrzeb jest pewna wycinkowość – realizowanie odcinków dróg najbardziej obciążonych ruchem lub w najgorszym stanie technicznym. Jednocześnie ze względu na dobrze, w stosunku do innych województw, rozwiniętą sieć dróg lokalnych (powiatowych), zadania inwestycyjne ograniczają się do przebudowy i modernizacji ciągów drogowych oraz realizacji ciągów pieszo-rowerowych.

**Drogi powiatowe w podziale na powiaty oraz rodzaje nawierzchni
w latach 2005-2008**

Powiat	Drogi o nawierzchni twardej		Drogi o nawierzchni twardej ulepszonej		Drogi o nawierzchni gruntowej	
	2005	2008	2005	2008	2005	2008
kielecki	1019,6	1018,5	897,5	897,5	108,0	108,0
konecki	520,3	523,0	477,8	486,0	53,2	50,5
ostrowiecki	276,7	296,1	266,4	284,9	70,6	46,7
skarżyski	174,7	167,3	163,9	157,5	17,9	17,3
starachowicki	231,3	235,8	214,1	219,8	15,0	10,5
kielecki grodzki	106,8	107,5	103,5	104,6	4,0	3,3
buski	601,9	610,5	582,0	594,7	35,6	31,0
jędrzejowski	598,5	595,8	530,6	539,5	49,6	47,7
kazimierski	283,7	286,0	269,1	275,6	24,2	21,9
opatowski	411,0	413,0	381,0	389,0	67,0	65,0
pińczowski	315,6	315,2	291,5	292,0	23,0	22,6
sandomierski	314,2	316,5	300,8	310,0	38,1	28,3
staszowski	428,4	439,9	421,1	428,2	51,9	40,4
włoszczowski	347,5	347,8	327,5	329,6	24,8	24,5
Łącznie	5630,2	5672,9	5226,8	5308,9	582,9	517,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz zarządów dróg powiatowych

Z oceny powyższych danych wynika, że łączna długość dróg powiatowych pomiędzy rokiem 2005 a 2008 przyrosła o 59,6 km. Nastąpiło jednocześnie „przesunięcie” w rodzajach

nawierzchni – kosztem dróg o nawierzchni gruntowej (ubyło 65,2 km) zyskały drogi o nawierzchni twardej (42,7 km) i nawierzchni twardej ulepszonej (82,1 km). Potwierdza to, że duża część zrealizowanych inwestycji obejmuje przebudowę i modernizację istniejących ciągów komunikacyjnych, w tym wykonanie nowych nawierzchni utwardzonych.

Zaktualizowana lista projektów realizowanych w ramach **ZPORR** w regionie świętokrzyskim, według stanu na 15 października 2009 roku, zawiera 24 zadania inwestycyjne obejmujące drogi powiatowe, zrealizowane w latach 2005–2008, na łączną kwotę 84 123 449 zł (w tym dofinansowanie 62 386 193 zł):

- przebudowa drogi powiatowej nr 0103T Stopnica-Solec Zdrój,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0105T Stopnica – Oleśnica – Połaniec,
- budowa ciągów ulic zbiorczych w północnej części miasta Ostrowiec Świętokrzyski,
- modernizacja infrastruktury drogowej w Sandomierzu,
- przebudowa ciągu dróg powiatowych 0076T, 0142T, 0521T Niegosławice- Pełczyńska-Probołowice-Czarnocin,
- przebudowa dróg powiatowych nr 0324T Huta Nowa-Święty Krzyż i nr 0637T Nowa Słupia-Święty Krzyż,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0292T Wykień-Podgród,
- remont i odbudowa drogi powiatowej nr 15875 Parszów-Suchedniów,
- rozbudowa dróg powiatowych nr 0437T i 0578T,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0401T Oleszno-Chotów,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0521T Czarnocin-Probołowice,
- przebudowa drogi powiatowej Nr 0523T Krzyż-Sokalina-Krzczonów-Goścień,
- budowa drogi powiatowej Nr 0694T na odcinku Gliniany-Teofilów,
- przebudowa drogi powiatowej Nr 0245T Komparzów-Kluczewsko,
- przebudowa drogi powiatowej Nr 0529T Topolo-Kamyszów-Broniszów,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0484T Gnieździska-Piekoszów, etap I,
- przebudowa drogi powiatowej Nr 0152T Węgleszyn – Żarczyce Małe,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0582T Wąchock – Siekierno – Leśna,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0786T Jurkowice – Wiśniówka, etap I,
- przebudowa drogi powiatowej Nr 0800T Jachimowice-Samborzec,
- przebudowa dróg powiatowych Nr 0030T Skadla-Bronina i 0024T Chmielnik-Stopnica, etap I,
- przebudowa drogi powiatowej Nr 0071T Bogucice-Gacki,
- przebudowa dróg powiatowych Nr 0233T, 0242T, 0243T w ciągu Czaryż-Wola Czaryska-Bieganów-Dierzgów,
- przebudowa mostu na rzece Barbarce w ciągu drogi powiatowej Nr 0477 Sulborowice-Fałków

W ramach działań inwestycyjnych zarządów dróg powiatowych w latach 2006–2009 zrealizowano zadania obejmujące m.in.:

- przebudowę drogi powiatowej nr 0152T Węgleszyn-Żarczyce Małe,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0160T Jędrzejów-Raków-Sobków,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0164T Raków-Wolica,
- budowę drogi powiatowej nr 0418T Koliszowy-Bedlno-Radomek,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0450T Staporków-Ruda Strawczyńska,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0401T ul. Częstochowska w Radoszycach,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0456T ul. Południowa w Końskich,
- budowę drogi powiatowej nr 069T Gliniany-Teofilów,
- przebudowę dróg powiatowych nr 0743T i 0767T Stodoły-Stodoły Wieś,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0103 Stopnica-Solec Zdrój,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0030T Skadla-Bronina,

- przebudowę drogi powiatowej nr 0024T Chmielnik-Stopnica,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0130T Grotniki-Małe-Oblekoń-Rataje,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0780T Wola Malkowska – Bogoria – Klimontów,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0105T Stopnica – Oleśnica – Połaniec,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0786T Jurkowice – Wiśniówka – I etap
- przebudowę drogi powiatowej nr 0115T Pacanów – Oleśnica,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0786T Jurkowice – Wiśniówka,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0835T Pacanówka-Sichów Mały,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0813T Wiśniówka – Niekrasów,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0800T Jachimowice – Samborzec,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0782T Klimontów – Obrazów, etap I,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0637T Nowa Słupia-Święty Krzyż,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0324T Huta Nowa-Święty Krzyż,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0484 T Gnieździska-Piekoszów, etap I,

Jednocześnie planowana jest realizacja zadań związanych z:

- rozbudowę drogi powiatowej nr 0188 Wywła-Gajówka (w trakcie realizacji),
- przebudowę drogi powiatowej nr 0191T Wodzisław-Gajówka,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0401T Stąporków-Włoszczowa,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0459T Barak-Smyków,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0437 Samsonów-Odrowąż-Boków,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0030T Skadla-Bronina ,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0825T Łubnice – Słupiec,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0782T Klimontów – Obrazów, etap II i III,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0743T Wyspa – Zawichost,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0805T Koprzywnica – Łązek,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0484T Gnieździska – Piekoszów – etap II,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0355T Suków-Pierzchnica-Chmielnik, etap I i II,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0598T Dąbrowa D.-Bostów, etap II,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0608T Bronkowice-Rzepin, etap II,

W latach 2007–2013 głównym źródłem finansowania inwestycji na drogach lokalnych (powiatowych i gminnych), poza budżetami samorządów, będzie Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego. W ramach działania 3.1 Rozwój nowoczesnej infrastruktury komunikacyjnej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym oraz działania 3.2 Rozwój systemów lokalnej infrastruktury komunikacyjnej – do końca 2009 roku wsparcie finansowe otrzymało ponad 30 zadań dotyczących przebudowy lub modernizacji dróg powiatowych na łączną kwotę ponad 212 mln złotych (w tym kwota dofinansowania około 127 mln złotych) oraz ponad 100 zadań w zakresie budowy, przebudowy i modernizacji dróg gminnych na łączną kwotę ponad 380 mln złotych (w tym kwota dofinansowania wyniesie prawie 230 mln złotych). W ramach RPOWŚ w zakresie budowy dróg powiatowych dofinansowanie ma objąć m.in. zadania:

- przebudowę dróg powiatowych nr 0262T i 0264T Krasocin-Niwiska-Gruszczyn,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0825T Łubnice-Słupiec,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0325T Bieliny Poduchowne-Makoszyn,
- przebudowę drogi powiatowej nr 0782T Klimontów-Obrazów (w trakcie realizacji),
- przebudowę dróg powiatowych nr 0378T Zgórsko-Nowiny-Trzcianki-Sitkówka (zrealizowano),
- przebudowa drogi powiatowej nr 0377T Zagrody-Nowiny,
- przebudowę dróg powiatowych nr 0835T Pacanówka-Sichów Mały i nr 0813T Wiśniówka-Niekrasów (zrealizowano),
- przebudowę drogi powiatowej nr 0608T Bronkowice-Rzepin(w trakcie realizacji),

- przebudowę dróg powiatowych nr 0487T Piotrowiec-Obłęgorek-Promnik i nr 0490T Obłęgorek-Porzecze,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0030T Skadla-Bronina,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0355T Suków-Pierzchnica-Chmielnik, etap II,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0191T Wodzisław-Gajówka,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0786T Jurkowice-Wiśniówka,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0241T Chlewice-Jadwigów,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0130T Grotniki-Małe-Oblekoń-Rataje (w trakcie realizacji),
- przebudowa drogi powiatowej nr 0591T Łączna-Gózd,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0505T Skalbmierz-Głuchów,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0484T Gnieździska-Piekoszów – etap II,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0160T Jędrzejów-Sobków,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0164 Raków-Wolica (zrealizowano),
- przebudowa drogi powiatowej nr 0598T Grabków-Bostów(w trakcie realizacji),
- przebudowa dróg powiatowych nr 0743T i 0767T Stodoły-Podgrochocice-Bidziny-Stodoły Wieś (w trakcie realizacji),
- przebudowa drogi powiatowej nr 0456T Końskie-Niebo-Piekło (zrealizowano),
- przebudowa drogi powiatowej nr 0401T Stąporków-Włoszczowa, ul. Częstochowska w Radoszycach (zrealizowano),
- przebudowa drogi powiatowej nr 0355T Suków-Borków-Pierzchnica – etap I,
- przebudowa drogi powiatowej nr 0188T Wywła-Słupia-Sędziszów-Gajówka (w trakcie realizacji),
- rozbudowa ciągu drogi powiatowej nr 0617T w Starachowicach (w trakcie realizacji).

Ponadto od roku 2008 istnieje możliwość ubiegania się o dofinansowanie inwestycji drogowych w zakresie dróg powiatowych i gminnych z „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008–2011”. W ramach tego programu na lata 2009 i 2010 dofinansowanie otrzymały 42 zadania na drogach powiatowych na łączną kwotę ponad 54 mln złotych oraz 89 zadań na drogach gminnych na łączną kwotę ponad 60 mln złotych. Łącznie na drogach powiatowych w ramach środków na rok 2009 inwestycje obejmą 107,5 km dróg, w tym: przebudowa – 100 km, budowa – 0,8 km, remont – 6,7 km. Łącznie na drogach powiatowych w ramach środków na rok 2010 inwestycje obejmą 94 km dróg, w tym: przebudowa – 66 km, budowa – 5 km, remont – 23 km.

4.8.2. Komunikacja kolejowa

W „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego” z zakresu inwestycji kolejowych wymieniono następujące propozycje zadań rządowych:

- terminale na LHS w Staszowie i Grzybowie,
- łącznica kolejowa Włoszczowa Pd. — Włoszczowa Płn. (CMK),
- łącznica kolejowa Górki Szczukowskie — Kostomłoty.

Nie zapisano żadnych propozycji zadań dla samorządu województwa.

W okresie 2006–2009 na świętokrzyskim odcinku linii LHS zrealizowano inwestycję pod nazwą „Zaplecze administracyjno-warsztatowe na stacji Sędziszów Południowy wraz z budową toru dojazdowego do hali DS. dł. 400 m”. Zadanie to obejmowało m.in. realizację budynku administracyjno-warsztatowego, budynku warsztatowo-magazynowego z zapleczem socjalnym i kotłownią, hali warsztatowej, budynku magazynowego, drogi dojazdowej, toru dojazdowego S i N. Nie zrealizowano natomiast terminala na stacji w Grzybowie a na stacji w Staszowie realizowano jedynie bieżące prace remontowe.

W najbliższej perspektywie planowane są następujące zadania inwestycyjne:

- rozbudowa i zagospodarowanie stacji Gołuchów LHS obejmujące przebudowę układu torów, wykonanie placu wyładunkowego i drogi dojazdowej, wykonanie splotu torów S i N, adaptację budynku kotłowni na cele administracyjno-socjalne, budowę urządzeń sterowania ruchem kolejowym,
- przedłużenie toru Nr 105 z włączeniem do głowicy rozjazdowej na stacji Staszów LHS i dostosowanie posiadanej infrastruktury do celów ekspedycyjnych,
- rozbudowa i zagospodarowanie stacji Sędziszów LHS obejmujące m.in. budowę toru mijankowego i ładunkowego, odgałęzienia bocznic szerokotorowych, odgałęzienie bocznic normalnotorowych, toru odstawczego dla pociągu ratunkowego i nastawni dysponującej.

W omawianym okresie rozpoczęto prace wstępne związane z realizacją łącznicy Włoszczowa Południe – Włoszczowa Północ (CMK), jednak zarząd PKP PLK S.A. nie podjął decyzji o jej budowie a zatem brak jest możliwości określenia realnego terminu realizacji tej inwestycji. Łącznica Górki Szczukowskie – Kostomłoty nie została zrealizowana i nie są prowadzone żadne prace związane z jej przygotowaniem. Na pozostałej sieci kolejowej województwa prowadzone były jedynie bieżące prace remontowe i odtworzeniowe.

Głównym źródłem finansowania inwestycji kolejowych, poza budżetem państwa, w okresie 2007–2013 ma być **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko**, który w obszarze województwa świętokrzyskiego przewiduje realizację zadań:

- prace przygotowawcze dla modernizacji linii kolejowej E65 – Południe, odcinek Grodzisk Mazowiecki – Kraków/Katowice–Zebrzydowice/Zwardoń – granica państwa,
- modernizacja linii kolejowej Psary – Kraków, odcinek Psary – Kozłów oraz odcinek Kraków Batowice – Kraków Główny (projekt rezerwowy),
- dostosowanie Centralnej Magistrali Kolejowej do prędkości 250 km/h na odcinku Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie (projekt rezerwowy).

Przedłuża się modernizacja linii kolejowej nr 8 na odcinku Radom – Kielce której realizację pierwotnie przewidywano przed rokiem 2014. Zadania tego nie ma jednak na liście POiŚ. Jego realizacja powinna być zatem sfinansowana z budżetu państwa a prace z tym związane prawdopodobnie nie rozpoczną się wcześniej niż w 2012 roku.

Planowane zadania inwestycyjne na sieci kolejowej województwa

Lp.	Oznaczenie linii kolejowej	Nazwa zadania
1.	E65 (CMK) Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie	Modernizacja linii pod kątem wdrożenia prędkości 200 km/h, a w dalszej perspektywie 300 km/h.
2.	25 Łódź Kaliska-Dębica	Modernizacja i elektryfikacja na odcinku Sandomierz-Skarżysko Kamienna
3.	61 Kielce – Fosowskie	Modernizacja linii kolejowej
4.	64 Kozłów-Koniecpol	Do roku 2012 planowana jest modernizacja linii do wdrożenia prędkości 160 km/h.
5.	planowana budowa łącznicy Czarnca – Włoszczowa	Połączenie linii Nr 61 Kielce – Fosowskie z linią E65 Nr 4 (CMK)
6.	8 Warszawa-Kraków	Modernizacja linii na odcinku granica województwa – Kielce
7.	73 Sitkówka Nowiny – Busko Zdrój	Modernizacja linii na odcinku Sitkówka Nowiny – Busko Zdrój

4.8.3. Komunikacja lotnicza

Istniejące lotnisko Masłów

Na lotnisku w Masłowie, w latach 2006–2009 zrealizowano drogę transportową oraz bramę wjazdową od strony południowej. Obecnie prowadzone są prace przygotowawcze związane z rozbudową lotniska. W ramach I etapu realizacji inwestycji (2010–2011), przewiduje się:

- przebudowę i wydłużenie drogi startowej na kierunku wschodnim o 120 m wraz z wykonaniem jednostronnej nawrotki,
- przebudowę i wydłużenie drogi startowej na kierunku zachodnim o 150 m o tzw. rozbiegówkę,
- modernizację układu oświetleniowo-elektroenergetycznego,
- instalację systemu nawigacji,
- budowę inwestycji publicznych: parkingu, wewnętrznych dróg dojazdowych, kanału odwadniającego.

W ramach II etapu realizacji inwestycji (2011–2013), przewiduje się budowę i modernizację infrastruktury około lotniskowej w następującym zakresie:

- budowa ciągów komunikacyjnych i pieszych w poszczególnych strefach lotniska, w tym drogi kołowania do hangarów i pasa startowego,
- budowa ciągów technicznych w strefie A i B lotniska,
- rozbudowa i modernizacja terminala,
- budowa hangarów (docelowo 2),
- modernizacja stacji paliw (pełna automatyka),
- budowa obiektów zamiennych dla Aeroklubu Kieleckiego.

Ostatni etap rozbudowy i modernizacji lotniska (2013–2015) zakłada budowę hotelu kat 2** na 100 miejsc, z uwzględnieniem cen dla młodzieży szkolącej się w ramach działalności statutowej Aeroklubu.

Planowany Regionalny Port Lotniczy Kielce w Obicach

Program rozwoju infrastruktury transportowej województwa świętokrzyskiego na lata 2007–2013 wśród wiodących kierunków działań w zakresie modernizacji i rozbudowy systemów komunikacji w latach 2007–2013 wymienia budowę regionalnego portu lotniczego. Zakłada się, że będzie on miał następujące parametry:

- kategoria lotniska – 4D, lotnisko regionalne
- powierzchnia – ok 500 ha
- długość pasa startowego – 2800 m.
- podstawowe obiekty: terminal, płyta lotniskowa, strefa cargo, strefa serwisowa, strefa przeznaczona dla lotnictwa cywilnego, infrastruktura lotniskowa, wieża kontrolna, parkingi, strefa handlowa, tereny zielone.

W ramach przygotowania inwestycji zrealizowano:

- w dniu 25 kwietnia 2009 r. Miasto Kielce podpisało z konsorcjum Autorska Pracownia Projektowa APA Kuryłowicz & Associates i POLCONSULT umowę na wykonanie dokumentacji projektowej: koncepcji architektoniczno-budowlanej Portu Lotniczego oraz projektu budowlanego makroniwelacji terenu lotniska. Na podstawie opracowanej dokumentacji oraz promesy ULC spółka Port Lotniczy Kielce wystąpi do Wojewody o wydanie decyzji o zezwolenie na założenie lotniska użytku publicznego.
- w dniu 01 września 2009 r. Spółka Port Lotniczy Kielce S.A. otrzymała od Prezesa Urzędu Lotnictwa Cywilnego promesę zezwolenia na założenie lotniska cywilnego w Obicach w gminie Morawica,

- styczeń 2010 r. – rozpoczęła się procedura wywłaszczeniowa gruntów pod budowę lotniska. Obejmuje ona nieruchomości których nie udało się odkupić od właścicieli. Zakłada się, że w przypadku uzyskania w tym roku pozwolenia na budowę, można będzie rozpocząć pierwszy etap realizacji – przygotowanie gruntu pod budowę czyli makroniwelację terenu.

4.8.4. Telekomunikacja

W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego zrealizowano projekt „e-Świętokrzyskie – rozbudowa infrastruktury informatycznej”, który obejmował m.in. wybudowanie 4 miejskich sieci komputerowych łączących podległe JST jednostki w Ostrowcu Św., Końskich, Staszowie i Ożarowie. W ramach projektu „e-świętokrzyskie – budowa sieci radiowej” NASK zainstalował w sześciu miastach regionu (Kielcach, Końskich, Grzybowie koło Staszowa, Jędrzejowie, Ostrowcu Św. i Sandomierzu) radiowe stacje bazowe.

Ze względu na ciągły rozwój technologiczny i niedostateczny zasięg sieci konieczne są kolejne inwestycje w tym obszarze – przejście do sieci NGN (Next Generation Network) wymaga zastosowania technologii światłowodowych. Uwzględnia to kolejny projekt, który będzie realizowany na terenie województwa świętokrzyskiego. Przedmiotem projektu „Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej” (SSPW) jest budowa ponadregionalnej sieci szerokopasmowej składającej się z pięciu regionalnych sieci szkieletowych na terenie pięciu województw Polski Wschodniej, w tym na terenie województwa świętokrzyskiego. Sieć ta zapewni mieszkańcom, podmiotom publicznym oraz przedsiębiorcom z terenu województwa możliwość korzystania z usług teleinformatycznych oraz z multimedialnych zasobów informacji i usług świadczonych elektronicznie oraz umożliwi efektywną wymianę danych pomiędzy samorządami, urzędami administracji państwowej, placówkami edukacyjnymi, szpitalami i innymi instytucjami publicznymi, a także mieszkańcami oraz podmiotami gospodarczymi. Celem projektu Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej jest zapewnienie do końca 2014 roku dostępu do usług szerokopasmowych dla 90% mieszkańców i 100% instytucji publicznych i przedsiębiorców w województwach warmińsko-mazurskim, lubelskim, podkarpackim, podlaskim i świętokrzyskim. Realizacja projektu pozwoli w pełni osiągnąć cel działania 2.1 PO RPW, jakim jest zwiększenie dostępu do Internetu instytucji publicznych, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym”. Rezultatem realizacji projektu będzie wielkość obszaru, na którym stworzono możliwość dostępu do Internetu szerokopasmowego, mierzona w odniesieniu do populacji a nie powierzchni geograficznej. Wskaźnik ten w województwie świętokrzyskim wyniesie 81,0%, uzupełniając dotychczasowy zasięg do poziomu 99,5%.

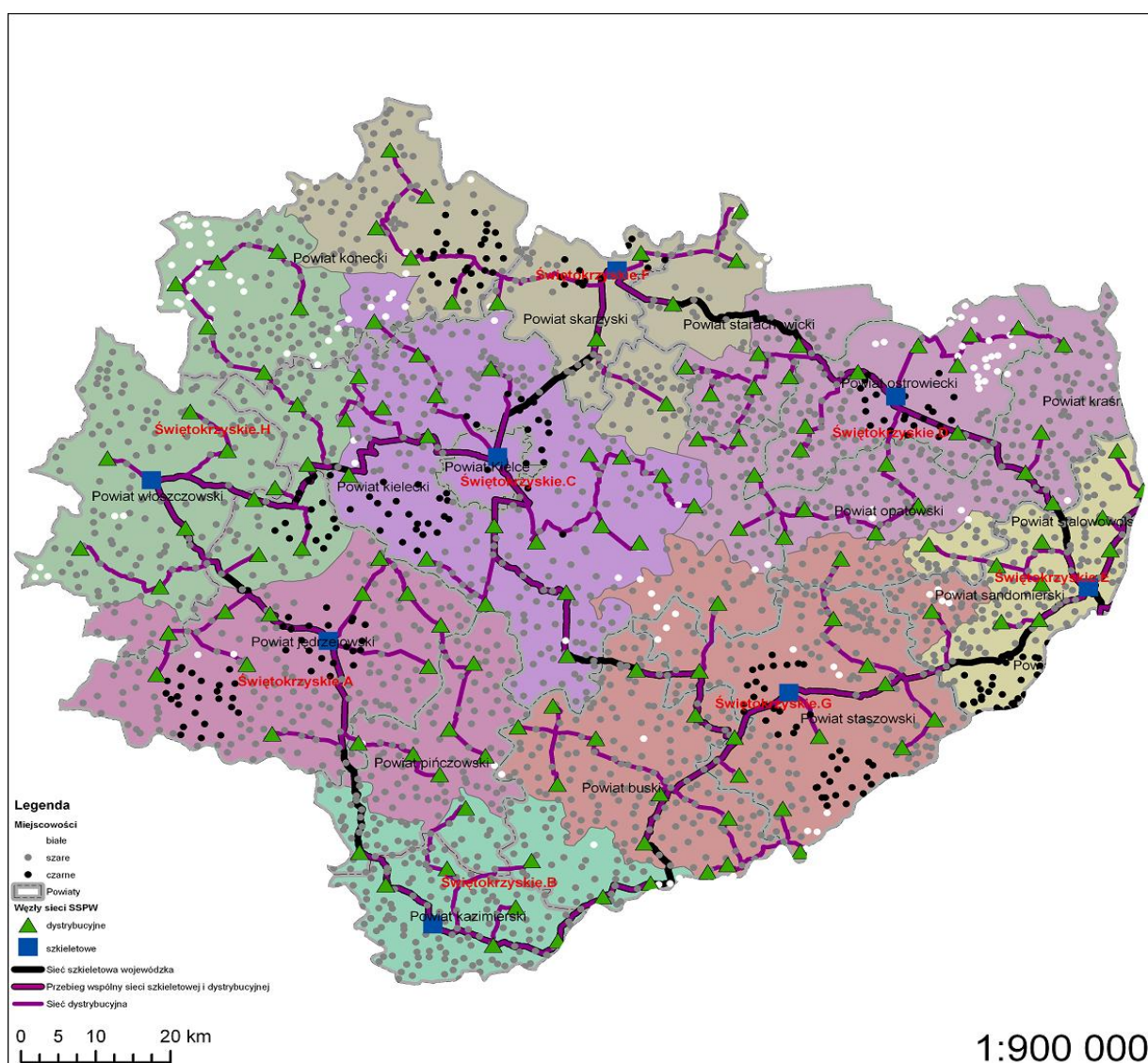
Dla potrzeb projektu SSPW przyjęto założenie, iż lokalizacja punktów dystrybucyjnych sieci SSPW zgodna będzie z logiką „BSC” podziału na obszary „białe”, „szare” i „czarne” (określające zasięg dopuszczalnej interwencji ze środków publicznych) i możliwa będzie jedynie w miejscowościach, w których mechanizmy rynkowe nie zaspokajają zapotrzebowania (położonych na obszarach „białych”) lub takich, w których nie ma wystarczającej konkurencji (obszary „szare”). Obszary BSC definiowane są następująco:

- **obszary „białe”**: całkowity brak infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej (punktów dystrybucyjnych) niezbędnej do zapewnienia podaży usług szerokopasmowego dostępu do Internetu na założonym poziomie, a także brak przedsiębiorców telekomunikacyjnych świadczących takie usługi;
- **obszary „szare”**: istnieje infrastruktura szkieletowo-dystrybucyjna tylko jednego operatora telekomunikacyjnego (zazwyczaj – operatora „zasiedziałego”), co oznacza

istnienie punktów dystrybucyjnych tylko jednego operatora na danym terenie i brak konkurencji na poziomie infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej. W poszczególnych miejscowościach usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu są oferowane przez jednego przedsiębiorcę telekomunikacyjnego, albo przez dwóch lub więcej przedsiębiorców, korzystających jednak z usług hurtowych tego samego operatora infrastruktury szkieletowo-dystrybucyjnej;

- **obszary „czarne”**: istnieje infrastruktura szkieletowo-dystrybucyjna co najmniej dwóch operatorów telekomunikacyjnych umożliwiającą zapewnienie podaży usług szerokopasmowego dostępu do Internetu na założonym poziomie (istnieją tam zatem co najmniej dwa punkty dystrybucyjne różnych operatorów), a usługi szerokopasmowego dostępu do Internetu są oferowane poprzez konkurujących ze sobą przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

W miejscowościach „czarnych” lokalizowane będą węzły szkieletowe sieci SSPW w celu zapewnienia punktów styku z istniejącymi sieciami operatorów telekomunikacyjnych. Przebieg sieci wraz z zaznaczonymi miejscowościami sklasyfikowanymi jako „białe”, „szare” i „czarne” zawiera poniższy rysunek:

Zródło: Biuro Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

4.9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNALNA

4.9.1. Gospodarka wodna

Jednym z ważniejszych elementów świadczących o rozwoju regionu i jego atrakcyjności jest zapewnienie właściwej ilości i jakości wód. W okresie 2006–2009 zrealizowano szereg inwestycji służących poprawie jakości tego komponentu środowiska. Wśród zadań, uwzględnionych w aktualnie obowiązującym „Planie ...” do zamieszczenia w wojewódzkim rejestrze, rekomendowane były 4 zadania rządowe służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych. Spośród nich zrealizowano jedynie: zbiornik wodny „Wióry” oraz część wałów wzdłuż rzeki Wisły. Z proponowanych w Planie zadań samorządu województwa zrealizowano zbiornik wodny „Szymanowice”. W dalszym ciągu sprawa budowy zbiornika „Chęciny” nie została ostatecznie przesądzona, zadanie to jest nadal umieszczone w KPZK, co obliguje do umieszczenia go w „Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Świętokrzyskiego”.

Inwestycje celu publicznego z zakresu gospodarki wodnej w okresie 2006–2009 finansowane były ze środków Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) i Funduszu Spójności. Środki finansowe ZPORR pochodziły z Europejskiego Funduszu Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. W ramach tego programu, z zakresu gospodarki wodno-ściekowej wsparcie otrzymało kilkadziesiąt inwestycji, w tym 6 dużych o znaczeniu ponadlokalnym:

Beneficjent	Tytuł Projektu	Okres realizacji	Całkowita wartość projektu w zł
Gmina Sobków	Ekorozwój Ponidzia – przez budowę oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanit. – etap I	2005-2006	10 946 668,30
Gmina Kije	Ekorozwój Ponidzia – poprzez budowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków dla gminy Kije	2005-2007	17 674 089,42
Gmina Pińczów	Ekorozwój Ponidzia – aktywizacja gospodarcza gminy Pińczów poprzez budowę kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej dla pñ. Części gminy Pińczów – etap I	2006-2007	5 690 191,66
Gmina Złota	Ekorozwój Ponidzia – poprzez budowę oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej w 5 wsiach gminy Złota pomiędzy Złotą a Rudawą	2004-2006	7 065 284,41
Gmina Wiślica	Ekorozwój Ponidzia – aktywizacja gminy Wiślica poprzez budowę kanalizacji, oczyszczalni i wodociągu – etap I	2005-2007	12 632 968,68
Gmina Nowy Korczyn	Ekorozwój Ponidzia – aktywizacja gospodarcza gm. Nowy Korczyn poprzez budowę oczyszczalni ścieków i kanalizacji	2005-2007	11 571 745,63

Przedsięwzięcia zamieszczone w tabeli, pomimo że są oddzielnymi inwestycjami, to łącznie tworzą jeden projekt – „Ekorozwój Ponidzia” (obszar 6 gmin) i posiadają niewątpliwie charakter ponadlokalny. Całkowita wartość ww. projektów wynosiła łącznie 159,9 mln zł. Zrealizowano (wybudowano i zmodernizowano) 276,1 km sieci kanalizacyjnej i deszczowej, 13 oczyszczalni, 3 stacje uzdatniania wody, 629,17 km sieci wodociągowej.

Pomoc z **Funduszu Spójności** ma zasięg krajowy. Fundusz Spójności współfinansuje projekty dotyczące ochrony środowiska i infrastruktury transportowej o wartości przekraczającej 10 mln euro. Założeniem realizacji projektów Funduszu Spójności w sektorze środowiska jest dostosowanie istniejących obiektów do norm europejskich, jak również budowa nowych elementów sprzyjających poprawie stanu środowiska naturalnego. W ramach Funduszu Spójności do 2006 r. w gospodarce wodnej wsparcie otrzymały 3 projekty:

- sanitacja rzeki Czarnej Staszowskiej, w tym budowa kanalizacji sanitarnej dla gmin: Połaniec, Staszów, Rytwiany, całkowita wartość zadania to: 85 mln zł.;
- modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Sitkówka Nowiny dla miasta Kielce, całkowita wartość zadania to 114 mln zł.;
- wodociągi, kanalizacja i oczyszczalnia ścieków w Starachowicach, wartość zadania 93 mln zł.

W latach 2007–2013 Fundusz Spójności finansuje projekty w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Dofinansowanie otrzymały zadania:

- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Końskie (planowane zakończenie inwestycji 2015 rok) — 24 524 899,48 zł,
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko Zdrój (planowane zakończenie inwestycji 2014 rok);
- budowa systemów kanalizacji sanitarnej w gminie Morawica;
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sandomierza (zakończenie realizacji projektu przewidywane jest na czerwiec 2013 r.);
- uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Ostrowiec Świętokrzyski - całkowity koszt 42 437 395,07 zł.

W analizowanym okresie wykonano 46,63 km sieci kanalizacyjnej, zmodernizowano stacje uzdatniania wody oraz rozbudowano i zmodernizowano oczyszczalnie ścieków na kwotę 49 mln zł.

Regionalny Program Operacyjny Woj. Świętokrzyskiego finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Inwestycje dotyczące gospodarki wodnej realizowane są za pomocą 2 działań: Rozwój regionalnej infrastruktury ochrony środowiska i energetycznej oraz Rozwój systemów lokalnej infrastruktury ochrony środowiska. Łącznie z gospodarki wodnej przewiduje się zrealizować inwestycje dotyczące: budowy, przebudowy, modernizacji infrastruktury komunalnej, budowy zbiorników wodnych (w Strawczyniu, Morawicy, Bogorii). Wartość tych inwestycji szacuje się na kwotę ok. 200 000 000 zł.

W ramach **Sektorowego Programu Operacyjnego Restrukturyzacja i Modernizacja Sektora Żywnościowego oraz Rozwój Obszarów Wiejskich** jedynym beneficjentem realizującym działanie 2.5 „Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi” był Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych. W ramach tego programu zrealizowano 5 następujących projektów: budowę zbiornika Zochcin, prace zabezpieczające podłoże wałów rzeki Wisły i Nidy na terenie gminy Nowy Korczyn i Pacanów, podwyższenie – rozbudowa lewego wału rzeki Wisły – Rybitwy, budowa lewego wału rzeki Wisły w m. Piotrowice oraz prace zabezpieczające podłoże wałów rzeki Wisły i Nidy na terenie gm. Nowy Korczyn i Pacanów. Głównym źródłem finansowania był Europejski Fundusz Orientacji i Gwarancji Rolnej w połączeniu ze środkami krajowymi.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich PROW jest instrumentem realizacji polityki Unii Europejskiej w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Program finansowany jest z Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Z zakresu gospodarki wodnej na terenie woj. świętokrzyskiego do chwili obecnej zrealizowano 2 zadania lokalne dotyczące budowy sieci wodociągowej w gm. Stąporków oraz budowy przepompowni i sieci wodociągowej w Krasocinie.

Zadania w zakresie małej retencji i ochrony powodziowej na terenie województwa świętokrzyskiego realizuje Świętokrzyski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Kielcach w ramach posiadanych kompetencji. W latach 2006–2009 prowadzono szereg inwestycji finansowanych ze środków: Banku Inwestycyjnego oraz rezerwy celowej budżetu Państwa (EBI), budżetu Wojewody, ww. Sektorowego Programu Operacyjnego, środków z Biura ds. Usuwania Skutków Klęsk Żywiolowych w ramach „Programu ochrony przed powodzią w dorzeczu górnej Wisły”. Dotyczy to szeregu inwestycji m.in.: podwyższenia wałów rzeki

Trześniówki w Sandomierzu na długości 891 m, remontu lewego wału rzeki Wisły na długości około 14 km. Przeprowadzono również prace zabezpieczające podłoże wałów rzeki Wisły oraz rzeki Nidy, rozbudowano prawy wał Kamiennej, wybudowano zbiornik Zochcin.

Najważniejsze inwestycje zrealizowane w latach 2006–2010 przez WZMiUW

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Obszar lokalizacji	Wykonane/ w trakcie/ wstrzymane	Rok wykonania	Źródło finansowania
1	Podwyższenie lewego wału rzeki Trześniówki w km 0+000-0+891 – zad. 2 etap II	Gmina Sandomierz Miejscowości: Sandomierz	Wykonane	2005	EBI
2	Remont lewego wału rzeki Wisły Gace Słupieckie w km 24+900-25+400, gm. Łubnice, pow. Staszów	Gmina Łubnice Miejscowości: Gace Słupieckie, Słupiec, Zalesie	Wykonane	2006	EBI
3	Remont lewego wału rzeki Wisły Tursko Małe – Niekurza w km 1+000-1+800, 2+000-3+400, gm. Połaniec, pow. Staszów	Gmina Połaniec Miejscowości: Tursko Małe, Niekurza	Wykonane	2005	EBI
4	Remont lewego wału rzeki Wisły Piotrowice–Linów – zad. 4 w km 0+000-0+300, 0+600-2+200, 5+100-5+500, gm. Zawichost, pow. Sandomierz	Gmina Zawichost Miejscowości: Linów, Piotrowice, Zawichost	Wykonane	2005	EBI
5	Odbudowa zniszczonego przez powódź zbiornika wodnego Krasna, gm. Stąporków Pow. 8,9 ha, poj. 153 000,00 m ³	Gmina Stąporków Miejscowość Krasna	Wykonane	2005	EBI
6	Remont lewego wału rzeki Wisły zad. Słupiec-Budziska gm. Łubnice w km 29+900-30+200 oraz 31+700-33+300	Gmina Łubnice Miejscowości: Budziska, Słupiec, Maśnik	Wykonane	2005	EBI
7	Remont lewego wału rzeki Wisły Łęzek-Otoka w km 20+850-21+150, gm. Łoniów, pow. Sandomierz	Gmina Łoniów Miejscowości: Łęzek, Gagolin, Bogoria	Wykonane	2006	EBI + BW
8	Prace zabezpieczające podłoże wałów rzeki Wisły i Nidy na terenie gm. Nowy Korczyn i Pacanów, dla odcinków: Lewy wał rz. Nidy w km 4+370-4+840; Lewy wał rz. Wisły w km 0+000-0+300; Lewy wał rz. Nidy w km 0+000-0+160; Lewy wał rz. Wisły w km 5+140-5+380; Lewy wał rz. Wisły w km 3+080-3+320 Lewy wał rz. Wisły w km 13+200-13+530 Lewy wał rz. Wisły w km 18+610-18+850 Lewy wał rz. Wisły w km 21+970-22+320	Gm. Pacanów, Gm. Nowy Korczyn Miejscowości: Grotniki Małe, Nowy Korczyn, Łęka, Brzostków, Oblekoń, Kółko Zabieckie, Komorów	Wykonane	2007	SPO

9	Budowa lewego wału rzeki Wisły o długości 320m w miejscowości Piotrowice, gm. Zawichost, pow. Sandomierz	Gm. Zawichost Miejscowości: Piotrowice	Wykonane	2007	SPO
10	Podwyższenie – rozbudowa lewego wału Wisły w km 0+000 – 2+100 zad. Rybitwy gm. Połaniec	Gm. Połaniec Miejscowości: Rybitwy	Wykonane	2007	SPO
11	Budowa zbiornika wodnego „Zochcin” gm. Opatów	Gm. Opatów Miejscowości: Zochcin, Pow. 3,73 ha, Poj. 66 860 m ³	Wykonane	2007	SPO
12	Prace zabezpieczające podłoże wałów rzeki Wisły i Nidy na terenie gm. Nowy Korczyn i Pacanów, woj. Świętokrzyskie – odcinek: Prawy wał rzeki Nidy w km 6+630-6+920 powyżej Nowego Korczyna	Gm. Nowy Korczyn Miejscowości: Nowy Korczyn	Wykonane	2007	SPO
13	Rozbudowa prawego wału rzeki Kamiennej w km 12+755 – 13+380 w Ostrowcu	Gm. I Miasto Ostrowiec Świętokrzyski	Wykonane	2007	BW+ Urząd Marszałkowski
14	Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły Kamień Nowy – Szczytniki w km 0+500÷1+500; 2+800÷3+200; 3+350÷5+000; 5+600÷7+800 gm. Dwikozy, pow. Sandomierz	Gm. Dwikozy Miejscowości: Kamień Nowy, Mściów, Bożydar, Szczytniki	Wykonane	2008	GW
15	Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły w km 36+700÷38+700 Maśnik – Ruszcza gm. Połaniec	Gm. Połaniec Miejscowości: Maśnik, Połaniec, Rybitwy	Wykonane	2008	GW
16	Rozbudowa prawego wału Wisły w km 2+500÷2+750 (most drogowy Sandomierz – Port) oraz w km 0+000÷0+680 (Port – Huta Szkła) w Sandomierzu	M. i Gm. Sandomierz Miejscowości: Sandomierz	Wykonane	2008	GW
17	Odbudowa rzeki Kinety, gm. Łubnice	gm. Łubnice i Połaniec, Miejscowości: Gace Słupieckie, Słupiec, Szczebrzusz, Maśnik Czarzyzna, Budziska,	Wykonane	2008	GW+BW
18	Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły w km 27+700 – 29+900 Tarnowce-Słupiec gm. Łubnice	Gm. Łubnice Miejscowości: Słupiec, Tarnowce	Wykonane	2009	GW
19	Rozbudowa lewego wału Wisły w km 6+500÷9+500 Matiaszów gm. Osiek – realizacja etap I w km 6+500-7+500	Gm. Osiek Miejscowości: Matiaszów, Szwagrów, Sworoń	Wykonane	2009	GW
20	Rozbudowa lewego wału rzeki Wisły w km 3+565÷5+000 Niekurza-Matiaszów gm. Osiek	Gm. Osiek Miejscowości: Niekurza	Wykonane	2009	GW
21	Rozbudowa węzła wodnego w km 5+246-5+411 rz. Ćmielówki na terenie gm. Ćmielów	Gm. Ćmielów Miejscowości: Grójec, Brzóstowa	Wykonane	2009	BW

22	Przebudowa przepompowni wodnej w Grabinie gm. Łoniów, woj. świętokrzyskie	Gmina Łoniów Miejscowości: Grabina	Wykonane	2009	GW
23	Budowa przepompowni wód deszczowych w miejsc. Rybitwy na cieku Śmierdziączka, gm. Połaniec	Gmina Połaniec Miejscowości: Rybitwy	wykonane	2009	GW

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweski Mechanizm Finansowy Pomimo wielu wniosków, które złożyły gminy z naszego województwa, dofinansowanie z tych funduszy w ramach gospodarki wodnej otrzymał tylko jeden projekt — „Ochrona wód powierzchniowych poprzez przebudowę oczyszczalni ścieków w Rudkach” (gm. Nowa Słupia), kwota dofinansowania 834 453,00 zł.

Duży udział w finansowaniu realizacji inwestycji na obszarze województwa ma Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska w Kielcach. Na inwestycje z zakresu ochrony wód i gospodarki wodnej wykorzystano 54% środków przewidzianych na wszystkie komponenty środowiska.

Podsumowanie

Pomimo, że inwestycje dotyczące gospodarki wodno-ściekowej prowadzone są lokalnie to ich oddziaływanie jest szerokie i dzięki temu istotnie wpływają nie tylko na jakość wody w zlewniach cząstkowych, ale i w konsekwencji na jakość wody w zlewniach „głównych”.

Z „Krajowego Programu oczyszczania ścieków komunalnych” realizowanego na terenie woj. świętokrzyskiego wynika, że wszystkie oczyszczalnie o liczbie większej od 15000 RLM powinny posiadać sieć kanalizacyjną zakończoną oczyszczalnią. Postulat ten został zrealizowany w regionie, przy czym 7 oczyszczalni wymaga jeszcze modernizacji. Wśród 61 aglomeracji w województwie mieszczących się w przedziale 2000–15000 RLM, w 9 brak jest systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków, 3 nie posiadają oczyszczalni, 5 wymaga modernizacji oczyszczalni, w 1 brak jest systemów kanalizacyjnych. Dzięki pozyskiwanym środkom unijnym wzrasta systematycznie długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, a co za tym idzie realizowane są założenia ww. programu. Dane te są mimo wszystko niepokojące z uwagi na czas narzucony Prawem Wodnym i dyrektywami unijnymi.

Obecnie w województwie świętokrzyskim zrealizowano 2078 km sieci wodociągowej co daje średnio 85,7% zwodociągowania. Sieci kanalizacyjnej jest 3050 km i pomimo iż nastąpił dynamiczny wzrost w stosunku do roku 2006 o 50%, to jednak nie oznacza że sytuacja jest zadowalająca, ponieważ istnieje nadal głęboka dysproporcja pomiędzy zwodociągowaniem a skanalizowaniem regionu. W zakresie gospodarki wodno-ściekowej zrealizowano: 106 projektów w 52 gminach — 1054 km sieci wodociągowej, 6 projektów dotyczących budowy i modernizacji stacji uzdatniania wody, 8 projektów dotyczących budowy, przebudowy ujęć wód, oraz 79 projektów w 44 gminach dotyczących budowy sieci kanalizacyjnej o dł. 258 km.

Na obszarach, na których z przyczyn ekonomicznych i uwarunkowań lokalnych nie można realizować uporządkowania gospodarki ściekowej w sposób zorganizowany, z inicjatywy UMWS powstał „Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla woj. świętokrzyskiego”, który zakładał budowę 1079 takich obiektów. W regionie do tej pory wybudowano 66 oczyszczalni przy współfinansowaniu WFOŚiGW w Kielcach.

W zakresie ochrony przeciwpowodziowej w minionym okresie przeprowadzono szereg inwestycji. Wybudowano nowe i wyremontowano stare odcinki wałów

przeciwpowodziowych na długości około 18 km. Zakupiono wyspecjalizowany sprzęt. Wybudowano i oddano do eksploatacji w 2007 roku zbiornik Wióry. Odbudowano 3 zbiorniki: Gutwin o pow. 5,10 ha w Ostrowcu Św., zalew Bliżyński o pow. 10,34 ha oraz zbiornik retencyjny w Wąchocku o pow. 18,76 ha. Wybudowano jeden zbiornik małej retencji Zochcin o pow. 3,73 ha. Łącznie uzyskano 452,93 ha lustra wody o objętości 35647900,0 m³. Dzięki tym zabiegom wzrosła ochrona przeciwpowodziowa województwa oraz ilość retencjonowanej wody, która w chwili obecnej wynosi 8,7%.

Najważniejsze inwestycje celu publicznego w dziedzinie gospodarki wodnej

Lp	Opis przedsięwzięcia	Obszar realizacji	Fundusz	Etap realizacji
1	Realizacja programu „Ekorozwój Ponidzia” (budowa systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków)	Gminy: Sobków, Kije, Pińczów, Złota, Wiślica, Michałów, Imielno	ZPORR	w trakcie realizacji
2	Sanitacja rzeki Czarnej Staszowskiej – w tym budowa kanalizacji sanitarnej dla gmin: Połaniec, Staszów, Rytwiany. Całkowita wartość zadania to: 85 mln zł.	Połaniec, Staszów, Rytwiany.	FS	w trakcie realizacji
3	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Sitkówka Nowiny dla miasta Kielce. Całkowita wartość zadania to 114 mln zł	Sitkówka Nowiny	FS	w trakcie realizacji
4	Wodociągi , kanalizacja i oczyszczalnia ścieków w Starachowicach. Całkowita wartość zadania 93mln zł.	Starachowice	FS	w trakcie realizacji
5	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Końskie (planowane zakończenie inwestycji 2015 rok) -24524899, 48 zł	Końskie	FS	w trakcie realizacji
6	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko Zdrój (planowane zakończenie inwestycji 2014 rok)	Busko Zdrój	FS	w trakcie realizacji
7	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sandomierza (zakończenie realizacji projektu przewidywane jest na czerwiec 2013 r.)	Sandomierz	FS	w trakcie realizacji
8	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w aglomeracji Ostrowiec Świętokrzyski- całkowity koszt 42437395,07 zł	Ostrowiec Świętokrzyski	FS	w trakcie realizacji
9	Inwestycje przeprowadzone przez SZMiUW	Łoniów, Nowy Korczyn, Pacanów, Zawichost, Połaniec, Opatów, Ostrowiec św., Dwikozy, Osiek, Łubnice, Ćmielów,	EBI+ BW, SPO, GW, UM,	wykonane
10	Inwestycje planowane przez SZMiUW	Tarłów, Koprzywnica, Łoniów, Ożarów, Połaniec, Łubnice, Sandomierz, Nowy Korczyn, Pacanów, Koprzywnica, Dwikozy,	GW, PROW,	planowane

4.9.2. Gospodarka odpadami

Głównym założeniem w zakresie gospodarki odpadami jest osiągnięcie unijnych standardów gospodarowania nimi. Osiągnięcie tego celu wymaga realizacji szeregu działań systemowych i zaangażowania znacznych środków finansowych. Dla potrzeb wdrożenia nowoczesnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi obszar województwa został podzielony na 4 rejonowe gospodarowania odpadami. W każdym rejonie powinny znaleźć się 1–2 rejonowe zakłady gospodarki odpadami (RZGO), w skład których powinny wejść: sortownia, kompostownia i składowisko odpadów oraz inne obiekty w zależności od potrzeb. Docelowy system gospodarowania odpadami został uwzględniony w Zmianie „Planu ...”.

Celem publicznym w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami, związanym z gospodarką odpadami jest **budowa i utrzymywanie publicznych urządzeń służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym ich składowania**. W latach 2006–2009 w przedmiotowym zakresie były realizowane w regionie m.in. następujące zadania:

- zrealizowano 2 Rejonowe Zakłady Gospodarki Odpadami (RZGO) — w Janiku i we Włoszczowie;
- 3 RZGO są w trakcie realizacji (Janczyce, Tuczępy, Promnik);
- zamknięto 7 składowisk odpadów komunalnych: „Psia Górka” (gm. Wiślica), „Marcinków” (gm. Wąchock), „Piaseczno” (gm. Łoniów), „Bugaj” (gm. Wilczyce), Radoszyce (gm. Radoszyce), Skrzypiów (gm. Pińczów), Wyszyna Machorowska (Ruda Maleniecka), 1 składowisko zostało wyłączone z eksploatacji: „Słupcza” (gm. Dwikozy);
- zrekultywowano 3 składowiska odpadów komunalnych: „Wola Jastrzębska” (gm. Iwaniska), „Stąporków” (gm. Stąporków), „Łopuszno-Górki” (gm. Łopuszno);
- dostosowano 1 składowisko odpadów komunalnych „Dobrowoda” (gm. Busko-Zdrój) do wymogów formalno-prawnych;
- zamknięto 1 składowisko odpadów przemysłowych – Skowronno Górne (gm. Pińczów).

Inwestycje z gospodarki odpadami są dofinansowywane z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dwa duże projekty z województwa świętokrzyskiego w trybie konkursowym starają się o dofinansowanie z PO Infrastruktura i Środowisko (są w trakcie oceny merytorycznej II stopnia). Są to:

- budowa zakładu unieszkodliwiania odpadów dla Miasta Kielce i powiatu kieleckiego w Promniku k/Kielc (gm. Strawczyn) — zakład ma obsługiwać ponad 300 tys. mieszkańców (miasto Kielce i powiat kielecki);
- kompleksowy system gospodarki odpadami komunalnymi w Rzędowie (gm. Tuczępy) — zakład ma obsługiwać ok. 150 tys. mieszkańców (18 gmin).

Gospodarka odpadami — inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Lp.	Opis przedsięwzięcia	Obszar realizacji	Fundusz	Etap realizacji
1.	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Janiku	gm. Kunów	WFOŚiGW	zrealizowane (2009)
2.	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami we Włoszczowie	gm. Włoszczowa	WFOŚiGW	zrealizowane (2009)
3.	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Janczycach	gm. Baćkowice	WFOŚiGW	w trakcie realizacji
4.	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Rzędowie	gm. Tuczępy	POiŚ, WFOŚiGW	w trakcie realizacji
5.	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Promniku	gm. Strawczyn	POiŚ, WFOŚiGW	w trakcie realizacji
6.	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Końskich	gm. Końskie		planowane

4.9.3. Energetyka i zaopatrzenie w gaz

Zadania inwestycyjne z zakresie elektroenergetyki i zaopatrzenia w gaz mają charakter ponadlokalny i posiadają charakter publiczny.

Zgodnie z planem województwa realizowany jest gazociąg wysokoprężny Busko — Jędrzejów — Włoszczowa. W ramach tej inwestycji Wójt gminy Michałów w roku 2007 wydał decyzję o ustaleniu lokalizacji celu publicznego: budowa gazociągu wysokiego ciśnienia 6,3 MPa o średnicy DN-300mm relacji Kowala gm. Pińczów — Jędrzejów. Z uwagi na to że inwestycja ta jest nie zakończona i jest zadaniem wieloletnimi umieszczona jest nadal w projekcie „Zmiany planu...” jako zadanie kierunkowe.

W latach 2005–2010 na terenie województwa Spółka Gaz System zrealizowała następujące inwestycje dotyczących wysokich ciśnień:

- gazyfikacje rejonu Pińczowa – stacja pomiarowa Q= 10 000m³/h w Pęczelicach,
- przyłączenie sieci dystrybucyjnej KSG Sp. z o.o. zlokalizowanej na terenie miasta Kielce (Dyminy) oraz gmin Morawica, Chęciny, Sitkówka Nowiny- Skrzelczyce,
- przyłączenie do sieci gazowej firmy Wienerberger Cegielnie Lębork Sp. z o.o. w miejscowości Oleśnica

Na terenie woj. świętokrzyskiego poza ww. inwestycjami zaplanowano ponadto budowę gazociągów wysokiego ciśnienia, m.in. relacji:

- Mójcza — Masłów (obejście Kielc) — Parszów;
- Końskie — Radoszyce — Strawczyn — Krasocin;
- Pińczów — Jędrzejów — Włoszczowa — Małogoszcz;
- Proszowice — Bejsce;
- Proszowice — Działoszyce;
- Czarnocin — Bejsce;
- Książ Wlk. — Sędziszów;
- Dębica — Mielec — Borowa — Elektrownia Połaniec;

oraz rozbudowę gazociągów wysokiego ciśnienia w celu zasilenia gmin: Kluczewsko, Fałków, Sandomierz, Klimontów, Iwaniska, Ćmielów, Połaniec, Staszów, Baćkowice, Chmielnik, Waśniów, Tarłów, Górnio, Bogoria, Osiek, Lubnice;

W województwie świętokrzyskim nie zostały dotychczas zrealizowane żadne inwestycje związane z liniami energetycznymi wysokich i najwyższych napięć. Zmiany dotyczą jedynie modernizacji GPZ-tów. Nie powoduje to jednak potrzeby rezerwacji nowych terenów. Zgodne z „Planem działań w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym” PSE Operator S.A. przewidział 2 inwestycje:

- zmiana strukturalna układu zasilania woj. świętokrzyskiego polegająca na zamknięciu pierścieni 400 kV zasilanych z istniejących elektrowni systemowych (Elektrowni Bełchatów i Elektrowni Połaniec);
- zamknięcie pierścienia 220 kV wokół Kielc.

W chwili obecnej trwają rozmowy i pierwsze prace projektowe dotyczące przebiegu linii 220 kV. Linia energetyczna Radkowice – Kielce – Piaski przebiegać będzie przez następujące miasta i gminy: Chęciny (miasto i gmina), Sitkówka Nowiny, Piekoszków, Miedziana Góra, Kielce. Polskie Sieci Energetyczne Operator S. planują przedsięwzięcie to zakończyć w 2015 roku.

Powyższe inwestycje są inwestycjami celu publicznego i winny być umieszczone w projekcie „Zmiany Planu...”.

Ponadto nie są zrealizowane żadne inwestycje dotyczące rozbudowy i budowy sieci wysokiego ciśnienia jak i sieci energetycznej wysokich napięć, które były uwzględnione w

obowiązującym „Planie...” - zadania te są nadal umieszczone w planach rozwoju zakładów a tym samym w kierunkach rozwoju projektu „Zmiany planu...”

Zaplanowane zadania o charakterze wojewódzkim związane z budową linii 110 kV (inwestycje zgłoszone przez Zakłady Energetyczne)

Lp	Opis przedsięwzięcia	Obszar realizacji	Fundusz	Etap realizacji
1	Budowa linii 110Kv relacji Miechów-Kozłów-Sędziszów	Sędziszów	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
2	Budowa dwutorowej linii napowietrznej 110kV relacji Daleszyce-Kielce- z budową GPZ	Daleszyce, Kielce	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
3	Budowa dwutorowej linii napowietrznej do zasilania planowanego GPZ Solec- Zdrój	Solec- Zdrój , Pacanów	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
4	Budowa napowietrznej linii relacji Radkowice-Kije	Kije, Sobków, Chęciny, Morawica	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
5	Budowa linii napowietrznej 110kV do zasilania planowanego GPZ Końskie Południe	Końskie	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
6	Budowa linii napowietrznej 110kV relacji Końskie Południe-Radoszyce-Kielce 400 z budową GPZ Radoszyce	Końskie, Radoszyce, Łopuszno, Piekoszów	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
7	Budowa linii napowietrznej 110kV relacji Grzybów- Nowa Słupia	Nowa Słupia	Własne środki zakładu PGE ZEORK	Planowana
8	Budowa linii 110kV Lipnik-Staszów	Lipnik, Staszów	Własne środki zakładu	Planowana
9	Budowa linii 110kV w Ćmielowie	Ćmielowie	Własne środki zakładu	Planowana
	Budowa linii 110kV w Ożarowie	Ożarowie	Własne środki zakładu	Planowana
	Budowa linii 110kV w Zawichoście	Zawichoście	Własne środki zakładu	Planowana

Na terenie województwa świętokrzyskiego w omawianych latach wydano:11 koncesji na elektrownie wiatrowe w gminach: Miedziana Góra (Ćmińsk, Przyjmo), Smyków (Królewiec, Miedziera), Raków (Chańcza), Mniów, Kluczewsko (Rzewuszyce), Radoszyce (Jacentów), Kazimierze Wielka (Wymysłów), Gnojno (Jarzabki), Ożarów (Prusy) o łącznej mocy 4181 kW.

Wydane koncesje na elektrownie wodne

Lp	Lokalizacja	Moc [kW]	Okres obowiązywania	Decyzja z dnia
1	Dwikozy, rz. Opatówka, rz. Kamienna w Skarżysku Kamiennej, rz. Kamienna w Chmielowie gm. Bodzechów	119	25.09.2004 r. - 25.09.2014 r.	22.09.2004 r.
2	Jamno, gm. Raków, rz. Łagowica	11	25.10.2004 r. - 25.10.2014 r.	18.10.2004 r. zmiana 31.12.2007 r.
3	Wolica, gm. Chęciny, rz. Czarna Nida	52	10.10.2004 r. - 10.10.2014 r.	30.09.2004 r. zmiana 2.08.2005 r. cofnięcie 12.02.2008r.
4	Wolica, gm. Chęciny, rz. Czarna Nida	52	15.02.2008 r. - 15.02.2018 r.	12.02.2008 r.
5	Kołonic, gm. Ruda Maleniecka, rz. Młynówka i starorzecze rz. Czarna Konecka	50	30.09.2004 r. - 30.09.2015 r.	27.09.2004 r.
6	Ruda Maleniecka, rz. Czarna Konecka	325	30.09.2004 r. - 30.09.2014 r.	23.09.2004 r.
7	Brody Iłżeckie, gm. Brody, rz. Kamienna	110	10.10.2004 r. - 10.10.2014 r.	30.09.2004 r. zmiana 2.08.2005 r.

8	Grobla, gm. Rytwiany, Młynówka - kanał rz. Czarnej	40		brak koncesji
9	Piła, gm. Końskie, zbiornik wodny na rz. Czystej	12,5		cofnięto koncesję dnia 30.08.2007 r.
10	Starachowice, rz. Kamienna	75	25.11.204 r. - 25.11.2014 r.	22.11.2004 r.
11	Boleścice, gm. Sędziszów, rz. Mierzawa	9		brak koncesji
12	MEW Antoniów, Pułaczów, gm. Raków, rz. Łagowica	11	20.02.2005r. - 20.02.2020r.	15.02.2005r.
13	MEW Antoniów, Pułaczów, gm. Raków, rz. Łagowica	11	5.07.2005r. - 31.12.2025r.	30.06.2005r.
14	Suków Papiernia, gm. Daleszyce, rz. Lubrzanka	15	30.03.2005r. - 30.03.2015r.	24.03.2005r.
15	Daleszyce, rz. Belnianka	15	25.10.2004r. - 25.10.2014r.	18.10.2004r.
16	Morawica, rz. Czarna Nida	76	10.01.2005r. - 10.01.2015r.	5.01.2005r. Cofnięcie 16.09.2005r.
17	Morawica, rz. Czarna Nida	66	25.09.2005r. - 31.12.2025r.	19.09.2005r.
18	Mierzawa, gm. Wodzisław, rz. Mierzawa-Młynówka	16	10.10.2004r. - 10.10.2024r.	30.09.2004r.
19	Zagrody, gm. Staszów, Młynówka rzeki Czarnej Staszowskiej	76	30.11.2004r. - 30.11.2014r.	24.11.2004r.
20	Staszów, rz. Czarna Staszowska	30	5.03.2005r. - 5.03.2015r.	21.02.2005r.
21	Bejsce, rz. Nidzica	19	5.11.2004r. - 5.11.2020r.	29.10.2004r.
22	Bałtów, rz. Kamienna	145	5.12.2004r. - 5.12.2014r.	25.11.2004r.
23	Skalbmierz, kanał rz. Nidzicy	45	25.11.2004r. - 25.11.2014r.	17.11.2004r.
24	Skwirzowa, gm. Łoniów, rz. Młynówka	35	10.12.2004r. - 10.12.2020r.	4.12.2004r.
25	Morawiany, gm. Bejsce, rz. Nidzica	30		brak koncesji
26	Ostrowiec Św., rz. Kamienna	94	15.06.2005r. - 31.12.2025r.	10.06.2005r.
27	jaz piętrzący zb. wodny na rz. Lubrzance w Cedzynie, gm Górno	37		brak koncesji
28	Niedziałki, gm. Rytwiany, rz. Czarna	45	30.07.2005r. - 30.07.2015r.	21.07.2005r.
29	Połaniec, rz. Wschodnia	20	31.05.2005r. - 31.05.2025r.	27.05.2005r.
30	Kazimierza Wielka, rz. Nidzica	27	20.09.2006r. - 31.12.2021r.	20.09.2006r.
31	Wojciechów, gm. Kazimierza Wielka, rz. Nidzica	30		brak koncesji
32	m. Bobrza w gm. Miedziana Góra, rz. Bobrza	8	31.01.2008r. - 31.01.2018r.	24.01.2008r.
33	zbiornik "Wióry" na rz. Świślinie, m. Kałków, gm. Pawłów	450	promesa ważna do 31.07.2008r.	1.10.2007r.
34	m. Dąbrowica, gm Słupia Jędrzejowska, rz. Pilica	20	obowiązuje do 31.12.2025r.	20.06.2008r.
Razem na dzień 04.01.2010r. łączna moc (również cofnięte i bez koncesji) 2 176,50 kW				

Budowa małych elektrowni wodnych jak i elektrowni wiatrowych nie jest celem publicznym.

Ponadlokalne inwestycje celu publicznego z zakresu infrastruktury technicznej

Lp	Opis przedsięwzięcia	Obszar realizacji	Źródło finansowania	Etap realizacji
1	Gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Busko-Jędrzejów- Włoszczowa	Busko, Jędrzejów, Włoszczowa	Własne środki zakładu	W trakcie
2	Gazociąg wys. ciśnienia Końskie — Radoszyce — Strawczyn — Krasocin	Końskie — Radoszyce — Strawczyn — Krasocin;	Własne środki zakładu	Nie rozpoczęte
3	Linia energetyczna 220kV	Chęciny(miasto i gmina), Sitkówka Nowiny, Piekoszów, Miedziana Góra, Kielce	Własne środki zakładu	Zakończenie 2015
4	Linia energetyczna 400kv	Fałków, Słupia Konecka, Łopuszno, Strawczyn, Piekoszów	Własne środki zakładu	Nie rozpoczęte

4.10. BAZA EKONOMICZNA

W zakresie bazy ekonomicznej i rozwoju przedsiębiorczości nie wskazano w obowiązującym Planie konkretnych inwestycji celu publicznego. W ramach rekomendacji do dokumentów nadrzędnych wskazano jedynie preferowane kierunki działań, a mianowicie:

- przełamanie kryzysu przestarzałej bazy przemysłu miast Aglomeracji Staropolskiej,
- aktywizację gospodarczą małych miast obsługujących obszary wiejskie.

Zaproponowane w Planie kierunki i zadania posiadają wymiar głównie organizacyjny i sprowadzają się do:

- ukształtowania wielopoziomowej struktury obszarów i terenów aktywności gospodarczej, obejmującej: strefy, węzły oraz łączące je pasma aktywizacji;
- tworzenia warunków przestrzennych do napływu i alokacji kapitału;
- transformacji rynkowej przemysłu na rzecz przemysłów wysokiej technologii;
- zróżnicowania funkcji gospodarczych;
- wyposażenie obszarów aktywności w infrastrukturę techniczną i ekonomiczną;
- stworzenie profesjonalnego systemu promocji gospodarczej.

Zadania te nie posiadają rangi inwestycji celu publicznego w rozumieniu przepisów ustaw o planowaniu przestrzennym i o gospodarce nieruchomościami. Jednak należy stwierdzić, że w latach 2006–2009 zrealizowano szereg mniejszych i większych projektów inwestycyjnych (głównie komercyjnych, lokalnych), których suma wpisuje się w realizację kierunków zawartych w Planie.

W okresie programowania 2004–2006 realizacji powyższych celów służyły 2 programy unijne:

1. **Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego**, a w szczególności 3 jego działania:

- Mikroprzedsiębiorstwa – zrealizowano 121 projektów o łącznej wartości 30,4 mln PLN, z czego 8,4 mln pochodziło z dotacji unijnej. Najbardziej efektywnie startowały o te środki miasto Kielce i powiat kazimierski, a następnie powiaty kielecki, skarżyski, starachowicki i sandomierski.
- Promocja przedsiębiorczości, w ramach którego regionalne instytucje otoczenia biznesu zrealizowały 27 projektów szkoleniowych o łącznej wartości 13,9 mln PLN (8,2 mln pochodziło z dotacji unijnej). Najwięcej projektów zrealizowano w powiecie starachowickim i pińczowskim oraz skarżyskim, buskim i staszowskim;

- Regionalne Strategie Innowacyjne i transfer wiedzy – 28 projektów o łącznej wartości 13,8 mln PLN (10,2 mln dotacji UE), w tym projekt pn. Kielecki Inkubator Technologiczny o wartości prawie 1,3 mln PLN (pierwsza część większego przedsięwzięcia mająca na celu opracowanie niezbędnej dokumentacji, budowę partnerstwa pomiędzy Beneficjentami Ostatecznymi projektu oraz rozpowszechnienie wiedzy z zakresu innowacji i transferu technologii). Najwięcej projektów dotyczyło powiatu kazimierskiego i buskiego;
- 2. **Sektorowy Program Operacyjny Wzrost Konkurencyjności Przedsiębiorstw**, którego beneficjentami byli bezpośrednio przedsiębiorcy. W ramach poszczególnych działań zrealizowano 248 projektów o wartości całkowitej 672,3 mln PLN (wkład UE: 174,1 mln). Największą popularnością cieszyły się następujące działania:
 - Wsparcie konkurencyjności produktowej i technologicznej przedsiębiorstw (113 projektów o łącznej wartości 250,4 mln PLN) – najwięcej w powiecie skarżyskim i opatowskim,
 - Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez inwestycje (65 projektów o wartości 55,1 mln PLN) – najwięcej w powiecie włoszczowskim oraz w Kielcach i w powiecie starachowickim,
 - Wzrost konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw poprzez doradztwo (40 projektów na kwotę 4,4 mln PLN) – najwięcej w powiecie staszowskim.Zdecydowanie mniej projektów, ale o dużej wartości zrealizowano w ramach działań:
 - Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie dostosowania przedsiębiorstw do wymogów ochrony środowiska (16 projektów o łącznej wartości 201,9 mln PLN) – głównie w powiecie skarżyskim oraz w mieście Kielce,
 - Poprawa dostępności do zewnętrznego finansowania inwestycji przedsiębiorstw (10 projektów o wartości 158,1 mln PLN).

Najmniejszym zainteresowaniem i niską wartością alokacji cieszyły się działania: Wzmocnienie instytucji wspierających działalność przedsiębiorstw (3 projekty o wartości 1,2 mln PLN) oraz Wzmocnienie współpracy między sferą badawczo-rozwojową a gospodarką (1 projekt o wartości 1,2 mln PLN). Nie wykorzystano natomiast zupełnie środków w ramach działań: Tworzenie korzystnych warunków dla rozwoju firm oraz Rozwój systemu dostępu przedsiębiorców do informacji i usług publicznych.

W okresie programowania 2007–2013 możliwości finansowania projektów w zakresie bazy ekonomicznej i rozwoju przedsiębiorczości znacznie się poszerzyły. Przedsiębiorcy, instytucje otoczenia biznesu i samorządy mogą korzystać z następujących programów:

1. **Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko** – na dzień dzisiejszy realizowane są zaledwie 2 projekty w ramach działania Wsparcie dla przedsiębiorstw w zakresie ochrony powietrza (o wartości 121,1 mln PLN) i 1 projekt w ramach działania Racjonalizacja gospodarki zasobami i odpadami w przedsiębiorstwach (o wartości 22,6 mln PLN).
2. **Program Operacyjny Kapitał Ludzki** – na dzień dzisiejszy realizowanych jest 170 projektów o łącznej wartości 144,2 mln PLN (wartość dotacji unijnej – 115,6 mln PLN). Główne działania wspierające rozwój przedsiębiorczości to:
 - Rozwój pracowników i przedsiębiorstw w regionie (113 projektów o łącznej wartości 95,8 mln PLN),
 - Rozwój kadr nowoczesnej gospodarki (28 projektów o łącznej wartości 12,9 mln PLN),
 - Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia (20 projektów o łącznej wartości 25,5 mln PLN),
 - Transfer wiedzy (9 projektów o łącznej wartości 10 mln PLN).

3. **Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka** – na dzień dzisiejszy realizowane są 34 projekty o łącznej wartości 1 148,1 mln PLN (wartość dotacji unijnej – 828,4 mln PLN). Główne działania wspierające rozwój przedsiębiorczości z tego programu to:
- Zarządzanie własnością intelektualną (5 projektów o łącznej wartości 763,4 mln PLN) – są to projekty ponadregionalne obejmujące województwa Polski Wschodniej;
 - Nowe inwestycje o wysokim potencjale innowacyjnym (5 projektów o łącznej wartości 198,8 mln PLN), w tym projekt "Budowa fabryki płytek ceramicznych opartej o innowacyjną technologię produkcji "CONTINUA" realizowany na terenie starachowickiej strefy ekonomicznej przez Spółkę "VALDI-CERAMIKA" za ponad 105 mln PLN;
 - Paszport do eksportu (9 projektów o łącznej wartości 119,8 mln PLN);
 - Stymulowanie działalności B+R przedsiębiorstw oraz wsparcie w zakresie wzornictwa przemysłowego (3 projekty o łącznej wartości 45,4 mln PLN);
 - Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R (2 projekty o łącznej wartości 14 mln PLN);
 - Wspieranie wdrażania elektronicznego biznesu typu B2B (6 projektów o łącznej wartości 3,9 mln PLN);
 - Inicjowanie działalności innowacyjnej (1 projekt o łącznej wartości 2,1 mln PLN);
 - Wspieranie działalności gospodarczej w dziedzinie gospodarki elektronicznej (3 projekty o łącznej wartości 0,7 mln PLN).
4. **Program Operacyjny Rozwój Polski Wschodniej** – na dzień dzisiejszy słabo wykorzystany w zakresie bazy ekonomicznej i przedsiębiorczości. Jednocześnie jest to jedyny program, w ramach którego inwestycje z tego zakresu można zaliczyć do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Na liście indykatywnej programu znalazły się następujące projekty:

Lp.	Nazwa projektu	miejsce i lata realizacji	fundusze		stan realizacji
			orientacyjny koszt inwestycji [mln PLN]	maksymalna kwota dotacji [mln PLN]	
1.	Utworzenie Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego w województwie świętokrzyskim	Podzamcze Chęcińskie 2010-2012	56,71	43,55	nie rozpoczęte
2.	Stworzenie w spółce Odlewnie Polskie S.A. Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych „OBRKO”	Starachowice 2010-2014	12,40	6,2	nie rozpoczęte
3.	Budowa infrastruktury Kieleckiego Parku Technologicznego	Kielce 2009-2011	63,15	48,47	w realizacji
4.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego	Kielce 2009-2014	203,63	60,37	w realizacji

5. **Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego** – na dzień dzisiejszy realizowanych jest 159 projektów w ramach działania Bezpośrednie wsparcie sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw – łączna wartość projektów to: 365,4 mln (dotacja UE: 118,5 mln). Nie są realizowane projekty w ramach działań:
- tworzenie i rozwój powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw,
 - wsparcie inwestycyjne dla instytucji otoczenia biznesu,
 - rozwój innowacji oraz wspieranie działalności dydaktycznej i badawczej szkół wyższych oraz placówek sektora „badania i rozwój”,
 - tworzenie kompleksowych terenów inwestycyjnych.

Specjalne Strefy Ekonomiczne – rozwój terytorialny

Na przestrzeni lat 2006–2009, w wyniku nowelizacji ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i rozporządzeń wykonawczych do niej nastąpił przyrost powierzchni terenów o preferencyjnych warunkach zainwestowania.

W ramach Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. (na terenie woj. świętokrzyskiego) powstało w latach 2006–2008 pięć nowych podstref:

- w 2006 roku dwie: w mieście Suchedniów (o powierzchni 6,66 ha) oraz w gminie Morawica (80,37 ha),
- w 2007 roku dwie: w mieście Stąporków (34,14 ha) i w gminie Końskie (96,81 ha),
- w 2008 roku jedna w gminie Sędziszów (17,1 ha).

W tym samym okresie wartość kapitału inwestorów zainwestowanego w te tereny przekroczyła 600 mln PLN, a nakłady spółki zarządzającej Strefą poniesione na budowę infrastruktury wyniosły około 1,7 mln PLN. Rok 2009 nie przyniósł zmian w rozwoju strefy, a w wyniku kryzysu gospodarczego wiele inwestycji wstrzymano. Natomiast w 2010 roku, już w styczniu powiększeniu o 15 ha uległa podstrefa w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Tarnobrzaska Specjalna Strefa Ekonomiczna EURO-PARK WISŁOSAN w części dotyczącej województwa świętokrzyskiego (Podstrefa Staszów z terenem inwestycyjnym Połaniec) została powiększona w omawianym okresie o 10,62 ha (w 2007 roku).

Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości

W omawianym okresie powstała jeszcze jedna instytucja działająca na rzecz rozwoju przedsiębiorczości w województwie – w październiku 2007 r. przy Akademii Świętokrzyskiej (obecnie Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy Jana Kochanowskiego) powołano z ramienia Fundacji Akademickich Inkubatorów Przedsiębiorczości pierwszy w Kielcach Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości.

Podsumowanie i rekomendacje do zmiany Planu

W ostatnich latach rozwój przedsiębiorczości lokalizował się głównie w dużych ośrodkach, gdzie występuje jednocześnie większość sprzyjających warunków lokalizacji: lepszy dostęp do wykwalifikowanej siły roboczej, infrastruktury transportowej i technicznej czy usług wsparcia biznesu. Nadal jest to jednak rozwój niezadowolający, generujący zwiększanie się dystansu względem województw najprężniejszych.

W wyniku przeprowadzonej analizy stwierdzono niedobór inwestycji na rzecz rozwoju przedsiębiorczości, zwłaszcza innowacyjnej. Brakuje w szczególności większych inwestycji realizowanych w ramach: POIG (wszystkie priorytety i działania), POIiŚ (wszystkie działania Osi priorytetowej IV: Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska), PORPW (działanie Wspieranie innowacji), RPOWŚ (głównie w zakresie działań: tworzenie i rozwój powiązań kooperacyjnych przedsiębiorstw, wsparcie inwestycyjne dla instytucji otoczenia biznesu, rozwój innowacji oraz wspieranie działalności dydaktycznej i badawczej szkół wyższych oraz placówek sektora „badania i rozwój”, tworzenie kompleksowych terenów inwestycyjnych).

Większość kierunków i zadań zawartych w obowiązującym Planie pozostaje aktualna. Należy jednak podkreślić, że w programach unijnych aktualnej perspektywy finansowej (2007–2013) pojawiło się szereg nowych możliwości podniesienia konkurencyjności województwa w sferze gospodarczej. Umiejętność wykorzystania tych środków będzie w dużej mierze decydować o pozycji gospodarczej województwa w przyszłości, dlatego też w zmianie Planu zawarte winny być zadania ukierunkowane na wykorzystanie tych możliwości.

4.11. TURYSTYKA I REKREACJA

W aktualnie obowiązującym Planie wojewódzkim, z zakresu turystyki, sportu i rekreacji, nie zamieszczono żadnych propozycji zadań inwestycyjnych rekomendowanych do programów rządowych i samorządu województwa. W niniejszym opracowaniu, można jedynie mówić o realizacji nakreślonych w Planie ogólnych kierunków rozwoju i zagospodarowania przestrzennego w tej dziedzinie. W tym zakresie zauważa się znaczny postęp w działaniach podejmowanych przez samorządy lokalne i regionalne, mających na celu skoordynowanie wspólnych przedsięwzięć prowadzących do poprawy stanu wyposażenia w infrastrukturę turystyczną, bazę sportowo-rekreacyjną, czy też działania promocyjne na rzecz rozpropagowania walorów turystycznych województwa świętokrzyskiego.

W dziedzinie turystyki, sportu i rekreacji wnioski o dofinansowanie inwestycji realizowane były w kilku programach, zarówno wojewódzkich, jaki i krajowych. Z programów wojewódzkich należy wymienić: Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Sektorowy Program Operacyjny, z krajowych natomiast: Program Operacyjny — Rozwój Polski Wschodniej, Regionalny Program Operacyjny, Program Operacyjny — Kapitał Ludzki, Program Operacyjny — Innowacyjna Gospodarka, a także „Moje boisko — Orlik 2012”.

W programach wojewódzkich w zakresie turystyki, sportu i rekreacji, realizowane mogą być mniejsze przedsięwzięcia w przykładowym zakresie:

- budowa, przebudowa, remont lub wyposażenia obiektów pełniących funkcje publiczne, społeczno-kulturalne, rekreacyjne i sportowe;
- podejmowanie działań służących promocji obszarów wiejskich, w tym propagowaniu i zachowaniu dziedzictwa historycznego, tradycji, sztuki oraz kultury;
- kształtowanie estetycznych obszarów przestrzeni publicznej;
- budowa, remont lub przebudowa infrastruktury związanej z rozwojem funkcji turystycznych, sportowych lub społeczno-kulturalnych.

Dodatkowo w ramach małych grantów wdrażanych na obszarach objętych działaniem Lokalnych Grup Działania (PROW) będą mogły być realizowane projekty dotyczące:

- promocji i rozwoju lokalnej aktywności, w tym promocji lokalnej twórczości kulturalnej i artystycznej, z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego;
- rozwoju agroturystyki i turystyki na obszarach wiejskich, w tym: tworzenia i modernizowania elektronicznej bazy informacji turystycznej oraz stron WWW, przygotowania i wydania folderów i publikacji informacyjnych, oznaczenia obiektów ważnych lub charakterystycznych dla obszaru objętego lokalną strategią rozwoju;
- organizacji imprez kulturalnych, rekreacyjnych, sportowych na obszarze objętym działalnością LGD.

Większość tych zadań będzie realizowana na poziomie lokalnym i nie będzie rzutować bezpośrednio na zagospodarowanie przestrzenne województwa. Jednak z uwagi na ich masowość i znaczenie dla rozwoju turystyki powinny być uwzględnione w kierunkach regionalnej polityki przestrzennej oraz w modelu aktywizacji poszczególnych centrów i obszarów turystycznych.

Z programów krajowych realizowane będą następujące inwestycje w ramach: **PO Rozwój Polski Wschodniej** — Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej; **RPOWŚ** - przewiduje się finansowanie Świętokrzyskiego Szlaku Archeo-Geologicznego; **PO Kapitał Ludzki** prowadzone będą działania promocyjno szkoleniowe; „Moje boisko — Orlik 2012” realizowane są kompleksy boisk sportowych oraz w **PO Innowacyjna Gospodarka** projekt Południowo-zachodni Szlak Cystersów.

W okresach finansowania 2004–2006 i 2007–2013 z zakresu turystyki, sportu i rekreacji, z jednostek samorządu terytorialnego i prywatnych inwestorów wpłynęło ponad 200 wniosków o dofinansowanie różnorodnych inwestycji. Z czego zrealizowano ok. 70, w trakcie realizacji znajduje się, również ok. 70, pozostałe są na etapie podpisanej pre-umowy.

Znaczna część wnioskowanych projektów nie spełnia definicji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym (np.: inwestycje dotyczące budowy bądź modernizacji przyszkolnych boisk i sal sportowych, urządzenie terenów sportowo-rekreacyjnych, itp.) lub były niezgodne z zakresem merytorycznym planu województwa (np.: zakup wyposażenia do obiektu hotelowego, rozbudowa hotelu, czy działania na rzecz promocji gminy, itp.). Dlatego też, większość wniosków, ze względu na ich lokalny charakter (budowa sal gimnastycznych, boisk przyszkolnych), czy też braku lokalizacji na terenie gminy (np. budowa ścieżek rowerowych) nie zostanie imiennie wymieniona w zmianie Planu, natomiast inwestycje te zostaną uwzględnione w tym dokumencie jako uogólnione kierunki działań dotyczące inwestycji o znaczeniu lokalnym, prowadzące do rozwoju i propagowania zdrowego trybu życia społeczności lokalnych.

Poniższe zestawienia tabelaryczne zawierają wykaz inwestycji, które, pomimo, że w większości planowane i finansowane były na poziomie lokalnym, ze względu na ich ponadlokalne oddziaływanie oraz podniesienie standardu usług i wyposażenia miejscowości gminnych i powiatowych zostały uznane za inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym i są rekomendowane do wniesienia, do zmiany Planu województwa.

Inwestycje na lata 2004-2006

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego — Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

Lp	Nazwa i lokalizacja projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita	Etap realizacji	Uwagi
1	Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej w Kielcach	Gmina Kielce- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kielcach	27 500 000,00	Zrealizowany	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
2	Budowa krytej pływalni przy Zespole Placówek Oświatowych w Morawicy	Gmina Morawica	9 663 387,00	Zrealizowany	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
3	Budowa kompleksu sportowo-rehabilitacyjno-edukacyjnego w Sędziszowie – I etap	Gmina Sędziszów	2 515 868,90	Zrealizowany	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
4	Budowa Centrum (Ośrodka) Sportowo-Rekreacyjnego w Strawczynku, gm. Strawczyn - Etap I Budowa boiska do piłki nożnej	Gmina Strawczyn	4 423 407,00	Zrealizowany	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

5	Modernizacja Zespołu Stadionu Piłkarskiego w Kielcach	Gmina Kielce-Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Kielcach	48 033 380,39	Zrealizowany	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
6	Budowa krytej pływalni w Kazimierzy Wielkiej	Powiat Kazimierza Wielka	7 993 080,00	Zrealizowany	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Zadania inwestycyjne na lata 2007-2013

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego — Regionalny Program Operacyjny

Lp.	Nazwa i lokalizacja projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita	Etap realizacji	Uwagi
1	Budowa basenu oraz zespołu boisk przyszkolnych w miejscowości Baćkowice	Gmina Baćkowice	8 041 634,88	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
2	Budowa kompleksu sportowo-rehabilitacyjno-edukacyjnego w Sędziszowie – II etap	Gmina Sędziszów	19 705 955,59	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
3	Budowa krytego basenu we Włoszczowie	Gmina Włoszczowa	16 452 087,87	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
4	Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z otwartą infrastrukturą sportowo-rekreacyjną w Pińczowie	Powiat Pińczowski	9 800 000,00	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
5	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Powiatowym Centrum Kulturalno-Rekreacyjnym we Włoszczowie przy ul. Koniecpolskiej 42	Powiat Włoszczowski	811 410,24	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

**Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego — Zintegrowany Program Operacyjny
Rozwoju Regionalnego**

Lp.	Nazwa i lokalizacja projektu	Wnioskodawca	Wartość całkowita	Etap realizacji	Uwagi
1	Budowa basenu oraz zespołu boisk przyszkolnych w miejscowości Baćkowice	Gmina Baćkowice	6 976 873,78	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
2	Budowa krytej pływalni przy ul. Szkolnej w Starachowicach	Gmina Starachowice	19 628 927,87	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
3	Budowa Centrum Sportowo-Rekreacyjnego w Strawczynku – II etap	Gmina Strawczyn	18 485 389,43	Podpisana pre-umowa	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
4	Budowa krytego basenu we Włoszczowie	Gmina Włoszczowa	17 998 660,00	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
5	Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z otwartą infrastrukturą sportowo-rekreacyjną w Pińczowie	Powiat Pińczowski	9 800 000,00	W trakcie realizacji	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
6	Powiatowe Centrum Sportowe w Staszowie	Powiat Staszowski	19 984 116,58	Podpisana pre-umowa	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym
7	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Powiatowym Centrum Kulturalno-Rekreacyjnym we Włoszczowie, przy ul. Koniecpolskiej 42	Powiat Włoszczowski	486 846,14	Podpisana pre-umowa	Ze względu na ponad gminne oddziaływanie inwestycja została zakwalifikowana do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Lp.	Nazwa i lokalizacja projektu	Obszar realizacji	Etap realizacji	Uwagi
1	Świętokrzyski Szlak Archeo-Geologiczny	Województwo	Podpisana umowa	Inwestycja liniowa, 20 punktów węzłowych, m.in. Kielce, Chęciny, Bałtów, Krzemionki
2	Trasa rowerowa od Sandomierza do Kielc (Sielpi)	5 województw Polski Wschodniej	Studium wykonalności	Inwestycja liniowa
3	Południowo-zachodni Szlak Cystersów	Kilka województw		Inwestycja liniowa

Podsumowując należy stwierdzić, że projekty inwestycji zamieszczone w wyżej przytoczonych programach samorządów nie wpłyną zasadniczo na zmianę struktury rejonów i centrów turystycznych określonych w obowiązującym Planie województwa. Wyznaczają jednak nowe kierunki działań, które powinny być uwzględnione w zagospodarowaniu obszarów turystycznych.

4.12. ROLNICTWO I OBSZARY WIEJSKIE

W latach 2006–2009 na obszarach wiejskich realizowanych było (względnie jest nadal) kilkanaście programów krajowych i wojewódzkich, zawierających inwestycje celu publicznego, przy czym do rolnictwa i sektora rolnego dedykowanych było bezpośrednio trzy programy posiadające charakter ogólnokrajowy.

Największy z nich **Sektorowy Program Operacyjny Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój Obszarów Wiejskich 2004–2006**, o ogólnej wartości w województwie wynoszącej 521.576,7 tys. złotych wdrażany był w latach 2004–2008. Instrumentem jego wdrażania był **Plan rozwoju obszarów wiejskich na lata 2004–2006**. W ramach omawianych programów wyodrębniono grupę „działań regionalnych”, dla których obowiązki Instytucji Wdrażającej przejął Samorząd Województwa Świętokrzyskiego. Były to:

- scalanie gruntów (wartość ogółem - 741, 2 tys. Euro);
- odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego (4 390,0 tys. Euro);
- gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi (1 670, 8 tys. Euro).

Inwestycje o charakterze publicznym

Lp.	Nazwa i obszar realizacji zadania	Okres realizacji	Sposób uwzględnienia w Planie¹⁾
1	Scalenie i wymiana gruntów wsi: Dębno, Biedzychów i Nowe w gm. Ożarów	2005 -	Projekt wstrzymany z uwagi na niedobór zabezpieczenia finansowego
2	Scalenie i wymiana gruntów wsi Żuków gm. Solec Zdrój	2005 - 2008	Projekt zakończony – do uwzględnienia w uwarunkowaniach zmiany Planu województwa.
3	Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego (łącznie wykonano 10 projektów w 10 gminach o średniej wartości od 40 tys. do 420 tys. zł).	Stan na 10.02. 2008	Uwzględniono w kierunkach polityki przestrzennej – pojedyncze działania posiadają natomiast znaczenie lokalne.
4	Podwyższenie - rozbudowa lewego wału rzeki Wisły w km 0+000-2+100 zad. Rybitwy	2006 - 2007	Uwzględniono w sferze gospodarki wodnej
5	Budowa zbiornika wodnego „Zochcin” gm. Opatów o pow. 3,7 ha	2006 - 2007	Zbiornik małej retencji o znaczeniu lokalnym nie kwalifikuje się do imiennego uwzględnienia w Planie.
6	Prace zabezpieczające podłoże wałów Wisły i Nidy na terenie gmin Nowy Korczyn i Pacanów	2006 - 2007	Uwzględniono w sferze gospodarki wodnej
7	Budowa lewego wału Wisły w miejscowości Piotrowice	2007 - 2008	Uwzględniono w sferze gospodarki wodnej

¹⁾ *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa świętokrzyskiego*

Pozostałe zadania obejmujące praktycznie całe spektrum potrzeb w zakresie przywracania potencjału produkcyjnego gospodarstw rolnych i przetwórstwa rolno-spożywczego zarządzane były z poziomu krajowego i rozliczane w oparciu o Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Łącznie w ramach programu dotowano 3048 zadań, przy czym zdecydowaną większość stanowiły drobne inwestycje komercyjne na rzecz

gospodarstw indywidualnych, zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego, odnowy obiektów publicznych i zabytkowych oraz wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich, które nie posiadają charakteru publicznego bądź znaczenia ponadlokalnego. Wśród zadań posiadających charakter publiczny należy jedynie wymienić:

- Stworzenie zintegrowanej strategii rozwoju obszaru i LDG z wykorzystaniem naturalnych zasobów geotermalnych (gminy: Bochnia, Kazimierza Wielka, Koszyce, Nowe Brzesko, Rzezawa i Szczurowa);
- Utworzenie Pilotażowego Programu Lider + w oparciu o Fundację „Kamienny Krąg” na terenie kilku gmin woj., świętokrzyskiego i mazowieckiego;
- Powołanie „Partnerstwa dla rozwoju obszarów wiejskich w sercu Gór Świętokrzyskich” oraz uruchomienie pilotażowego projektu Lider +;
- Powołanie dwóch Lokalnych Grup Działania: w gminie Bałtów i w gminie Radoszyce.

Grupy te podjęły łącznie 10 zadań budowlanych, realizujących cele publiczne. Jednak ich wymiar obszarowy jak również skala zaangażowanych środków wskazują, że są to działania o znaczeniu lokalnym. Posiadają jednak duże znaczenie dla środowiska wiejskiego, zaś ich konsekwentna realizacja w dłuższym horyzoncie czasu może przyczynić się do odnowy obszarów zurbanizowanych wsi w wymiarze ponadlokalnym.

Pod względem przestrzennym dotacje z omawianego programu skupiały się w powiatach sandomierskim, opatowskim, kazimierskim i włoszczowskim.

Znacznie poszerzony zakres zadań podejmuje **Program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013**, który obecnie znajduje się na półmetku realizacji. W ramach tego programu Samorząd Województwa Świętokrzyskiego realizuje następujące działania posiadające charakter inwestycyjny:

- Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa: schemat I – scalanie gruntów (kwota środków ogółem 14,9 mln Euro), schemat II – gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi (kwota 9,3 mln Euro);
- Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej w tym:
 - rozwój gospodarki wodno-ściekowej, w szczególności: zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, w tym systemów kanalizacji sieciowej lub kanalizacji zagrodowej,
 - tworzenia systemu zbioru, segregacji, wywozu odpadów komunalnych,
 - wytwarzania lub dystrybucji energii ze źródeł odnawialnych, w tym: wiatru, wody, energii geotermalnej, słońca, biogazu, biomasy;(łącna kwota środków ogółem - 63,1 mln Euro)
- Odnowa i rozwój wsi (kwota środków ogółem – 25,3 mln Euro);
- Działanie Leader - wdrażanie lokalnych strategii rozwoju, aktywizacja lokalnych grup działania, wdrażanie projektów współpracy (kwota ogółem - 33,0 mln Euro);

Faktyczna realizacja Programu w zakresie działań prowadzonych przez samorząd województwa rozpoczęła się pod koniec 2008 roku, po uzyskaniu zgody MRiRW na ogłaszanie naborów wniosków. W okresie od listopada 2008 roku do końca 2009 roku zakontraktowano wszystkie projekty z list rankingowych z zakresu działań: „Odnowa i rozwój wsi” oraz „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”. Wydano także 1 decyzję z zakresu „Gospodarowania rolniczymi zasobami wodnymi”. Zgodnie z planem przebiega także w Województwie Świętokrzyskim realizacja osi LEADER. Stan realizacji tych działań przedstawia się następująco:

- scalanie gruntów (brak wniosków);
- gospodarowanie rolniczymi zasobami wody (projekty objęte tym schematem obejmują budowę lub modernizację urządzeń melioracji szczegółowych, a także budowę lub modernizację urządzeń melioracji podstawowych oraz regulację cieków naturalnych,

które zapewniają odpływ wody z urządzeń szczegółowych, magazynowanie i doprowadzenie wody do nawodnień oraz zapewnienie ochrony przeciwpowodziowej) - niestety na działania w zakresie melioracji szczegółowych nie zgłoszono wniosków natomiast inwestycje w zakresie melioracji podstawowych, służące ochronie przeciwpowodziowej omówiono w dziale gospodarka wodna;

- odnowa i rozwój wsi – zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, promowanie obszarów wiejskich (zakwalifikowano do realizacji 117 wniosków w tym 4 rezerwowe patrz załączona mapka pogładowa);
- podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej (zakwalifikowano do realizacji 73 wnioski dotyczące budowy sieci kanalizacji sanitarnych i wodociągowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 5 wniosków dotyczących wytwarzania i dystrybucji energii jak kolektory słoneczne i modernizacja ciepłowni w obiektach użyteczności publicznej);
- Lider (w ramach tej osi powołano 19 Lokalnych Grup Działania – patrz załączona mapka pogładowa, które są na etapie opracowania i zatwierdzania lokalnych strategii rozwoju).

Podsumowanie

Jak wynika z powyższej analizy wszystkie omawiane zadania dotyczą celów publicznych o znaczeniu lokalnym. Aspekt ponadlokalny posiada jedynie tworzenie Lokalnych Grup Działania, ale w tej fazie wdrażania Osi Leader działanie to posiada na ogół charakter organizacyjny i nie generuje jeszcze inwestycji budowlanych. Nie kwalifikuje się więc do uwzględnienia w wykazie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Funkcjonująca LDG na obszarze objętym studium gminnym lub planem miejscowym powinna być jednak traktowana jako ważny partner społeczny, a zadania podejmowane w ramach sygnowanej przez tą Grupę, lokalnej strategii rozwoju winny być uwzględniane w planowaniu miejscowym.

Z pozostałych działań PROW 2007–2013 wdrażanych centralnie i obsługiwanych przez ARiMR pewne aspekty publiczne posiada również **rolnictwo ekologiczne**, zwłaszcza organizowane na obszarach ochrony siedlisk przyrodniczych zagrożonych wyginieciem. Działalność gospodarstw ekologicznych, wdrażających określone pakiety działań rolnośrodowiskowych może bowiem przyczynić się do ochrony zagrożonych wyginieciem gatunków roślin i zwierząt w skali ponadlokalnej. Stan tych gospodarstw w latach 2006–2009 kształtował się następująco:

Lata	2006	2009
Województwo	804	1168
Polska	9194	17138

Powstanie gospodarstwa ekologicznego posiada jednak znaczenie lokalne oraz wymiar komercyjny (głównym motywem jego organizacji jest produkcja i sprzedaż żywności ekologicznej, posiadającej stosowny certyfikat). Rozwój tych gospodarstw powinien być preferowany jako ważny „dla wspólnego dobra” kierunek zagospodarowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach podlegających ochronie przyrody.

Kolejnym programem dedykowanym do sektora gospodarki rybackiej jest wchodzący w fazę realizacji **Program Operacyjny Zrównoważony Rozwój Sektora Rybołówstwa i Nadbrzeżnych Obszarów Rybackich 2007–2013 (PO RYBY)** realizowany przez ŚBRR Kielce od 2009 roku na mocy Uchwały Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 maja 2009 roku. Warunkiem realizacji inwestycji związanych z sektorem rybackim jest uzyskanie minimalnego wskaźnika „rybackości” wynoszącego 5 osób uprawnionych do

rybactwa na 10 tys. mieszkańców i przynależność gminy do stowarzyszenia, które uznaje się za lokalną grupę rybacką (LGR). Dotychczas utworzono trzy grupy rybackie spełniające kryteria dostępu do Programu, obejmujące obszar 29 gmin. Mają one szansę ubiegać się o środki w wysokości około 70 mln zł. Są to następujące grupy rybackie:

- Lokalna Grupa Rybacka Świętokrzyski Karp, w skład której wchodzi 11 gmin: Raków, Szydłów, Gnojno, Busko-Zdrój, Stopnica, Oleśnica, Wiślica, Pacanów, Rytwiany, Połaniec, Osiek. Grupa ta obejmuje obszar liczący ok. 90 tys. osób.
- Lokalna Grupa Rybacka Jędrzejowska Ryba, w skład której wchodzi 9 gmin: Jędrzejów, Małogoszcz, Oksa, Nagłowice, Słupia, Sędziszów, Wodzisław, Imielno, Sobków. Grupa ta obejmuje obszar liczący ok. 85 tys. osób.
- Lokalna Grupa Rybacka Między Nidą a Pilicą, w skład której wchodzi 9 gmin: Ruda Maleniecka, Fałków, Kluczewsko, Krasocin, Włoszczowa, Secemin, Radków, Moskorzew oraz jedna gmina spoza województwa tj. gmina Przedbórz w województwie łódzkim. Grupa ta obejmuje obszar ok. 69 tys. osób.

Powstałe LGR przygotowują się aktualnie do złożenia wniosków do MRiRW o wybór LGR do realizacji opracowanych przez nie Lokalnych Strategii Rozwoju Obszarów Rybackich.

Wnioski do Planu województwa

Głównym celem programu jest wzrost ilości i jakości produkcji rybackiej oraz unowocześnienie sektora rybactwa śródlądowego. Celami dodatkowymi (posiadającymi aspekty publiczne) jest zwiększenie retencji wodnej, poprawa bilansu wodnego gleb oraz usprawnienie funkcjonowania lokalnych ekosystemów. Z uwagi na szeroki zasięg działania obejmujący ca 30% gmin województwa, program ten spełniał więc będzie funkcje ponadlokalne, zwłaszcza środowiskowe i powinien być uwzględniony w systemie planowania przestrzennego. Posiada też szersze znaczenie gospodarcze, bowiem prowadzi do integracji rynku ryb słodkowodnych w skali wojewódzkiej.

W ramach pozostałych zadań inwestycyjnych realizowanych dla potrzeb sektora rolnego w latach 2006–2009 należy wymienić Rozbudowę i modernizację bazy magazynowo-przechowalniczej Sandomierskiego Ogrodniczego Rynku Hurtowego S.A w Sandomierzu przy ul. Przemysłowej 7, która była realizowana ze środków przewidzianych w ramach Kontraktu Wojewódzkiego i jest już zakończona.

Ocena realizacji inwestycji rolnośrodowiskowych

Jednym z działań PROW, które realizuje cele ekologiczne (określone w art. 2, pkt 5 ppkt 9a ustawy o gospodarce nieruchomościami) są programy rolnośrodowiskowe wprowadzane w województwie od 2004 roku (PROW 2004–2006). Obecnie realizowany „Program rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007–2013” obejmuje 9 pakietów działań rolnośrodowiskowych, z których większość jest aktualnie wdrażanych. Są to zarówno zadania kontynuowane z poprzednich lat, jak i zadania nowe podejmowane przez kolejnych beneficjentów programu. Są nimi rolnicy, którzy posiadają samoistnie (względnie zależnie) gospodarstwo rolne o pow. min 1 ha użytków rolnych, położone na terytorium RP. Beneficjent musi zobowiązać się do realizacji działań środowiskowych poprzez 5 lat, zgodnie z planem działalności rolnośrodowiskowej opracowanym przy pomocy specjalistów z właściwego ODR posiadających uprawnienia do sporządzania tego rodzaju planów. Instytucją obsługującą i monitorującą wdrażanie omawianego programu jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR). Do najpopularniejszych pakietów działań (z których część jest zrejonizowana w tzw. strefach priorytetowych) należą: rolnictwo ekologiczne, rolnictwo zrównoważone, ekstensywne trwałe użytki zielone i utrzymanie rzadkich gatunków zwierząt.

Stan realizacji programów rolnośrodowiskowych

Wyszczególnienie	2004 – 2006 wykonanie	2007	2008	2009
Liczba zgłoszonych wniosków	1117	3914	1886	3095
Liczba wydanych decyzji	-	3775	1752	620
Kwota przyznanego dofinansowania w mln zł.	44,5	16,6	21,4	11,7

Liczba gospodarstw i firm rolno spożywczych posiadających status ekologiczny

Wyszczególnienie	2006	2009
Województwo		
- gospodarstwa	804	1168
- firmy	-	8
Polska		
- gospodarstwa	9194	17138
- firmy	-	277

Wnioski do zmiany Planu województwa

Inwestycje prowadzone w ramach programów rolnośrodowiskowych mają wyłącznie charakter lokalny i nie muszą być imiennie uwzględniane w Planie. Nie mniej należy uwzględnić w planowaniu przestrzennym strefy priorytetowe programu, jako obszary koncentracji działań rolnośrodowiskowych, które powinny być chronione przed zagospodarowaniem mogącym zniweczyć ich pozytywne skutki dla środowiska i krajobrazu.

Ważnym wskaźnikiem monitoringu rolniczej przestrzeni produkcyjnej może być liczba gospodarstw ekologicznych prowadzących produkcje metodami ekologicznymi (program krajowy zakłada ponad dwukrotny wzrost liczby gospodarstw ekologicznych).

4.13. LEŚNICTWO

Do najważniejszych inwestycji leśnych zalicza się obecnie zalesianie gruntów. Zalesienia te są realizowane na gruntach porolnych, nieekonomicznych w użytkowaniu rolniczym jak również innych gruntach nie użytkowanych rolniczo (możliwość dofinansowania zalesień na gruntach nie rolnych stwarza realizowany obecnie PROW na lata 2007–2013). Realizacja zalesień nie jest bezpośrednio uznana za cel publiczny w rozumieniu przepisów art. 5 omawianej już ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednak z uwagi na ustawowy wymóg prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zawarty w art. 7 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach - jednolity tekst (Dz. U. 91.101.444) inwestycje te można zakwalifikować do innych celów publicznych określonych w odrębnych ustawach (art. 2, pkt 5 ppkt 10 ww. ustawy o gospodarce nieruchomościami). Zmierzają one bowiem do: *ukształtowania struktury przyrodniczej i przestrzennej lasów w sposób i w tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów.*

Zasady przeznaczania gruntów do zalesienia regulują przepisy ustawy z dnia 8 czerwca 2001 r. o przeznaczaniu gruntów rolnych do zalesienia (Dz.U. Nr 73, poz. 764 z późn. zm.) oraz Wytyczne Ministrów Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Środowiska w sprawie

określenia granicy rolno-leśnej. Biorąc pod uwagę dominację ekologicznych i społecznych funkcji lasów, które są niezwykle ważne w polityce zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i obszarów funkcjonalnych miast, zwłaszcza tzw. zielonych pierścieni, inwestycje te należy uznać za realizowane dla „wspólnego dobra”.

Ograniczony terytorialnie wymiar prac zalesieniowych (mieszczących się na ogół w granicach obrębu lub sołectwa) jak również ustalona we wspomnianym PROW maksymalna powierzchnia gruntów do zalesienia, która w przypadku jednego beneficjenta (użytkownika gruntów) nie może przekraczać 20 ha, przesądzają jednak o lokalnym charakterze tych inwestycji.

Podstawą prac zalesieniowych w województwie jest **Krajowy program zwiększania lesistości** (KPZL), który został przyjęty przez Radę Ministrów w czerwcu 1995 r. Program ten zakłada wzrost lesistości kraju do 30% w 2020 r. oraz do 33% w 2050 r. Zgodnie z wielokierunkową metodą oceny preferencji zalesieniowych opracowanych przez Instytut Leśnictwa KPZL różnicuje preferencje zalesieniowe według gmin, przy czym w województwie świętokrzyskim większość gmin została zaliczona do posiadających duże i najwyższe preferencje zalesieniowe.

KPZL nie jest jednak programem rządowym i nie zapewnia środków na inwestycje zalesieniowe. Realizacja zadań programu zawartych w jego aktualizacji z 2003 r. napotyka jednak w ostatnich kilku latach na poważne ograniczenia, które powodują, że przyjęty rozmiar zalesień nie jest realizowany. Należy do nich zaliczyć ograniczenia zalesień w ramach PROW 2007–2013 na gruntach prywatnych, wynikające m.in. z przesłanek przyrodniczych, czyli ochrony gatunków i siedlisk nieleśnych:

- wyłączenie z zalesień obszarów sieci ekologicznej Natura 2000 (do czasu opracowania planów ich ochrony);
- wyłączenie z zalesień trwałych użytków zielonych (łąk i pastwisk);
- określenie minimalnej i maksymalnej powierzchni zalesienia na jednego beneficjenta - 0,5–20 ha;
- konkurencyjność innych działań w PROW - rent strukturalnych, przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i ONW;
- skrócenie przez KE okresu przyznawania premii zalesieniowej z 20 do 15 lat.

Inne bardzo istotne ograniczenie zalesień na gruntach prywatnych stwarzają:

- wzrost cen gruntów rolnych, przeznaczanie ich na cele inne niż leśne i w efekcie zmniejszenie ich podaży dla zalesień.
- ograniczenia zalesień na gruntach Skarbu Państwa:
 - znaczne zmniejszenie od 2005 r. powierzchni gruntów rolnych przekazywanych przez Agencję Nieruchomości Rolnych do zalesienia przez Lasy Państwowe i przewidywane przez agencję dalsze zmniejszanie przekazywanego rocznego arealu w stosunku do założeń KPZL;
 - na gruntach SP nie będzie zalesień na obszarach sieci Natura 2000 (do czasu opracowania planów ich ochrony).

W przewidywanej w b.r. aktualizacji programu nacisk położony zostanie na pozostawienie na dotychczasowym poziomie lub weryfikację w górę założeń dotyczących powierzchni zalesień na obszarach, na których zwiększenie lesistości ma szczególne znaczenie środowiskowe. Są to przede wszystkim obszary o niskiej lesistości w centralnych regionach kraju oraz obszary głównych korytarzy ekologicznych i ochrony wód. Dotychczasowe zalesienia z wykorzystaniem środków UE obejmują często obszary o wysokiej lesistości. O wielkości powierzchni zalesień decydują tam głównie możliwości, czyli podaż gruntów do zalesienia, a nie rzeczywiste potrzeby. Podstawowym celem

aktualizacji KPZL jest zatem poprawa jakości rozmieszczenia zalesień w aspekcie przyrodniczym.

W okresie 2006–2009 zalesienia były finansowane z różnych źródeł jak np.: fundusz ochrony środowiska, fundusz leśny, środki własne użytkowników gruntów. Jednak po roku 2004 większość środków była zabezpieczana w ramach PRPW 2004–2006 a później PROW 2007–2013.

W pierwszym roku po akcesji w świętokrzyskim zalesiono 369 ha gruntów, w tym 317 ha gruntów prywatnych. Od 1 września 2004 roku zalesianie gruntów rolnych, prowadzone przez prywatnych właścicieli gruntów, było wspierane ze środków wspólnotowych w ramach Planu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004–2006 i działania nr 5 - zalesienie gruntów rolnych, a w latach 2007–2013 z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, który wdraża działanie - zalesienie gruntów rolnych i innych niż rolne.

Realizacja zalesień w latach 2006–2009

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009
Zalesienie gruntów publicznych w ha	25,0	20,6	10,1	-
Zalesienia gruntów prywatnych w ha	612,8	549,8	301,9	
Liczba zgłoszonych wniosków zalesieniowych szt.	-	252	188	228
Przyznane kwoty pomocy z PROW mln zł.	4,1 - za okres 2004 -2006	3,2	2,7	3,0

Bardzo ważne dla sprawnej realizacji inwestycji zalesieniowych są ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, na podstawie których przeznaczają się grunty do leśnego zagospodarowania. Ustalenia te powinny być sformułowane w taki sposób, aby dokumenty te mogły stanowić podstawę decyzji o zalesieniu gruntów bez konieczności uzupełniania ich dodatkową dokumentacją.

Planując zalesienia gruntów należy mieć na uwadze fakt, że jest to inwestycja wieloletnia, która przesądzi o sposobie wykorzystania terenu w bardzo długim okresie. Z tego też powodu zalesienia powinny być prowadzone z zachowaniem zasad racjonalnej gospodarki przestrzennej i z uwzględnieniem uwarunkowań ekologicznych.

Jedną z ważniejszych inwestycji leśnych w latach 2004–2006 mającą głównie charakter organizacyjny było utworzenie w centralnej części województwa na obszarze o pow. 68 245 ha „**Leśnego Kompleksu Promocyjnego Puszcza Świętokrzyska**”, obejmującego duże kompleksy leśne wokół Kielc należące do nadleśnictw: Kielce, Łągów, Suchedniów, Zagnańsk i Skarżysko. W ramach tego Kompleksu przewidziana jest dalsza rozbudowa infrastruktury na potrzeby edukacji i turystyki (ośrodki edukacji, ścieżki przyrodnicze, punkty widokowe, miejsca odpoczynku, parkingi itp.). Działania te muszą uwzględniać potrzeby ochrony walorów przyrodniczych województwa świętokrzyskiego, zwłaszcza istniejących form ochrony przyrody, tj. rezerwatów i parków krajobrazowych.

Ważnym zadaniem inwestycyjnym jest także stała **modernizacja i rozbudowa systemu ochrony przeciwpożarowej lasów Państwowych**. System ten tworzą m.in.: punkty alarmowo-dyspozycyjne w każdym nadleśnictwie, wieże obserwacyjne (28 sztuk), sieć łączności radiotelefonicznej, patrole lotnicze (planuje się m.in. zakup samolotów dla każdego nadleśnictwa i stacjonowanie ich w Leśnej Bazie Lotniczej w Masłowie na Lotnisku w Masłowie) oraz zakup samochodów patrolowo-gaśniczych (9 sztuk). Słabą stroną systemu ochrony przeciwpożarowej lasów jest jeszcze sieć dojazdów pożarowych oraz punktów

czerpania wody. Budowa dróg leśnych jest bardzo kosztownym przedsięwzięciem, dlatego Lasy Państwowe ubiegają się o uzyskanie na ten cel środków unijnych.

Podsumowanie

Omawiane zadania inwestycyjne na obszarach leśnych (poza organizacją LKP „Puszcza Świętokrzyska”) posiadają charakter lokalny stąd też nie kwalifikują się do uwzględnienia w Planie jako inwestycje ponadlokalne. Z uwagi na dużą ich ilość i znaczny wymiar obszarowy inwestycje te powinny być jednak uwzględnione w priorytetowych kierunkach polityki przestrzennej samorządu województwa w zakresie leśnictwa.

Wnioskuje się o uwzględnienie w uwarunkowaniach zmiany „Planu zagospodarowania przestrzennego województwa..” zadania zat. **Organizacja i zagospodarowanie „Leśnego kompleksu promocyjnego Puszcza Świętokrzyska” jako inwestycji zakończonej w 2006 r. (I etap).**

4.14. OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

W latach 2006–2009 w ramach inwestycji służących poprawie bezpieczeństwa publicznego zrealizowano zadania obejmujące m.in.:

Straż Pożarna

- rozbudowę JRG nr 2 w Kielcach,
- budowę posterunku JRG w Sędziszowie,
- budowę straźnicy w Staszowie,
- rozbudowę straźnicy we Włoszczowie,
- budowę straźnicy w Pińczowie,
- rozbudowę straźnicy w Opatowie,
- budowa straźnicy JRG nr III w Kielcach.

Policja

- budowa nowej siedziby I Komisariatu Policji Komendy Miejskiej Policji w Kielcach,
- modernizacja i rozbudowa Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Św.,
- przebudowa i rozbudowa budynku Nr 95 Komendy Miejskiej Policji w Kielcach,
- modernizacja i rozbudowa Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju,
- nadbudowa i przebudowa budynku Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach,

Jednocześnie w najbliższym czasie planowana jest realizacja inwestycji związanych z:

Straż Pożarna

- budowę straźnicy Komendy Powiatowej PSP w Kazimierzy Wielkiej,
- rozbudowę straźnicy Komendy Powiatowej PSP w Skarżysku Kamiennej,
- rozbudowę straźnicy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

Policja

- budowa i przebudowa budynków Komendy Powiatowej Policji w Staszowie,
- budowa i przebudowa budynków Komendy Powiatowej Policji we Włoszczowie.

4.15. TERENY ZAMKNIĘTE

Celem publicznym w rozumieniu ustawy o gospodarce nieruchomościami jest m.in. ***budowa i utrzymywanie obiektów oraz urządzeń niezbędnych na potrzeby obronności państwa i ochrony granicy państwowej, a także do zapewnienia bezpieczeństwa***

publicznego, w tym budowa i utrzymywanie aresztów śledczych, zakładów karnych oraz zakładów dla nieletnich.

Niektóre z ww. obiektów i urządzeń zlokalizowane są na terenach zamkniętych - o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określonych przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych (art. 2 pkt 9 ustawy z dnia 17 maja 1989 – Prawo geodezyjne i kartograficzne tekst jednolity Dz.U. 2005 nr 240 poz. 2027 z późn. zm.). Do terenów zamkniętych usytuowanych na obszarze województwa świętokrzyskiego należą głównie tereny: kolejowe, wojskowe oraz Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach. Ze względu na to, że inwestycje celu publicznego lokalizowane na terenach kolejowych zostały przeanalizowane w dziedzinie transportu, w tej części „Oceny ...” skupiono się wyłącznie na inwestycjach celu publicznego lokalizowanych na terenach zamkniętych należących do wojska i policji.

Do terenów zamkniętych wojskowych wg Wykazu Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego należą: w Kielcach: koszary, obiekt sztabowy przy ul. Wojska Polskiego, kościół garnizonowy przy ul. Chęcińskiej, obiekt sztabowy przy ul. Wesolej, przychodnia lekarska przy ul. Szczepaniaka; w Sukowie w gm. Daleszyce – obiekty magazynowe; w Dyminach w gm. Morawica – obiekt magazynowy; w Busku – Zdroju obiekty sztabowe i szpitalny; w Sandomierzu obiekty koszarowy i sztabowy i w miejsc. Radoszki w gm. Wilczyce – obiekt techniczny. Tereny zamknięte będące w użytkowaniu Komendy Wojewódzkiej Policji to nieruchomości zlokalizowane w Kielcach przy ul. Seminaryjskiej oraz przy ul. Kusocińskiego.

Inwestycje celu publicznego na terenach zamkniętych są lokalizowane w drodze decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Rejestr tych decyzji, prowadzi wojewoda.

Ze względu na brak analizy inwestycji celu publicznego na terenach zamkniętych w poprzedniej „Ocenie...” obecnie wzięto pod uwagę inwestycje w tym zakresie począwszy od 2003 roku.

W okresie 2003–2007 Wojewoda Świętokrzyski wydał 103 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Większość tych decyzji dotyczyła inwestycji na obiektach infrastruktury technicznej i transportowej, zlokalizowanych całkowicie bądź częściowo na terenach zamkniętych – głównie kolejowych, bądź w ich strefie ochronnej. Inwestycje te zostały dokładnie przeanalizowane i uwzględnione w odpowiednich dziedzinach dotyczących infrastruktury technicznej i transportowej opracowywanej „Oceny ...”. Pozostałe inwestycje na terenach zamkniętych, posiadające wydane decyzje o ULICP, dotyczące obiektów o charakterze ponadlokalnym zamieszczono w poniższej tabeli.

Lp.	Nazwa i adres wnioskodawcy	Rodzaj inwestycji oraz jej lokalizacja	Data wydania decyzji o ULICP
1.	Centrum Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych w Kielcach ul. Wojska Polskiego 300, Kielce	Zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń w budynku nr 2 (m.in.: planowana przebudowa części pomieszczeń na sale dydaktyczno-wykładowe oraz na pomieszczenia administracyjno-biurowe), lokalizacja – Kielce, przy ul. Wojska Polskiego	22.03.2005r.
2.	Centrum Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych w Kielcach, ul. Wojska Polskiego 300, Kielce	Remont i rozbudowa posterunku obserwacyjnego (wykonanie dwóch zapór przeciw pojazdom oraz wież obserwacyjnych), lokalizacja -Kielce przy ul. Wojska Polskiego	06.06.2005r.
3.	21 Wojskowy Szpital Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjny ul. Rzewuskiego 8, Busko Zdrój	Budowa zbiornika na azot ciekły w pobliżu bud. 21, lokalizacja-Busko Zdrój	22.08.2005r.
4.	21 Wojskowy Szpital	Przebudowa konstrukcji dachu budynku nr 19,	22.08.2005r.

	Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjny ul. Rzewuskiego 8, Busko Zdrój	lokalizacja Busko-Zdrój	
5.	ZM Mesko S.A. ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Odbudowa i modernizacja bud. 70 C wraz z bud. sterowni, lokalizacja- Skarżysko Kamienna	11.09.2006r.
6.	ZM Mesko S.A. ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Odbudowa i modernizacja bud. 72 C wraz z bud. sterowni, lokalizacja- Skarżysko Kamienna	04.10.2006r.
7.	ZM Mesko S.A. ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Odbudowa i modernizacja bud. SP-6, lokalizacja- Skarżysko Kamienna	10.10.2006r.
8.	ZM Mesko S.A. ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Przebud. bud. magazyn. R-24, lokalizacja- Skarżysko Kamienna	10.10.2006r.
9.	ZM Mesko S.A. Skarżysko Kamienna	Przebud. bud. magazyn. R-23, lokalizacja- Skarżysko Kamienna	18.10.2006r.
10.	ZM Mesko S.A. ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Odbudowa i przeb. bud. prod. Nr 84/85	16.08.2006r.
11.	ZM Mesko S.A. ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Odbudowa i modernizacja bud. R-60	16.08.2006r.
12.	Komenda Wojewódzka Policji Kielce ul. Seminaryjska 12	Nadbudowa budynku dawnego kina Bajka przy ul. Seminaryjskiej w Kielcach	21.02.2007r.
13.	Komenda Wojewódzka Policji Kielce ul. Seminaryjska 12	Budowa parkingu, dróg dojazdowych, placu spacerowego oraz przebudowa budynku na pomieszczenia biurowe, lokalizacja – ul. Seminaryjska Kielce	21.02.2007r.
14.	ZM Mesko S.A. Skarżysko Kamienna, ul. Legionów 122, Skarżysko-Kamienna	Przebudowa budynku produkcyjnego R18 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, chłodnią, lokalizacja- Skarżysko Kamienna	01.06.2007r.

Z zamieszczonych powyżej informacji wynika, że w okresie 2003–2007 na terenach zamkniętych, poza terenami kolejowymi prowadzono jedynie roboty budowlane, w obrębie 4 obiektów: Centrum Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych w Kielcach, Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach, Szpitala Uzdrowiskowo-Rehabilitacyjnego w Busku-Zdroju oraz ZM Mesko w Skarżysku-Kamiennej. Polegały one głównie na przebudowie istniejących budynków w celu lepszego ich dostosowania do pełnionych obecnie funkcji. Jedynie w zakładzie ZM Mesko prowadzono prace odtworzeniowe, które mogą świadczyć o lepszej kondycji tej firmy, której przyszłość do niedawna stała pod znakiem zapytania.

Podsumowanie

W obowiązującym Planie brak jest propozycji zadań z omawianego zakresu, służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, rekomendowanych do programów rządowych i samorządu województwa, nie wyodrębniono też terenów zamkniętych, jako takich, gdyż obowiązek ich uwzględnienia w planie zagospodarowania przestrzennego województwa wprowadziła dopiero ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Pomimo to, w Planie uwzględniono dziedzinę – Obronność i Bezpieczeństwo. Ustalono w tym dokumencie kierunki polityki przestrzennej w zakresie obronności, polegające m.in. na: *zapewnieniu bezkolizyjności funkcjonowania istniejących kompleksów wojskowych oraz właściwego utrzymania infrastruktury garnizonowej i poligonowej, zapewnieniu rezerw terenów dla celów budowy i rozbudowy tej*

infrastruktury, ... dogodnie warunki lokalizacji obiektów i urzędzeń policji ... na wszystkich poziomach systemu osadniczego, pozostają nadal aktualne i powinny znaleźć swoje odzwierciedlenie w opracowywanej zmianie „Planu”.

Nie zmieniło się również nic w zakresie lokalizacji zadań rządowych z zakresu obronności służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, nadal nie przewiduje się ich lokalizacji na obszarze województwa świętokrzyskiego. Z pisma (znak GM-446-1/2007 z 2007-05-15), będącego odpowiedzią Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach na pismo ws. przystąpienia do sporządzania Planu wynika, że również Policja nie planuje realizacji na terenie województwa żadnych inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, służących bezpieczeństwu i porządkowi publicznemu. Takie stanowisko potwierdza również wykaz decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego na terenach zamkniętych, zamieszczony w powyższej tabeli, w którym nie ma ani jednej decyzji dotyczącej lokalizacji (budowy) całkiem nowych budynków lub ich zespołów na terenach zamkniętych. W związku z powyższym w zmianie Planu województwa należy uwzględnić tereny zamknięte znajdujące się na obszarze województwa świętokrzyskiego jednak bez imiennego wykazu inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na tych terenach ze względu na brak informacji na temat realizacji tego typu inwestycji na obszarze województwa świętokrzyskiego.

5. WNIOSKI KOŃCOWE

Jak już wspomniano w części wstępnej „Oceny...” inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym są definiowane w kilku ustawach. Przepisy te budzą jednak pewne wątpliwości interpretacyjne. Dotyczy to zarówno podziału zadań inwestycyjnych na inwestycje o znaczeniu ponadlokalnym i lokalnym, jak też jednoznacznej identyfikacji celów publicznych. Utrudnia to fakt, że w obowiązującej ustawie o gospodarce nieruchomościami, określającej zakres celów publicznych brak jest odniesienia do wielu nowych obszarów inwestowania, które pojawiły się wraz z gospodarką rynkową i posiadają wyraźne aspekty „dla dobra wspólnego”. Dotyczy to takich dziedzin jak: innowacyjność, energetyka odnawialna, kapitał ludzki, rynek pracy, inwestycje podejmowanych przez LDG w ramach lokalnych strategii rozwoju, programy rolnośrodowiskowe itp., które mają obecnie istotny wpływ na możliwości i kierunki rozwojowe województwa. Nie ukazało się też zapowiadane w art. 40 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zarządzenie wykonawcze które uściślałoby terminologię i metodykę sporządzania wojewódzkich opracowań urbanistycznych.

W tej sytuacji w niniejszym opracowaniu analizie poddano nie tylko inwestycje spełniające obowiązujące kryteria celu publicznego, ale również te przedsięwzięcia, które ze względu na szerszy wymiar publiczny i duże znaczenie dla zagospodarowania przestrzeni społecznej powinny zostać zawarte w zmianie Planu województwa. Ponadto analizie poddano również inwestycje podejmowane przez samorządy lokalne i różne podmioty partnerskie, które ze względu na ponadlokalny zasięg oddziaływania i wysoki standard funkcjonowania kwalifikują się do zadań o znaczeniu ponadlokalnym.

Oceniając realizację propozycji zadań inwestycyjnych zawartych w obowiązującym Planie województwa należy stwierdzić, że większość z nich nie została wykonana głównie ze względu na brak zabezpieczenia finansowego. Zaledwie kilka z przedsięwzięć rekomendowanych do programów krajowych i wojewódzkich udało się zrealizować (np.: zbiornik wodny „Wióry”, zbiornik „Szymanowice”, powołanie Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach). Część z nich jest nadal w trakcie realizacji jak np. droga ekspresowa S-7 Warszawa – Kraków, droga ekspresowa S-74 Łódź – Rzeszów, modernizacje „obejścia” dróg krajowych, gazociąg wysokoprężny Busko – Jędrzejów – Włoszczowa,

budowa Świętokrzyskiego Centrum Onkologii i Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii itp.). Pod znakiem zapytania stoi realizacja dużych inwestycji jak: zbiorniki wodne „Chęciny” i „Oleszno”, czy też budowa terminali na LHS w Staszowie i Grzybowie. Nie mniej większość postulatów inwestycyjnych zawartych w obowiązującym Planie jest nadal aktualna i powinna zostać przetransponowana do zmiany „Planu...”.

Z opracowywanej „Oceny...” wynika, że w okresie 2006–2009 zdecydowanie najczęściej inwestycji zrealizowano w dziedzinie transportu, komunikacji i łączności. Stanowią one ok. 38% wszystkich inwestycji realizowanych na terenie woj. świętokrzyskiego. Poza tym wykonano również wiele inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej — 13% ogółu. Ze wszystkich analizowanych przedsięwzięć udało się zrealizować 43% inwestycji, natomiast zarówno inwestycje w trakcie realizacji jak i planowane stanowią po ok. 28,3%.

Oceniając skalę procesów inwestycyjnych należy podkreślić znaczne przyspieszenie realizacji inwestycji celu publicznego po wejściu Polski do Unii Europejskiej. Punktem zwrotnym była ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o Narodowym Planie Rozwoju, stwarzająca możliwość opracowania nowych programów (krajowych i wojewódzkich) i podjęcia zadań w różnych dziedzinach zagospodarowania przestrzennego. Przyczyniły się one już znacząco do poprawy wyposażenia wielu obszarów w województwie, zwłaszcza w infrastrukturę komunalną i społeczną. Efektem wdrażania tych programów jest ponadto stały wzrost liczby inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zarówno w odniesieniu do wykazu zadań zamieszczonych w obowiązującym Planie jak też zawartego w poprzedniej edycji „Oceny realizacji inwestycji celu publicznego...” za lata 2004–2006.

Aktualny wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zrealizowanych, realizowanych, bądź planowanych do realizacji na obszarze województwa świętokrzyskiego do roku 2015 zawiera poniższa tabela. **Do uwzględnienia w wykazie zamieszczonym w zmianie Planu zagospodarowania województwa świętokrzyskiego kwalifikują się wszystkie zawarte w tabeli inwestycje z wyjątkiem zrealizowanych.**

**Wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym zrealizowanych,
realizowanych, bądź planowanych do realizacji na obszarze województwa
świętokrzyskiego**

(stan na marzec 2010)

(w tabeli liczba porządkowa odpowiada numerowi inwestycji w danej dziedzinie na mapie)

Lp.	Inwestycja	Stan realizacji
I. Ochrona przyrody		
1.	Powiększenie Świętokrzyskiego Parku Narodowego	planowane
2.	Utworzenie rezerwatu przyrody „Ewelinów”	zrealizowane
3.	Utworzenie rezerwatu przyrody „Wisła pod Zawichostem”	zrealizowane
4.	Powiększenie rezerwatu przyrody „Oleszno”	zrealizowane
5.	Ostateczne utworzenie europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000	w trakcie realizacji
6.	Budowa ogrodu botanicznego	w trakcie realizacji
II. Osuwiska		
1.	Program SOPO – rozpoznanie, udokumentowanie i zaznaczenie na mapie w skali 1 : 10 000 osuwisk oraz terenów potencjalnie zagrożonych ruchami masowymi w Polsce. Woj. świętokrzyskie prawie w całości zostanie objęte tym opracowaniem.	Planowane do realizacji
III. Surowce mineralne		
1.	Eksploracja wód mineralnych ze złoża Busko Zdrój	w trakcie realizacji
2.	Eksploracja wód mineralnych ze złoża Solec Zdrój	w trakcie realizacji
3.	Eksploracja wód mineralnych ze złoża Welnin	w trakcie realizacji
4.	Eksploracja wód mineralnych ze złoża Las Winiarski	w trakcie realizacji
5.	Udostępnienie do eksploatacji wód mineralnych w złożu Dobrowoda	w trakcie realizacji
6.	Eksploracja siarki rodzimej ze złoża Osiek	w trakcie realizacji

7.	Eksploatacja ropy naftowej ze złoża Pławowice	w trakcie realizacji
8.	Rekultywacja wyrobiska po byłej odkrywkowej kopalni siarki Piaseczno	w trakcie realizacji
IV. Dziedzictwo kulturowe		
1.	Rewitalizacja Śródmieścia Kielc: przebudowa ulicy Sienkiewicza do ul. Żelaznej i do Pl. Moniuszki	zrealizowana
2.	Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierza	zrealizowane
3.	Renowacja zabytków i budowa infrastruktury turystycznej wokół Św. Krzyża	zrealizowana
4.	Zachowanie dziedzictwa kulturowego Kolegiaty św. Marcina w Opatowie	zrealizowane
5.	Wiedza, Terapia, Kontemplacja – Rytwiańskie dziedzictwo kulturowe Kamedułów źródłem odnowy duchowej Europejczyków	zrealizowano
6.	Wiedza, Terapia, Kontemplacja – Rytwiańskie dziedzictwo kulturowe Kamedułów źródłem odnowy duchowej Europejczyków (Etap II)	zrealizowano
7.	Europejskie Centrum Bajki im. Koziółka Matołka w Pacanowie – budowa instytucji kultury o europejskim znaczeniu	zrealizowano
8.	Wzmocnienie zasobów dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego miasta Sandomierza – etap II	w trakcie realizacji
9.	Rewitalizacja Starego Miasta w Sandomierzu – Bulwar Piłsudskiego	w trakcie realizacji
10.	Rewitalizacja zabytkowego śródmieścia Kielc - etap I	w trakcie realizacji
11.	Centrum Tradycji i Turystyki Gór Świętokrzyskich wraz z restauracją zabytków Świętego Krzyża	w trakcie realizacji
12.	Rozbudowa infrastruktury Parku Etnograficznego w Tokarni i Dworku Laszczyków w Kielcach	w trakcie realizacji
13.	Kompleksowa rewitalizacja historycznego centrum Chęciny, mająca na celu odbudowę i promocję unikatowych walorów historycznych i kulturowych miasta	w trakcie realizacji
14.	Zamek królewski w Chęcinach historycznym miejscem mocy Ziemi Świętokrzyskiej – kompleksowe zagospodarowanie Wzgórza Zamkowego i organizacja ponadregionalnego wydarzenia „Obleżenie Chęcińskiej Warowni”	w trakcie realizacji
15.	Rewitalizacja zabytkowego zespołu Sanktuarium w Sulisławicach,	w trakcie realizacji
16.	Wzrost atrakcyjności turystycznej Muzeum Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku, poprzez jego modernizację, renowację i odtworzenie elementów zabytkowego parku oraz wdrożenie interaktywnego zwiedzania,	w trakcie realizacji
17.	Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach	w trakcie realizacji
18.	Konserwacja wnętrza perły wczesnogotyckiej architektury sakralnej – Bazyliki Katedralnej w Sandomierzu – etap I	w trakcie realizacji
19.	Regio Ferrea- renowacja i adaptacja na cele kulturalne zabytkowej Huty Żelaza w Starachowicach	w trakcie realizacji
20.	Rewitalizacja zabytkowego śródmieścia Kielc - etap II	planowane do realizacji
V. Infrastruktura społeczna		
1.	Wyposażenie rozbudowanego bloku Operacyjnego z pomieszczeniami sterylizacji w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach	zrealizowano
2.	Wyposażenie Szpitala Miejskiego w Starachowicach	zrealizowano
3.	Centrum Usług Rehabilitacyjnych przy Domu dla Niepełnosprawnych w Piekoszowie	zrealizowano
4.	Budynek „G” Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego Zadanie nr 1 Campus Uczelniany Akademii Świętokrzyskiej	zrealizowano
5.	MODIN – Modernizacja Infrastruktury Edukacyjnej Politechniki Świętokrzyskiej	zrealizowano
6.	Powiatowe centrum Kulturalno-Rekreacyjne we Włoszczowie	zrealizowano
7.	Adaptacja budynku przy ul. Ściegiennego dla potrzeb funkcjonowania Wojewódzkiej biblioteki Publicznej	zrealizowano
8.	Rozbudowa Oddziału Onkohematologicznego i Brachyterapii wraz ze stacją trafo w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach	w trakcie realizacji
9.	Budowa nowego pawilonu i modernizacja punktu żywienia Szpitala Uzdrowskiego Krystyna	w trakcie realizacji
10.	Rozbudowa, modernizacja i wyposażenie szpitalnych oddziałów Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy	w trakcie realizacji

11.	Rozbudowa szpitala o Oddział Neurochirurgii w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kielcach	w trakcie realizacji
12.	Budowa i wyposażenie Szpitalnego Oddziału Rehabilitacji w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze	w trakcie realizacji
13.	Budowa bloku operacyjnego wraz z ciągami komunikacyjnymi oraz modernizacja pracowni diagnostyki obrazowej z zakupem aparatury — Wojewódzki Specjalistyczny ZOZ Gruźlicy i Chorób Płuc	w trakcie realizacji
14.	Wyposażenie Szpitala Powiatowego w Opatowie	w trakcie realizacji
15.	Geopark Kielce — przebudowa amfiteatru na Kadzielni	w trakcie realizacji
16.	Uatrakcyjnienie oferty usługowej Sanatorium 'SŁOWACKI' poprzez rozbudowę z przeznaczeniem na basen rehabilitacyjny, bazy zabiegowej i noclegowej	W trakcie realizacji
17.	Budowa Międzynarodowego Centrum Kultur w Kielcach	w trakcie realizacji
18.	Rozbudowa infrastruktury dydaktycznej Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego J. Kochanowskiego w Kielcach – II etap budowy Campusu Uczelnianego	w trakcie realizacji
19.	Modin II – modernizacja i rozbudowa infrastruktury edukacyjno-badawczej Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach	w trakcie realizacji
20.	Rozwój Bazy Badawczej Specjalistycznych Laboratoriów uczelni publicznych regionu świętokrzyskiego	w trakcie realizacji
21.	Rozbudowa Świętokrzyskiego Centrum Kardiologii o Kardiochirurgię	w trakcie realizacji
22.	Rozbudowa i przebudowa Ośrodka Szkoleniowego Świętokrzyskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Wólce Milanowskiej (gmina Nowa Słupia) na działce numer ewidencyjny 37	przewidziane do realizacji (preumowa)
23.	Rozbudowa budynku Zespołu Szkół nr 1 w Opatowie	przewidziane do realizacji (preumowa)
24.	Budowa Uniwersyteckiego Centrum Edukacji Artystycznej jako części Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego przy ulicy Krakowskiej w Kielcach	przewidziane do realizacji (preumowa)
25.	Budowa i wyposażenie Budynku Medycyny Paliatywnej dla Świętokrzyskiego Centrum Onkologii w Kielcach	przewidziane do realizacji (preumowa)
26.	Rozbudowa Szpitala w Staszowie poprzez budowę bloku operacyjnego	przewidziane do realizacji (preumowa)
27.	Rozbudowa bazy lokalnej i sprzętowej PCUM w celu rozszerzenia i usprawnienia działalności medycznej i poprawy warunków pracy	przewidziane do realizacji (preumowa)
28.	Modernizacja i rozbudowa Szpitala powiatowego w Chmielniku	przewidziane do realizacji (preumowa)
29.	Poprawa efektywności funkcjonowania regionalnego systemu ochrony zdrowia poprzez dobudowę pawilonu łóżkowego oraz stworzenie hospicjum w Szpitalu im. W. Biegańskiego w Jędrzejowie	przewidziane do realizacji (preumowa)
30.	Modernizacja pawilonu „C” oraz nadbudowa pawilonu o jedną kondygnację Szpitala Uzdrowskiego Krystyna	przewidziane do realizacji
31.	Adaptacja pawilonu na Oddział młodzieżowy oraz modernizacja oddziałów w pawilonie somatycznym Świętokrzyskiego Centrum Psychiatrii w Morawicy	przewidziane do realizacji
32.	Rozbudowa i przebudowa budynku szkoły na siedzibę PSM I i II stopnia im. L. Różyckiego w Kielcach	w trakcie realizacji
33.	II Etap Budowy Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego w Zawichoście	zrealizowane
VI. Komunikacja		
1.	Obwodnica Ożarowa w ciągu drogi krajowej nr 74	zrealizowano
2.	Przełożenie drogi krajowej nr 42 w Skarżysku-Kamiennej,	zrealizowano
3.	Węzeł drogowy Kielce Północ na skrzyżowaniu dróg nr 7 i nr 73,	zrealizowano
4.	Budowa drogi S7 na odcinku Skarżysko Kamienna-Występa wraz z obwodnicą Suchedniowa, Ostojowa i Łącznej ,	w trakcie realizacji

5.	Budowa wylotu wschodniego z Kielc drogi S74 na odcinku Kielce(droga nr 73)-Cedzyna,	w trakcie realizacji
6.	Budowa drugiego mostu przez rzekę Wisłę w Sandomierzu wraz z budową ul. Lwowskiej-bis, w ciągu drogi krajowej nr 77,	w trakcie realizacji
7.	Budowa drogi S7 na odcinku granica województwa mazowieckiego/świętokrzyskiego – Skarżysko Kamienna wraz z budową obwodnicy Skarżyska Kościelnego,	planowane do realizacji
8.	Rozbudowa obwodnicy Kielc, odcinek Wiśniówka-Chęciny,	planowane do realizacji
9.	Budowa drogi S7 na odcinku Chęciny-Jędrzejów,	planowane do realizacji
10.	Budowa drogi S7 na odcinku Jędrzejów-granica województwa świętokrzyskiego /małopolskiego,	planowane do realizacji
11.	Budowa drogi S74 na odcinku granica województwa łódzkiego/świętokrzyskiego-Ruda Maleniecka (droga nr 42),	planowane do realizacji
12.	Budowa drogi S74 na odcinku Ruda Maleniecka-Przełom/Mniów,	planowane do realizacji
13.	Budowa drogi S74 na odcinku Przełom/Mniów-Kielce (droga nr 7 w Kostomłotach) wraz z obwodnicą miedzianej Góry i Kostomłotów,	planowane do realizacji
14.	Rozbudowa drogi nr 74 do parametrów S na odcinku Kielce(droga nr 7 w Kostomłotach)-Kielce(droga nr 73),	planowane do realizacji
15.	Budowa drogi S74 na odcinku Cedzyna-Łągów wraz z obwodnicą Łągowa,	planowane do realizacji
16.	Budowa drogi S74 na odcinku Łągów-Jałowęsy,	planowane do realizacji
17.	Budowa drogi S74 na odcinku Jałowęsy-Opatów(droga nr 9) wraz z realizacją obwodnicy Opatowa w ciągu drogi S74 i DK9,	planowane do realizacji
18.	Budowa drogi S74 na odcinku Opatów-granica województwa świętokrzyskiego/podkarpackiego wraz z obwodnicą Sandomierza i realizacją nowej przeprawy mostowej przez Wisłę w rejonie Koćmierzowa,	planowane do realizacji
19.	Budowa obwodnicy północnej Jędrzejowa w ciągu drogi nr 78,	planowane do realizacji
20.	Dobudowa drugiej jezdni w ciągu drogi krajowej nr 73 na odcinku granica Kielc – Wola Morawicka wraz z budową obwodnicy Morawicy i Woli Morawickiej,	planowane do realizacji
21.	Budowa obwodnicy Wąchocka w ciągu drogi nr 42,	planowane do realizacji
22.	Przejście przez Starachowice w ciągu drogi nr 42,	planowane do realizacji
23.	Rozbudowa drogi nr 9 na odcinku granica gminy Brody-granica gminy Opatów wraz z obwodnicą Ostrowca Świętokrzyskiego,	planowane do realizacji
24.	Przebudowa Rynku w Nowej Słupi w ciągu dróg nr 756 i 751,	zrealizowane
25.	Przebudowa drogi nr 757 na odcinku Kobylany-Sobiekurów oraz w miejscowości Wygiezłów,	zrealizowane
26.	Przebudowa drogi nr 758 w miejscowości Koprzywnica,	zrealizowane
27.	Przebudowa drogi nr 777 na odcinku Sandomierz-Gierlachów,	zrealizowane
28.	Przebudowa drogi nr 757 w miejscowości Opatów,	zrealizowane
29.	Przebudowa drogi nr 768 w miejscowości Jędrzejów,	zrealizowane
30.	przebudowa drogi nr 758 w miejscowości Klimontów,	zrealizowane
31.	Przebudowa drogi nr 764 w miejscowości Rytwiany obejmująca poszerzenie nawierzchni i budowę chodnika,	zrealizowane
32.	Przebudowa drogi nr 756 na odcinku Ambrożów-Chybice obejmująca budowę chodnika oraz poszerzenie jezdni i budowę muru oporowego,	zrealizowane
33.	Przebudowa drogi nr 752 na odcinku Górno-Krajono,	zrealizowane
34.	Przebudowa drogi nr 753 na odcinku Wola Jachowa-Huta Nowa,	zrealizowane
35.	Przebudowa drogi nr 766 na odcinku Morawica-Pińczów,	zrealizowane
36.	Budowa drogi nr 973 na odcinku Siesławice-Zbludowice,	zrealizowane
37.	Przebudowa drogi nr 758 w miejscowości Iwaniska,	zrealizowane
38.	Przebudowa drogi nr 768 w miejscowości Skalbmierz,	zrealizowane

39	Przebudowa drogi nr 783 w miejscowości Skalbmierz,	zrealizowane
40	Przebudowa drogi nr 757 w na odcinku Sobiekurów-Iwaniska,	zrealizowane
41	Przebudowa drogi nr 757 w Staszowie,	zrealizowane
42	Przebudowa dróg nr 728 i 746 (ul: Warszawska, Starowarszawska, Piłsudskiego) w Końskich,	zrealizowane
43	Przebudowa drogi nr 763 w miejscowości Brzeziny,	zrealizowane
44	Przebudowa drogi nr 755 w miejscowości Czyżów Plebański,	zrealizowane
45	Budowy obwodnicy miejscowości Małogoszcz w ciągu drogi nr 728 wraz z przebudową drogi na odcinku Mieronice-Mniszek,	zrealizowane
46	Przebudowa drogi nr 762 na odcinku Kielce-Chęciny,	zrealizowane
47	Przebudowa drogi nr 768 na odcinku Drożejowice-Skalbmierz wraz z remontem mostu w miejscowości Skalbmierz,	zrealizowane
48	Przebudowa drogi nr 742 na odcinku skrzyżowanie Konieczno-skrzyżowanie Rogienice,	zrealizowane
49	Przebudowa drogi nr 757 (ul. Staszowska) w miejscowości Bogoria,	zrealizowane
50	Przebudowa drogi nr 761 w miejscowości Jaworznia,	zrealizowane
51	Przebudowa drogi nr 757 w miejscowości Niziny na długości 0.9 km,	zrealizowane
52	Przebudowa drogi nr 750 w miejscowości Samsonów,	zrealizowane
53	Przebudowa drogi nr 757 na odcinku Opatów-Kobylany oraz w Iwaniskach	zrealizowane
54	Przebudowa drogi nr 768 na odcinku Skalbmierz-Sielec,	zrealizowane
55	Przebudowa drogi nr 758 na odcinku Iwaniska-Ujazd,	zrealizowane
56	Przebudowa drogi nr 973 w miejscowości Nowy Korczyn,	zrealizowane
57	Przebudowa drogi nr 742 na odcinku Oksa - Błogoszów,	zrealizowane
58	Przebudowa drogi nr 973 w miejscowości Radzanów wraz z remontem mostu,	zrealizowane
59	Przebudowa drogi nr 751 na odcinku Dąbrowa G.-Dąbrowa Dln.	zrealizowane
60	Przebudowa drogi nr 751 w Nowej Słupi,	zrealizowane
61	Przebudowa drogi nr 757 na odcinku Mostki-Staszów,	zrealizowane
62	Przebudowa drogi nr 756 na odcinku Chybyce - Bostów,	zrealizowane
63	Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 786 w miejscowości Micigózd,	zrealizowane
64	Przebudowa drogi nr 763 w miejscowości Brzeziny,	zrealizowane
65	Przebudowa drogi nr 748 w miejscowości Strawczyn,	zrealizowane
66	Przebudowa drogi nr 768 w miejscowości Jędrzejów,	zrealizowane
67	Rozbudowa drogi nr 751 na odcinku Nowa Słupia-Ostrowiec wraz z obwodnicą Nowej Słupi,	w trakcie realizacji
68	Przebudowa drogi nr 756 na odcinku Nowa Słupia-Wólka Milanowska,	w trakcie realizacji
69	Przebudowa drogi nr 753 na odcinku Huta Nowa-Wólka Milanowska,	w trakcie realizacji
70	Rozbudowa drogi nr 776 na odcinku od granicy województwa do Buska Zdroju wraz z przebudową mostu przez Nidę w Wiślicy,	w trakcie realizacji
71	Przebudowa drogi nr 728 na odcinku gr. województwa-Gowarczów	w trakcie realizacji
72	Przebudowa drogi nr 763 na odcinku Chęciny (DK nr 7) – Radkowiec,	w trakcie realizacji
73	Rozbudowa drogi nr 742 w miejscowości Włoszczowa wraz z przebudową wiaduktu nad CMK,	w trakcie realizacji
74	Rozbudowa drogi nr 765 na odcinku Chmielnik-Staszów,	planowane do realizacji
75	Budowa mostu na Wiśle wraz z rozbudową drogi nr 764 na odcinku Staszów-Połaniec,	planowane do realizacji
76	Budowa obwodnicy Końskich w ciągu drogi nr 728,	planowane do realizacji
77	Rozbudowa drogi nr 786 na odcinku Łopuszno-Kielce	planowane do realizacji
78	Rozbudowa drogi nr 786 na odcinku gr. województwa-Łopuszno	planowane do realizacji
79	Budowa obwodnicy Buska-Zdroju w ciągu drogi nr 973,	planowane do realizacji
80	Przebudowa drogi nr 754 na odcinku Ostrowiec Św. - gr. województwa,	planowane do realizacji

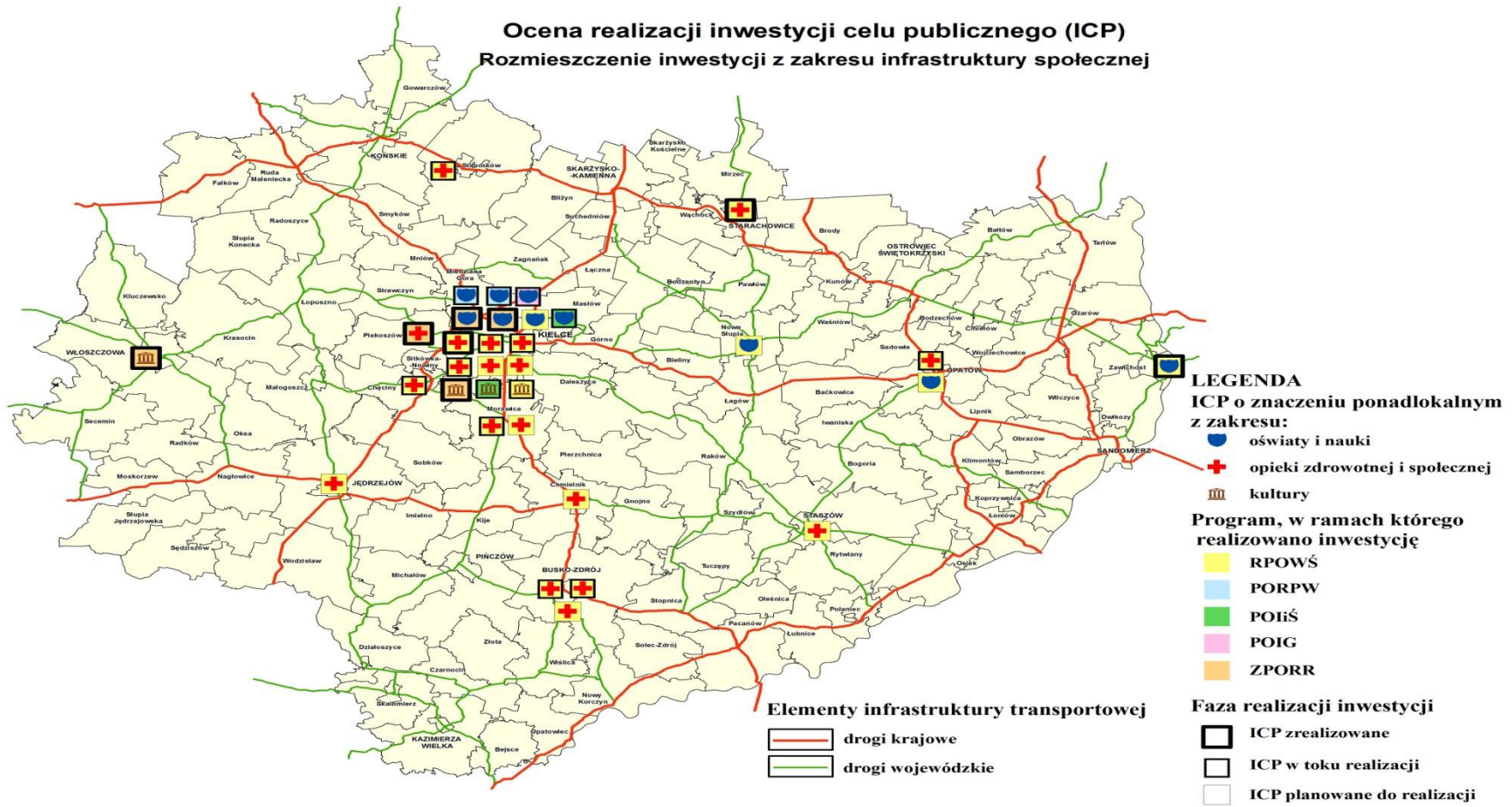
81	Budowa obwodnicy Rakowa w ciągu drogi nr 764,	planowane do realizacji
82	Modernizacja linii E65 (CMK) Grodzisk Mazowiecki – Zawiercie pod kątem wdrożenia prędkości 200 km/h, a w dalszej perspektywie 300 km/h.	planowane do realizacji
83	Modernizacja i elektryfikacja linii 25 Łódź Kaliska-Dębica na odcinku Sandomierz-Skarżysko Kamienna	planowane do realizacji
84	Modernizacja linii kolejowej 61 Kielce – Fosowskie	planowane do realizacji
85	Modernizacja linii 64 Kozłów-Koniecpol do wdrożenia prędkości 160 km/h.	planowane do realizacji
86	Planowana budowa łącznicy st. Czarnca – st. Włoszczowa dla połączenia linii Nr 61 Kielce – Fosowskie z linią E65 (CMK)	planowane do realizacji
87	Modernizacja linii 8 Warszawa-Kraków na odcinku granica województwa – Kielce	planowane do realizacji
88	Modernizacja linii 73 Sitkówka Nowiny – Busko Zdrój na odcinku Sitkówka Nowiny – Busko Zdrój	planowane do realizacji
89	Budowa Portu Lotniczego Kielce	planowane do realizacji
90	Rozbudowa lotniska w Masłowie	w trakcie realizacji
91	E-świętokrzyskie – budowa sieci radiowej	zrealizowane
92	E-świętokrzyskie – rozbudowa infrastruktury informatycznej (budowa miejskich sieci światłowodowych MAN w miastach: Końskie, Ostrowiec, Staszów i Ożarów; budowa Samorz. Centrów informatycznych, stworzenie portalu Wrota Świętokrzyskie)	zrealizowane
93	SRSK – Świętokrzyska Regionalna Sieć Komputerowa, rozbudowa MSK KIELMAN	zrealizowane
94	Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej	w trakcie realizacji
VII. Baza ekonomiczna		
1.	Powiększenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. – nowa podstrefa w mieście Suchedniów (powierzchnia 6,66 ha)	zrealizowane
2.	Powiększenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. – nowa podstrefa w gminie Morawica (powierzchnia 80,37 ha)	zrealizowane
3.	Powiększenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. – nowa podstrefa w mieście Stąporków (powierzchnia 34,14 ha)	zrealizowane
4.	Powiększenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. – nowa podstrefa w gminie Końskie (powierzchnia 96,81 ha)	zrealizowane
5.	Powiększenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. – nowa podstrefa w gminie Sędziszów (powierzchnia 17,1 ha)	zrealizowane
6.	Powiększenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej „Starachowice” S.A. – powiększenie podstrefy w Ostrowcu Świętokrzyskim (o 15 ha)	zrealizowane
7.	Powiększenie Tarnobrzeskiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej EURO-PARK WISŁOSAN –powiększenie podstrefy staszowskiej (o 10,62 ha)	zrealizowane
8.	Budowa infrastruktury Kieleckiego Parku Technologicznego	w trakcie realizacji
9.	Modernizacja i rozbudowa infrastruktury Targów Kielce jako Międzynarodowego Ośrodka Wystawienniczo-Kongresowego	w trakcie realizacji
10.	Utworzenie Regionalnego Centrum Naukowo-Technologicznego w woj. świętokrzyskim	planowane do realizacji
11.	Stworzenie w spółce Odlewnie Polskie S.A. Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Komponentów Odlewniczych „OBRKO”	planowane do realizacji
12.	LABIN – Wsparcie aparaturowe innowacyjnych laboratoriów naukowo – badawczych	planowane do realizacji
13.	Akademicki Inkubator Przedsiębiorczości	planowane do realizacji

VIII. Gospodarka wodna		
1.	Realizacja programu „Ekorozwój Poniżnia” (budowa systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków gminach Sobków, Kije, Pińczów, Złota, Wiślica, Michałów, Imielno)	w trakcie
2.	Sanitacja rzeki Czarnej Staszowskiej- w tym budowa kanalizacji sanitarnej dla gmin Połaniec, Staszów, Rytwiany	w trakcie
3.	Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków Sitkówka Nowiny dla miasta Kielce	w trakcie
4.	Wodociągi , kanalizacja i oczyszczalnia ścieków w Starachowicach	w trakcie
5.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Końskie	w trakcie
6.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta i gminy Busko Zdrój	w trakcie
7.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie miasta Sandomierza	w trakcie
8.	Kompleksowa ochrona wód podziemnych aglomeracji kieleckiej (w tym budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej)	w trakcie
9.	Budowa i modernizacja kanalizacji sanitarnej w Skarżysku Kościelnym i Kamiennym	w trakcie
10.	Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w Aglomeracji Ostrowiec Świętokrzyski	w trakcie
11.	Inwestycje przeprowadzone przez SZMiUW na terenie gmin Łoniów, Nowy Korczyn, Pacanów, Zawichost, Połaniec, Opatów, Ostrowiec św., Dwikozy, Osiek, Łubnice, Ćmielów, Sandomierz	zrealizowane
12.	Inwestycje planowane przez SZMiUW dotyczące zabezpieczeń przeciwpowodziowych w gminach: Tarłów, Koprzywnica, Łoniów, Ożarów, Połaniec, Łubnice, Sandomierz, Nw. Korczyn, Pacanów, Koprzywnica, Dwikozy	planowane
IX. Turystyka		
1.	Budowa wielofunkcyjnej hali sportowej w Kielcach	zrealizowany
2.	Modernizacja Zespołu Stadionu Piłkarskiego w Kielcach	zrealizowany
3.	Budowa krytej pływalni przy Zespole Placówek Oświatowych w Morawicy	zrealizowany
4.	Budowa krytej pływalni w Kazimierzy Wielkiej	zrealizowany
5.	Budowa kompleksu sportowo-rehabilitacyjno-edukacyjnego w Sędziszowie	w trakcie realizacji
6.	Budowa Centrum (Ośrodka) Sportowo-Rekreacyjnego w Strawczynku	w trakcie realizacji
7.	Budowa basenu oraz zespołu boisk przyszkolnych w miejscowości Baćkowiec	w trakcie realizacji
8.	Budowa krytego basenu we Włoszczowie	w trakcie realizacji
9.	Budowa boiska wielofunkcyjnego przy Powiatowym Centrum Kulturalno-Rekreacyjnym we Włoszczowie	w trakcie realizacji
10.	Budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z otwartą infrastrukturą sportowo-rekreacyjną w Pińczowie	w trakcie realizacji
11.	Budowa krytej pływalni przy ul. Szkolnej w Starachowicach	w trakcie realizacji
12.	Powiatowe Centrum Sportowe w Staszowie	planowane do realizacji
13.	Świętokrzyski Szlak Archeo-Geologiczny	planowane do realizacji
14.	Trasa rowerowa od Sandomierza do Kielc (Sielpi)	planowane do realizacji
15.	Południowo-zachodni Szlak Cystersów	planowane do realizacji
X. Infrastruktura techniczna		
1.	Gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Busko-Jędrzejów- Włoszczowa	w trakcie realizacji
2.	Budowa i rozbudowa gazociągów wysokiego ciśnienia	planowane do realizacji
3.	Linia energetyczna 220 kV	planowana do realizacji
4.	Linia energetyczna 400 kV	planowana do realizacji
5.	Budowa linii 110 kV relacji Miechów- Kozłów-Sędziszów	planowana do realizacji

6.	Budowa dwutorowej linii napowietrznej 110kV relacji Daleszyce-Kielce- z budową GPZ	planowana do realizacji
7.	Budowa dwutorowej linii napowietrznej do zasilania planowanego GPZ Solec-Zdrój	planowana do realizacji
8.	Budowa napowietrznej linii relacji Radkowice-Kije	planowana do realizacji
9.	Budowa linii napowietrznej 110 kV relacji Końskie Południe-Radoszyce-Kielce 400 kV z budową GPZ Radoszyce oraz linii napowietrznej 110 kV do zasilania planowanego GPZ Końskie Południe	planowana do realizacji
10	Budowa linii napowietrznej 110kV relacji Grzybów- Nowa Słupia	planowana do realizacji
11	Budowa linii 110 kV Lipnik-Staszów	planowana do realizacji
12	Budowa linii 110 kV w Ćmielowie	planowana do realizacji
13	Budowa linii 110 kV w Ożarowie	planowana do realizacji
14	Budowa linii 110 kV w Zawichoście	planowana do realizacji
15	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Janiku	zrealizowane
16	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami we Włoszczowie	zrealizowane
17	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Janczycach	w trakcie realizacji
18	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Rzędowie	w trakcie realizacji
19	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Promniku	w trakcie realizacji
20	Budowa Rejonowego Zakładu Gospodarki Odpadami w Końskich	planowane do realizacji
XI. Rolnictwo		
1.	Rozbudowa i modernizacja bazy magazynowo- przechowalniczej Sandomierskiego Ogrodniczego Rynku Hurtowego S.A w Sandomierzu	zrealizowano
2.	Organizacja i zagospodarowanie „Leśnego kompleksu promocyjnego Puszcza Świętokrzyska” jako inwestycji zakończonej w 2006 r.	zrealizowano
XII. Obronność i bezpieczeństwo		
1.	Rozbudowa JRG nr 2 w Kielcach	zrealizowano
2.	Budowa posterunku JRG w Sędziszowie	zrealizowano
3.	Budowa strażnicy w Staszowie,	zrealizowano
4.	Rozbudowa strażnicy we Włoszczowie	zrealizowano
5.	Budowa strażnicy w Pińczowie	zrealizowano
6.	Rozbudowa strażnicy w Opatowie	zrealizowano
7.	Budowa strażnicy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej nr III w Kielcach	zrealizowano
8.	Budowa nowej siedziby I Komisariatu Policji Komendy Miejskiej Policji w Kielcach	zrealizowano
9.	Modernizacja i rozbudowa Komendy Powiatowej Policji w Ostrowcu Świętokrzyskim	zrealizowano
10.	Przebudowa i rozbudowa budynku Nr 95 Komendy Miejskiej Policji w Kielcach	zrealizowano
11.	Modernizacja i rozbudowa Komendy Powiatowej Policji w Busku-Zdroju	zrealizowano
12.	Nadbudowa i przebudowa budynku Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach	zrealizowano
13.	Budowa strażnicy Komendy Powiatowej PSP w Kazimierzy Wielkiej	planowane do realizacji
14.	Rozbudowa strażnicy Komendy Powiatowej PSP w Skarżysku Kamiennej	planowane do realizacji
15.	Rozbudowa strażnicy Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Ostrowcu Świętokrzyskim.	planowane do realizacji
16.	Budowa i przebudowa budynków Komendy Powiatowej Policji w Staszowie,	planowane do realizacji
17.	Budowa i przebudowa budynków Komendy Powiatowej Policji we Włoszczowie.	planowane do realizacji

XIII. Tereny zamknięte		
1.	Zmiana sposobu użytkowania części pomieszczeń w budynku nr 2 Centrum Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych w Kielcach	zrealizowane
2.	Remont i rozbudowa posterunku obserwacyjnego na terenie Centrum Szkolenia na Potrzeby Sił Pokojowych w Kielcach	zrealizowane
3.	Budowa zbiornika na azot ciekły w 21 Wojskowym Szpitalu Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjnym w Busku - Zdroju	zrealizowane
4.	Przebudowa konstrukcji dachu budynku nr 19, w 21 Wojskowym Szpitalu Uzdrawiskowo-Rehabilitacyjnym w Busku - Zdroju	zrealizowane
5.	Odbudowa i modernizacja budynku 70 C wraz z bud. sterowni w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
6.	Odbudowa i modernizacja budynku 72 C wraz z bud. sterowni w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
7.	Odbudowa i modernizacja budynku SP-6, w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
8.	Przebudowa budynku magazyn. R-24 w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
9.	Przebudowa budynku magazyn. R-23 w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
10.	Odbudowa i przebudowa bud. prod. Nr 84/85 w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
11.	Odbudowa i modernizacja bud. R-60 w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane
12.	Nadbudowa budynku dawnego kina Bajka przy ul. Seminaryjskiej w Kielcach, Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	zrealizowane
13.	Budowa parkingu, dróg dojazdowych, placu spacerowego oraz przebudowa budynku na pomieszczenia biurowe, Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach	zrealizowane
14.	Przebudowa budynku produkcyjnego R18 wraz z infrastrukturą towarzyszącą, chłodnią w ZM Mesko S.A. w Skarżysku - Kamiennej	zrealizowane

Ocena realizacji inwestycji celu publicznego (ICP) Rozmieszczenie inwestycji z zakresu infrastruktury społecznej

OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM ZA LATA 2006-2009

Rozmieszczenie inwestycji z zakresu turystyki, sportu i rekreacji w powiatach i gminach województwa świętokrzyskiego

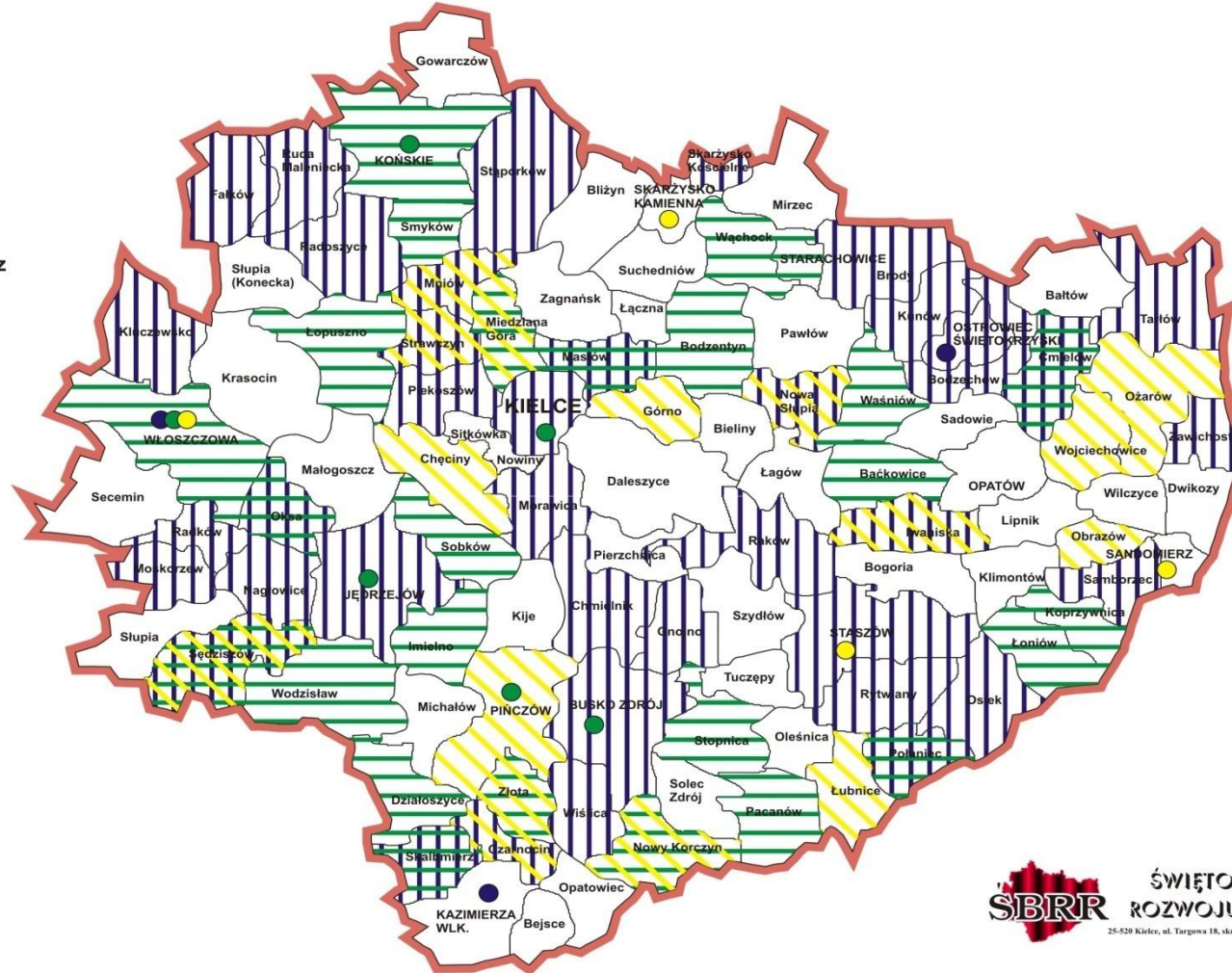
LEGENDA

Inwestycje podejmowane przez samorządy miast i gmin

- Zrealizowane
- W trakcie realizacji
- Planowane (podpisana pre-umowa)

Inwestycje podejmowane przez samorządy powiatów

- Zrealizowane
- W trakcie realizacji
- Planowane (podpisana pre-umowa)

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

25-520 Kielce, ul. Targowa 18, skr. poczt. 25, tel. (041) 362-70-12, e-mail: sekretariat@sbrr.pl

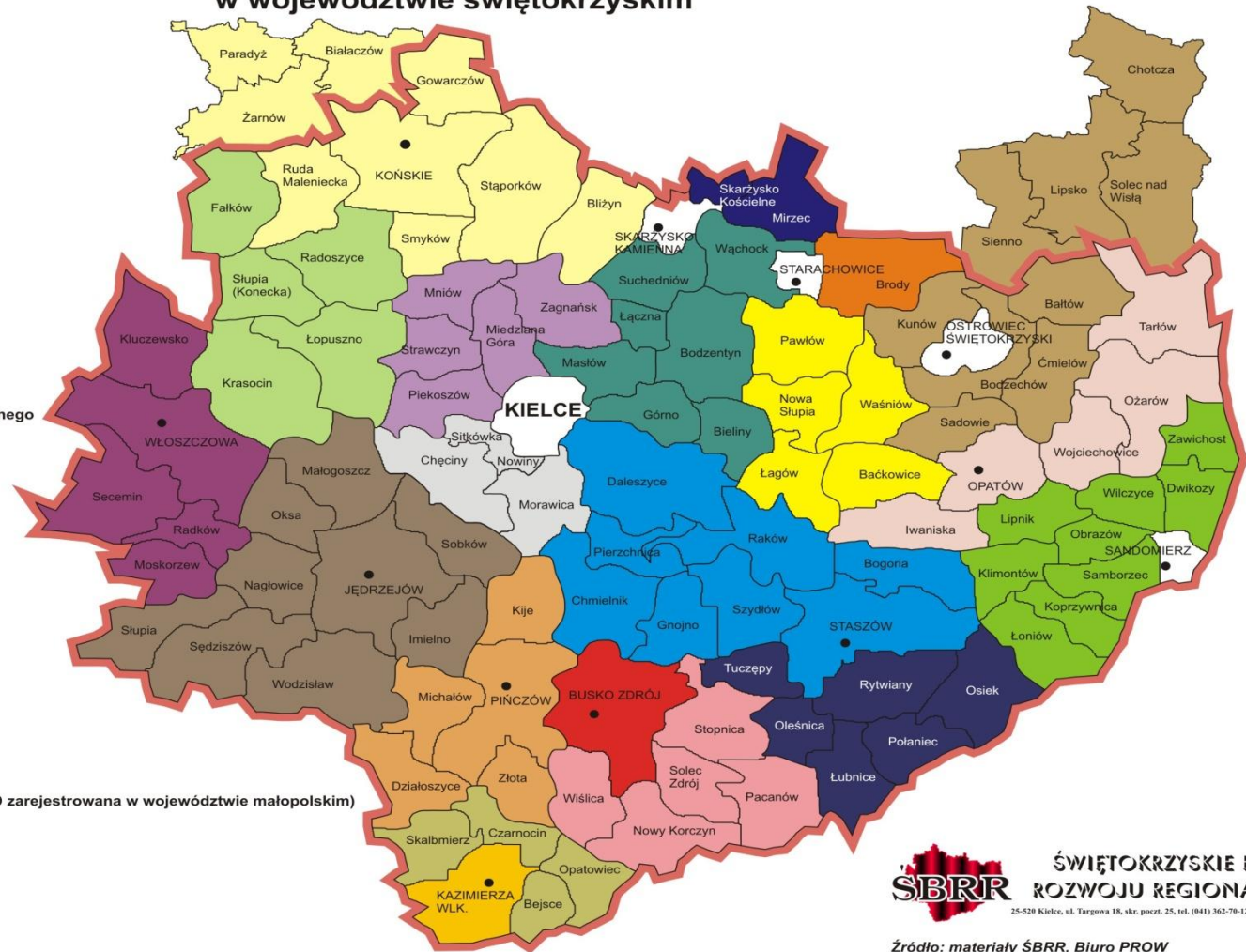

OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM ZA LATA 2006-2009

Mapa rozmieszczenia Lokalnych Grup Działania w województwie świętokrzyskim

LEGENDA

- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Świętokrzyskiej
- LGD "Białe Ługi"
- LGD "Brody nad Kamienną"
- LGD "Razem na Rzecz Rozwoju"
- Sandomierskie Stowarzyszenie Rozwoju Regionalnego
- LGD "Dorzecze Bobrzy"
- LGD "Krzemienny Krąg"
- LGD "Perły Czarnej Nidy"
- LGD Stowarzyszenie G5
- LGD Powiatu Opatowskiego
- LGD "Wokół Łysej Góry"
- LGD "Perły Ponidzia"
- LGD Region Włoszczowski
- LGD "U ŹRÓDEŁ"
- LGD Ponidzie
- LGD Ziemia Jędrzejowska - GRYF
- LGD "Słoneczny Lider"
- LGD "Nad Czarną i Pilicą"
- LGD Dorzecze Wisły
- Nadwiślańska Grupa Działania E.O. CENOMA (LGD zarejestrowana w województwie małopolskim)
- Gminy miejskie - nie objęte podejściem LEADER

OCENA REALIZACJI INWESTYCJI CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONAD LOKALNYM W WOJEWÓDZTWIE ŚWIĘTOKRZYSKIM ZA LATA 2006-2009

Lokalizacja projektów realizowanych w ramach SPO “Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”

LEGENDA

- Budowa i adaptacja lub remont połączony z modernizacją oraz wyposażeniem obiektów pełniących funkcje kulturalne
- Kształtowanie i zagospodarowanie centrów wsi, urządzenia terenów zielonych i wypoczynkowych oraz zagospodarowanie zbiorników i cieków
- Rewitalizacja lub adaptacja obiektów zabytkowych oraz odnawianie i konserwacja lokalnych pomników historii i miejsc pamięci
- Zakup i odnowa obiektów charakterystycznych dla tradycji budownictwa danego regionu i ich adaptacja na cele publiczne
- Infrastruktura rekreacyjna, sportowa i turystyczna

ŚWIĘTOKRZYSKIE BIURO
ROZWOJU REGIONALNEGO

25-520 Kielce, ul. Targowa 18, skr. poczt. 25, tel. (041) 362-70-12, e-mail: sekretariat@sbrr.pl

Źródło: materiały ŚBRR, Biuro PROW

